

การประเมินโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

27 ก.ธ. 2537

ปริณิพนธ์

ของ

กิ่งขจร เนียมทรัพย์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการอุดมศึกษา

มีนาคม 2537

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
วิชาเอกการอุดมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

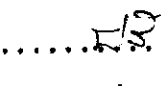
..... นิตยา อัง:พล.....ประธาน
(ดร.สมสุข อีระพิจิตร)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาดา สุธรรมรักษ์)

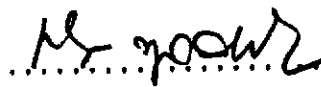
คณะกรรมการสอบ

..... นิตยา อัง:พล.....ประธาน
(ดร.สมสุข อีระพิจิตร)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาดา สุธรรมรักษ์)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(รองศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา วิทไธ)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการอุดมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ดร.ศิริยา พูลสุวรรณ)

วันที่ ..๒.. เดือน ..มีนาคม.....พ.ศ. 2537

ประกาศขอบคุณการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลือ และการแนะนำอย่างดียิ่งจาก
ดร.สมสุข อีระพิจิตร ประธานกรรมการ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาดา สุธรรมรักษ์
กรรมการ ซึ่งเป็นผู้ทำให้กำลังใจ ตรวจสอบแก้ไขตั้งแต่เริ่มต้นจนสำเร็จเรียบร้อย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ
เป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา วิหคโต ที่ช่วย
แนะนำและให้เกียรติเป็นกรรมการสอบปากเปล่าเพิ่มเติม ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของ
ทุกท่านเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.ทองอินทร์ วงศ์ไสธร์ ศาสตราจารย์
ดร.ชัยยงค์ พรหมวงศ์ รองศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา คัมภีรภรณ์ รองศาสตราจารย์ธีรยุทธ์
เสนีวงศ์ ณ อยุธยา และรองศาสตราจารย์ศรีสุดา จรรย์กุล ที่ได้กรุณาตรวจแก้ไข และให้
ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขอขอบคุณรองศาสตราจารย์ ดร.กัญญา ลินทรัตนศิริกุล หัวหน้าศูนย์วิจัย สำนึก
ทะเบียนและวัดผล มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช อาจารย์จินตนา ธนวิบูลย์ชัย สำนักทะเบียน
และวัดผล มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่คอยช่วยเหลือและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด
จนทำให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงด้วยดี

กิงขจร เนียมทรัพย์

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
	ความสำคัญของการวิจัย	4
	ขอบเขตของการวิจัย	5
	นิยามศัพท์เฉพาะ	5
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
	การประเมินโครงการ	8
	รูปแบบการประเมินโครงการ	15
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	21
	บทบาทของสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช	23
	โปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์	26
3	วิธีดำเนินการวิจัย	33
	การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	33
	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	34
	การเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดกระทำข้อมูล	37
	การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	38
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	43
	การวิเคราะห์ข้อมูล	43
	ด้านสภาวะแวดล้อม	48

ด้านปัจจัยเบื้องต้น	48
ด้านกระบวนการ	68
ด้านผลผลิต	93
5. สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	99
วัตถุประสงค์การวิจัย	99
วิธีดำเนินการวิจัย	99
การวิเคราะห์ข้อมูล	100
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	101
อภิปรายผล	102
ข้อเสนอแนะ	108
บรรณานุกรม	111
ภาคผนวก	115
ประวัติย่อของผู้วิจัย	150

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 เนื้อหาและกำหนดการของการอบรมในโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการ ประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์	30
2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพ	34
3 กรอบการประเมินโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพ ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช	39
4 ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์โปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการ ประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ ตามทัศนะของอาจารย์ วิทยากร และนักศึกษา	43
5 ความคิดเห็นของอาจารย์ วิทยากร และนักศึกษา เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของ โปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์จาก แบบสอบถามปลายเปิด	46
6 ความคิดเห็นของอาจารย์ วิทยากร และนักศึกษา เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของ โปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์จาก แบบสัมภาษณ์	47
7 ความเหมาะสมของวัสดุอุปกรณ์ ตามทัศนะของอาจารย์ วิทยากร และนักศึกษา	49
8 ความคิดเห็นของอาจารย์ วิทยากร และนักศึกษา เกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์ จากแบบสอบถามปลายเปิด	52
9 ความคิดเห็นของอาจารย์ วิทยากร และนักศึกษา เกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์จากแบบ สัมภาษณ์	55
10 ความเหมาะสมของอาคารสถานที่ ตามทัศนะของอาจารย์ วิทยากร และนักศึกษา	57
11 ความคิดเห็นของอาจารย์ วิทยากร และนักศึกษา เกี่ยวกับอาคารสถานที่จาก แบบสอบถามปลายเปิด	58

12	คุณลักษณะของวิทยากรบรรยายรวม ตามทัศนะของอาจารย์ วิทยากร และนักศึกษา	59
13	ความคิดเห็นของอาจารย์ วิทยากร และนักศึกษา เกี่ยวกับคุณลักษณะของ วิทยากรบรรยายรวมจากแบบสอบถามปลายเปิด	61
14	คุณลักษณะของวิทยากรประจำกลุ่มย่อย ตามทัศนะของอาจารย์ วิทยากร และนักศึกษา	62
15	ความคิดเห็นของอาจารย์ วิทยากร และนักศึกษา เกี่ยวกับคุณลักษณะของ วิทยากรประจำกลุ่มย่อยจากแบบสอบถามปลายเปิด	64
16	คุณลักษณะของเจ้าหน้าที่ประสานงานการอบรม ตามทัศนะของอาจารย์ วิทยากรและนักศึกษา	65
17	ความคิดเห็นของอาจารย์ วิทยากร และนักศึกษา เกี่ยวกับคุณลักษณะของ เจ้าหน้าที่ประสานงานการอบรมจากแบบสอบถามปลายเปิด	66
18	ความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมสถานภาพวิชาชีพศึกษาศาสตร์ ตามทัศนะของ อาจารย์ วิทยากร และนักศึกษา	68
19	ความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ 1 (ละลายน้ำแข็ง) ตามทัศนะ ของอาจารย์ วิทยากร และนักศึกษา	69
20	ความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ 2 (ละลายเย็น) ตามทัศนะ ของอาจารย์ วิทยากร และนักศึกษา	70
21	ความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ 3 (ล่าหาตกร) ตามทัศนะ ของอาจารย์ วิทยากร และนักศึกษา	71
22	ความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมการจัดระบบและการวางแผนการสอน ตามทัศนะของอาจารย์ วิทยากร และนักศึกษา	72
23	ความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมการออกข้อสอบและวิจารณ์ข้อสอบ ตามทัศนะ ของอาจารย์ วิทยากร และนักศึกษา	73
24	ความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมการผลิตชุดการสอนและวิธีผลิตสื่อ ตามทัศนะ ของอาจารย์ วิทยากร และนักศึกษา	74

25	ความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมการสอนจุลภาค ตามทัศนะของอาจารย์ วิทยากร และนักศึกษา	75
26	ความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมสถานการณ์จำลอง ตามทัศนะของอาจารย์ วิทยากร และนักศึกษา	76
27	ความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมการทดลองสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ ตามทัศนะ ของอาจารย์ วิทยากร และนักศึกษา	78
28	ความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมการกำหนดเป้าหมายเพื่อพัฒนาตน ตามทัศนะ ของอาจารย์ วิทยากร และนักศึกษา	80
29	ความคิดเห็นของอาจารย์ วิทยากร และนักศึกษา เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการ อบรมจากแบบสอบถามปลายเปิด	82
30	ความคิดเห็นของอาจารย์ วิทยากร และนักศึกษา เกี่ยวกับการจัดกิจกรรม การอบรมจากแบบสัมภาษณ์	84
31	ความเหมาะสมของการวัดและประเมินผลระหว่างการอบรม ตามทัศนะของ อาจารย์ วิทยากร และนักศึกษา	87
32	ความคิดเห็นของอาจารย์ วิทยากร และนักศึกษา เกี่ยวกับการวัดและประเมินผล ระหว่างการอบรมจากแบบสอบถามปลายเปิด	88
33	ความคิดเห็นของอาจารย์ วิทยากร และนักศึกษา เกี่ยวกับการวัดและประเมินผล จากแบบสัมภาษณ์	89
34	ความเหมาะสมของการประสานสัมพันธ์ระหว่างสภาวะแวดล้อม ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ และผลผลิต ตามทัศนะของอาจารย์ วิทยากร และนักศึกษา ...	90
35	ความสามารถด้านเทคนิควิธีการสอน ตามทัศนะของบัณฑิต	93
36	คุณลักษณะที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพครู ตามทัศนะของบัณฑิต	96
37	ความคิดเห็นของบัณฑิตเกี่ยวกับความสามารถด้านเทคนิควิธีการสอน และคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพครูจากแบบสอบถามปลายเปิด	97

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

- 1 องค์ประกอบของรูปแบบการประเมินชีพ (CIPP Model) และประเภท
การตัดสินใจเกี่ยวกับโปรแกรม 26

ภูมิหลัง

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชเป็นมหาวิทยาลัยในระบบเปิด ยึดหลักการศึกษาตลอดชีวิต มุ่งพัฒนาคุณภาพของประชาชนทั่วไปด้วยการเพิ่มพูนวิทยฐานะแก่ผู้ประกอบอาชีพ และขยายโอกาสทางการศึกษาต่อสำหรับผู้สำเร็จมัธยมศึกษา และเพื่อสนองความต้องการของบุคคลและสังคมจึงได้จัดการศึกษาด้วยระบบการสอน ที่เรียกว่า "ระบบการสอนทางไกล"

ระบบการสอนทางไกล เป็นระบบที่นักศึกษาสามารถศึกษาได้ด้วยตนเองตามความพร้อม ความสะดวก และความสนใจโดยไม่ต้องเข้าชั้นเรียนตามปกติ โดยศึกษาจากสื่อการสอนประเภทต่าง ๆ ได้แก่ เอกสารการสอน แบบฝึกปฏิบัติ เทปเสียงประกอบชุดวิชา รายการวิทยุกระจายเสียง รายการวิทยุโทรทัศน์ และการสอนเสริมตามศูนย์บริการการศึกษาทั่วประเทศ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. 2536 : 4)

การจัดการศึกษาด้วยระบบการสอนทางไกล ทำให้มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชมีระบบการเรียนการสอนที่แตกต่างจากสถาบันการศึกษาอื่น ๆ โดยทั่วไป ซึ่งมหาวิทยาลัยได้ใช้วิธีการจัดระบบการเรียนการสอนที่แตกต่างกันนั้น ผลิตและพัฒนาบัณฑิตให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน เทียบเท่ากับบัณฑิตที่ผลิตจากสถาบันการศึกษาอื่น ๆ (วิจิตร ศรีสอ้าน. ม.ป.ป. : 1)

แต่อย่างไรก็ดี การจัดการศึกษาด้วยระบบการสอนทางไกลอาจารย์และนักศึกษาอยู่ไกลกัน การปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์และนักศึกษาจึงไม่เกิดขึ้น ดังนั้นจึงเป็นการยากต่อการที่จะพัฒนาสมรรถภาพด้านเทคนิควิธี และคุณลักษณะบางประการที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพให้แก่ นักศึกษาได้อย่างสมบูรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชจึงต้องแสวงหารูปแบบและวิธีการที่จะสามารถเพิ่มและเสริมเติมเต็มประสบการณ์ในส่วนที่ขาดไปให้แก่ นักศึกษา ซึ่งรูปแบบและวิธีการที่เหมาะสมจัดอยู่ในรูปของชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพ โดยที่มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำหนดให้สาขาวิชาที่เปิดสอนจำนวน 10 สาขาวิชารวมทั้งสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ผลิตชุดวิชา ประสบการณ์วิชาชีพ ซึ่งเน้นการนำหลักทฤษฎีทางวิชาการ ไปสู่ภาคปฏิบัติ หรือประยุกต์ทฤษฎีไปใช้ในการประกอบอาชีพ และกำหนดให้มีการฝึกภาคปฏิบัติในลักษณะที่เป็นการประชุมเชิงปฏิบัติการ (Work Shop) การเรียกชื่อชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพของแต่ละสาขาวิชาให้เรียกตามชื่อของสาขาวิชานั้น

ชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ เป็นชุดวิชาที่สาขาวิชาศึกษาศาสตร์กำหนดให้นักศึกษาในแขนงวิชาประถมศึกษา และมัธยมศึกษา หลักสูตรระดับปริญญาตรี (4 ปี) และต่อเนื่อง (2 ปี) ทุกคน ต้องลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนสุดท้ายก่อนที่จะสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการพัฒนาความรู้ความสามารถของนักศึกษาในด้านต่าง ๆ ที่สำคัญได้แก่ ความรู้ความสามารถด้านการสอนและการนำเทคนิคการสอนต่าง ๆ ไปใช้ตลอดจนพัฒนานักศึกษาให้มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครู (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. 2526 : 9) และเพื่อให้การเรียนชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์บรรลุตามวัตถุประสงค์ จึงกำหนดให้นักศึกษาทุกคนที่ลงทะเบียนเรียนชุดวิชานี้ เข้ารับการอบรมในโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพ เพื่อฝึกทักษะด้านเทคนิควิธีการสอน และเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพครูก่อนที่จะสำเร็จการศึกษาเป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์

โปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ ได้จัดและดำเนินการครั้งแรกในภาคการศึกษาที่ 2/2525 และจัดอย่างต่อเนื่องในทุกปีการศึกษาจนถึงภาคการศึกษาที่ 1/2536 มีนักศึกษาที่ผ่านการอบรมในโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ จำนวนทั้งสิ้น 45,138 คน (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. 2534 : 77 - 78) ซึ่งการจัดโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ในแต่ละครั้งจะมีฝ่ายจัดอบรมประสบการณ์วิชาชีพ สังกัดสำนักวิชาการ ทำหน้าที่ประสานงานการอบรมและติดตามประเมินผลการอบรม สำหรับงานติดตามประเมินผลการอบรมนั้น ฝ่ายจัดอบรมประสบการณ์วิชาชีพไม่สามารถปฏิบัติงานในส่วนนี้ได้อย่างสมบูรณ์ เนื่องจากในระยะเริ่มแรกฝ่ายจัดอบรมประสบการณ์วิชาชีพขาดบุคลากรที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านการวัดและประเมินผลการอบรมด้วยเหตุนี้ ข้อมูลที่ฝ่ายจัดอบรมประสบการณ์วิชาชีพมีอยู่จึงไม่เพียงพอที่จะอธิบายได้ว่า โปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ ที่จัดในแต่ละครั้งนั้นบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ มีจุดเด่นและจุดด้อยใดบ้าง

อย่างไรก็ดีสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ได้ทำการติดตามและประเมินผลโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ ดังที่สมพงษ์ แดงตาต และคนอื่น ๆ (2529 : 28 - 42) ได้สำรวจความคิดเห็นของนักศึกษาที่เข้าร่วมโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ที่จัดในภาคการศึกษาที่ 1/2529 โดยได้ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาในด้านการเตรียมตัวและปัญหา สถานที่จัดประชุม และกิจกรรมการ

อบรม นอกจากนั้นในปีต่อมา สมพงษ์ แต่งดาต และคนอื่น ๆ (2530 : 11 - 61) ได้สำรวจความคิดเห็นของผู้ที่เป็นวิทยากรในโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ที่จัดในปีการศึกษา 2528 เกี่ยวกับความเหมาะสม ปัญหา และข้อเสนอแนะในการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพของสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ อย่างไรก็ตามการติดตามและประเมินผลดังที่กล่าวมานั้น ยังมีลักษณะเป็นการประเมินเฉพาะส่วนไม่ได้ประเมินอย่างเป็นระบบ จึงไม่สามารถสรุปได้ว่า โปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ที่จัดในแต่ละครั้งนั้นบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ มีจุดเด่นและจุดด้อยใดบ้าง

ต่อมาในปี พ.ศ. 2532 สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ได้ทำการปรับปรุงกิจกรรมการอบรมในโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ และได้ใช้กิจกรรมการอบรมที่ปรับปรุงใหม่มาโดยตลอดจนถึงภาคการศึกษาที่ 1/2536 โดยไม่มีการติดตามและประเมินผลว่า กิจกรรมการอบรมนั้นมีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพเพียงใด ประกอบกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539) ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชได้กำหนดนโยบายด้านการบริหารและด้านการจัดการศึกษา โดยเร่งให้มีการติดตามและประเมินผลโครงการต่าง ๆ และเร่งให้มีการปรับปรุงและพัฒนาการจัดกิจกรรมประสบการณ์วิชาชีพของมหาวิทยาลัยให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพื่อเป็นการเพิ่มพูนทักษะในวิชาชีพของนักศึกษา ตลอดจนถึงเพื่อเป็นการพัฒนาจรรยาบรรณในวิชาชีพของนักศึกษา (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2535 : 4 - 5) ซึ่งการติดตามและประเมินผลโครงการต่าง ๆ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการผลิตบัณฑิต เป็นสิ่งที่จะต้องกระทำอย่างเร่งด่วน และเพื่อเป็นการสนองตอบต่อนโยบายด้านการบริหารและด้านการจัดการศึกษา ตามแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539)

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะประเมินโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์อย่างเป็นระบบ โดยนำรูปแบบการประเมินชิป (CIPP Model) ของ แดเนียล แอล สตัฟเฟิลบีม (Daniel L. Stufflebeam) มาประยุกต์ใช้ ซึ่งจะประเมินองค์ประกอบ 4 ด้าน คือ สภาวะแวดล้อม (Context) ปัจจัยเบื้องต้น (Input) กระบวนการ (Process) และผลผลิต (Product) การประเมินอย่างเป็นระบบจะครอบคลุมตัวแปรต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับคุณภาพของโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ ทำให้สามารถทราบได้ว่าโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ที่จัดใน

แต่ละครั้งนั้นบรรลุนิติบุคคลหรือไม่ มีจุดเด่นและจุดด้อยใดบ้าง ผลที่ได้จากการประเมินในครั้งนี้จะเป็นแนวทางเพื่อพิจารณาปรับปรุงโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. วัตถุประสงค์ทั่วไป

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อประเมินโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

2. วัตถุประสงค์เฉพาะ

การประเมินโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชในครั้งนี้ จะประเมินองค์ประกอบ 4 ด้าน คือ

- 2.1 สภาวะแวดล้อม ประเมินความเหมาะสมของวัตถุประสงค์โปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์
- 2.2 ปัจจัยเบื้องต้น ประเมินความเหมาะสมของวัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ วิทยากร และเจ้าหน้าที่ประสานงานการอบรม
- 2.3 กระบวนการ ประเมินความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมการอบรม การวัดและประเมินผล และการประสานสัมพันธ์
- 2.4 ผลผลิต ประเมินความสามารถด้านเทคนิควิธีการสอน และคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพครูของบัณฑิต

ความสำคัญของการวิจัย

ผลที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้เป็นข้อมูลสำหรับสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ได้ทราบถึงจุดเด่นและจุดด้อยของโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ และใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้นเพื่อประกอบการพิจารณาวางแผนและปรับปรุงโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

1. การประเมินโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ ในครั้งนี้ เป็นการศึกษาเฉพาะภาคปฏิบัติของชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์
2. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย อาจารย์ประจำแขนงวิชา ประถมศึกษา จำนวน 6 คน วิทยากรผู้ทำหน้าที่ให้การอบรมในโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ระหว่างวันที่ 20 - 25 พฤศจิกายน 2536 จำนวน 7 คน นักศึกษาแขนงวิชาประถมศึกษา วิชาเอกประถมศึกษา หลักสูตรระดับปริญญาตรีต่อเนื่อง (2 ปี) ที่เข้ารับการอบรมในโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ ระหว่างวันที่ 20 - 25 พฤศจิกายน 2536 จำนวน 109 คน ทัศนศึกษาแขนงวิชาประถมศึกษา วิชาเอกประถมศึกษา หลักสูตรระดับปริญญาตรีต่อเนื่อง (2 ปี) ที่สำเร็จการศึกษา รุ่นที่ 6 - 10 ระหว่างปี พ.ศ. 2530 - 2534 และผ่านการอบรมในโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ จำนวน 10,808 คน รวมประชากรทั้งสิ้น 10,930 คน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ชุดวิชา หมายถึง ชุดการเรียนการสอนที่จัดอยู่ในรูปแบบเรียนโปรแกรมที่มีความสมบูรณ์ในตัวเอง เพื่อใช้ถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ให้แก่ นักศึกษาของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เนื้อหาสาระของชุดวิชาเป็นการบูรณาการเนื้อหาและประสบการณ์ต่าง ๆ ของวิชาที่มีความสัมพันธ์เข้าไว้ด้วยกัน โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 15 หน่วย แต่ละชุดวิชา มีความสมบูรณ์ในตัวเอง และมีค่าไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิตทวิภาคของหลักสูตรระดับอุดมศึกษา
2. ชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพ หมายถึง ชุดวิชาเชิงปฏิบัติการที่มุ่งเสริมเติมเต็มประสบการณ์ด้านเทคนิควิธี และคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพ ในการวิจัยนี้หมายถึง ชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ ที่มุ่งเสริมเติมเต็มประสบการณ์ด้านเทคนิควิธีการสอน และคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพครูให้แก่ นักศึกษาของสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ แขนงวิชาประถมศึกษา วิชาเอกประถมศึกษา หลักสูตรระดับปริญญาตรีต่อเนื่อง (2 ปี)
3. โปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการ หมายถึง โปรแกรมการฝึกอบรมทางการศึกษา ที่มุ่งให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมได้ศึกษาเป็นรายบุคคล โดยเน้นการฝึกปฏิบัติและการฝึกแก้ปัญหา

ต่าง ๆ ด้วยตนเอง โดยได้รับความช่วยเหลือจากสมาชิกในกลุ่มและจากของวิทยากร ในการวิจัยนี้หมายถึง โปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

4. การประเมิน หมายถึง การเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ได้ข้อสนเทศสำหรับตัดสินคุณค่าของสิ่งที่ประเมิน ในการวิจัยนี้การประเมินโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ หมายถึง การเก็บรวบรวมและการวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ได้ข้อสนเทศสำหรับตัดสินคุณค่าของโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ซึ่งทำการประเมินโดยนารูปแบบการประเมินชิป (CIPP Model) มาประยุกต์ใช้ โดยประเมินองค์ประกอบ 4 ด้าน คือ

4.1 การประเมินสภาวะแวดล้อม หมายถึง การประเมินเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องความต้องการ ปัญหา หรือโอกาสอันจะนำไปสู่การตัดสินใจเลือกวัตถุประสงค์ที่เหมาะสมกับสภาพการณ์ หรือนโยบายในการจัดโปรแกรมประชุมเชิงปฏิบัติการ ในการวิจัยนี้การประเมินสภาวะแวดล้อมประกอบด้วย การประเมินความเหมาะสมของวัตถุประสงค์โปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์

4.2 การประเมินปัจจัยเบื้องต้น หมายถึง การประเมินเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลเพื่อใช้ในการจัดเตรียมทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อให้การดำเนินงานของโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ ในการวิจัยนี้การประเมินปัจจัยเบื้องต้นประกอบด้วย การประเมินความเหมาะสมของวัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ วิทยากร และเจ้าหน้าที่ประสานงานการอบรม

4.3 การประเมินกระบวนการ หมายถึง การประเมินเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลเพื่อใช้ในการจัดและดำเนินงานของโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ในการวิจัยนี้การประเมินกระบวนการประกอบด้วย การประเมินความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมการอบรม การวัดและประเมินผล และการประสานสัมพันธ์

4.4 การประเมินผลผลิต หมายถึง การประเมินเพื่อตรวจสอบผลผลิตเมื่อได้จัดและดำเนินงานโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการไปแล้ว หรือสิ้นสุดโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการว่าผลที่ได้เป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือตามที่คาดหวังไว้หรือไม่ ในการวิจัยนี้การประเมินผลผลิต ประกอบด้วย การประเมินความสามารถด้านเทคนิควิธีการสอน และคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพครูของบัณฑิต

5. การประสานสัมพันธ์ ในการวิจัยนี้หมายถึง การศึกษาความสัมพันธ์ของกิจกรรม การประเมินทั้ง 4 ด้าน ของโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ซึ่งได้แก่ สภาวะแวดล้อม ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ และ ผลผลิต

6. อาจารย์ ในการวิจัยนี้หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่สอนประจำแขนงวิชาประถมศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช และมีประสบการณ์ในการเป็นวิทยากรให้การอบรมในโปรแกรม การประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

7. วิทยากร ในการวิจัยนี้หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่ให้การอบรมในโปรแกรมการประชุม เชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่จัดในระหว่าง วันที่ 20 - 25 พฤศจิกายน 2536 ซึ่งประกอบด้วย อาจารย์ประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ และอาจารย์ประจำนอกสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

8. นักศึกษา ในการวิจัยนี้หมายถึง ผู้ศึกษาในสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ แขนงวิชาประถมศึกษา วิชาเอกประถมศึกษา หลักสูตรระดับปริญญาตรีต่อเนื่อง (2 ปี) ของมหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมาธิราช ที่เข้ารับการอบรมในโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์ วิชาชีพศึกษาศาสตร์ในระหว่างวันที่ 20 - 25 พฤศจิกายน 2536 ณ อาคารพิทยพัฒน์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช จังหวัดนนทบุรี

9. บัณฑิต ในการวิจัยนี้หมายถึง ผู้ที่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต ระดับปริญญาตรีต่อเนื่อง (2 ปี) แขนงวิชาประถมศึกษา วิชาเอกประถมศึกษา ของมหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมาธิราช รุ่นที่ 6 - 10 ระหว่างปี พ.ศ. 2530 - 2534

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การประเมินโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสามารถแบ่งสาระสำคัญเสนอตามลำดับ ดังนี้

1. การประเมินโครงการ
2. รูปแบบการประเมินโครงการ
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
4. บทบาทของสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
5. โปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์

การประเมินโครงการ

คำว่า "โครงการ" มีความหมายตรงกับภาษาอังกฤษว่า "Project" หมายถึง แผนหรือเค้าโครงที่กำหนดไว้ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งหรือระดับหนึ่งของแผนงาน และคำว่า "Program" หมายถึง แผนงานที่กำหนดรายละเอียดในการปฏิบัติงานไว้อย่างชัดเจน (ประชุม รอดประเสริฐ, 2530 : 38) ในส่วนที่เป็นโครงการจะกำหนดระยะเวลาการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ และถ้าโครงการดำเนินงานอย่างเป็นปกติต่อเนื่อง ลักษณะของงานเป็นงานประจำโครงการนี้จะกลายเป็นโปรแกรม

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และวรรณพร วิเชียรวงศ์ (2524 : 13) ได้ให้ความหมายของโครงการว่า หมายถึง แผนย่อยซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของแผนงาน หรือเป็นกลุ่มของกิจกรรมที่จัดดำเนินงานในระยะเวลาที่กำหนด เพื่อให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของแผนงานที่ระบุไว้ ส่วนนิตา ชูโต (2527 : 6) ได้ให้ความหมายของโครงการว่า เป็นผลรวมที่เกิดจากกิจกรรมที่ได้จัดวางไว้ในโครงการนั้น ๆ โดยได้วางแนวความคิดในการจัดกิจกรรม หรือกลุ่มของกิจกรรมอย่างเป็นระบบ มีงบประมาณ และระยะเวลาการดำเนินการ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

จากความหมายของคำว่าโครงการและคำว่าโปรแกรมดังที่ได้กล่าวมา สามารถสรุปความแตกต่างของทั้งสองคำได้ว่า โครงการจะมีการกำหนดระยะเวลาสิ้นสุดแน่นอน แต่ถ้า

โครงการนั้น ๆ ไม่มีการกำหนดระยะเวลาว่าจะสิ้นสุดเมื่อใด เป็นการดำเนินงานอย่างเป็นปกติ ต่อเนื่องไปเรื่อย ๆ โครงการนั้นจะเป็นโปรแกรม สำหรับโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการ ประสพการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เป็นโครงการที่จัดตั้งขึ้นมีหน้าที่ เกี่ยวข้องโดยตรงกับการผลิตบัณฑิตของสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ และลักษณะของงานเป็นงานประจำ ที่สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช จะต้องจัดและดำเนินงานในทุกปี การศึกษา ดังนั้นโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการประสพการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมาธิราช จึงจัดในลักษณะโปรแกรมการศึกษา

ส่วนคำว่า "การประเมิน" ได้มีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้ ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 (ราชบัณฑิตยสถาน. 2525 : 119) ได้ให้คำจำกัดความของการประเมิน ว่า การประเมิน หรือการประเมินผลมีความหมายตรงกับภาษาอังกฤษว่า "Evaluation" ซึ่งหมายถึง กระบวนการรวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจดำเนินการสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และวรรณพร วิเชียรวงศ์ (2524 : 1) ให้ความหมายของการประเมินว่า การประเมินหมายถึง การตัดสินใจคุณค่าสิ่งหนึ่งสิ่งใด หรือเป็นกระบวนการเพื่อให้ ได้มาซึ่งสารสนเทศสำหรับตัดสินใจคุณค่าของโปรแกรมการศึกษา ผลผลิต กระบวนการ และ จุดมุ่งหมายของโครงการ วอร์เธน และแซนเดอร์ส (Worthen and Sanders. 1973 : 129) ให้ความหมายของการประเมินว่า เป็นกระบวนการวิเคราะห์และเก็บรวบรวมข้อมูลอัน เป็นข่าวสารที่ให้ประโยชน์สำหรับการตัดสินใจคุณค่า ผลผลิต วิธีการ และแนวทางเลือกต่าง ๆ

✱ สำหรับสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam. 1971 : 129) ให้ความหมายของการประเมินว่า เป็นกระบวนการวิเคราะห์ รวบรวม และการอำนวยการข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจ เกี่ยวกับทางเลือกต่าง ๆ

จากความหมายของคำว่า การประเมิน และคำว่าโครงการดังที่ได้กล่าวมานั้น สรุปเป็น ความหมายการประเมินโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการในงานวิจัยนี้ได้ว่า หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์และเก็บรวบรวมข้อมูลอันเป็นข่าวสารเพื่อพิจารณาจุดเด่นและจุดด้อย ตลอดจน ผลสัมฤทธิ์ของโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการ แล้วนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ปรับปรุงโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อให้เกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินโครงการ

แนวคิดในปัจจุบันยอมรับว่าการประเมินโครงการย่อมนำไปสู่การปรับปรุงโครงการในทุกด้าน การประเมินโครงการเป็นระบบย่อยระบบหนึ่งของการวางแผนและการบริหารโครงการ การบริหารโครงการไม่ว่าจะเป็นโครงการทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครองหรือโครงการทางการศึกษาก็ตาม จะยังเกิดผลอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดจำเป็นต้องอาศัยการประเมินโครงการอย่างเป็นระบบ กล่าวคือ ผลจากการประเมินโครงการจะทำให้ผู้บริหารโครงการได้ทราบจุดเด่นและจุดด้อยของโครงการ เพื่อจะได้ดำเนินการส่งเสริมจุดเด่นและแก้ไขปัญหาในจุดด้อยของโครงการได้ทันทั่วทั้ง

โกวิท ประวาลพุกษ์ (2523 : 7 - 12) ได้เสนอแนวคิดเพื่อเป็นแนวทางในการประเมินโครงการ โดยแบ่งขั้นตอนการประเมินออกเป็น 4 ขั้นตอนตามระยะเวลาการดำเนินงานของโครงการ กล่าวคือ ตั้งแต่ยังมิได้เริ่มลงมือปฏิบัติจนกระทั่งสิ้นสุดโครงการ ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 เป็นการประเมินตัวโครงการ โดยประเมินความเหมาะสมและความสมเหตุสมผลของโครงการว่า มีความเป็นไปได้มากน้อยเพียงใด การประเมินในขั้นนี้จึงมุ่งตรวจสอบความสอดคล้องขององค์ประกอบในส่วนต่าง ๆ ของโครงการ ได้แก่ การศึกษาถึงความจำเป็นของทรัพยากรที่เป็นความต้องการของโครงการ วิธีดำเนินการ และเทคนิควิธีต่าง ๆ ตลอดจนความชัดเจนของเป้าหมายและจุดประสงค์ของโครงการ การประเมินตัวโครงการส่วนใหญ่จะจัดกระทำก่อนที่จะลงมือปฏิบัติจริง เทคนิควิธีและการวิเคราะห์โครงการที่ใช้ในการประเมินตัวโครงการนั้นนอกจากจะจัดทำตามรายการดังกล่าวแล้ว ยังนิยมใช้วิธีการวิเคราะห์ความสมเหตุสมผลของโครงการซึ่งจัดในรูปตารางวิเคราะห์โครงการ (Logical Framework)

ขั้นที่ 2 เป็นการประเมินสภาพเมื่อเริ่มต้นโครงการ การประเมินในขั้นนี้ประเมินเมื่อจะเริ่มต้นหรือในขณะที่เริ่มดำเนินการตามโครงการ เพื่อมุ่งที่จะตรวจสอบใน 2 ลักษณะด้วยกัน คือ เพื่อตรวจสอบความพร้อมสำหรับเริ่มโครงการ โดยประเมินดูว่าทรัพยากรมีพร้อมหรือไม่ บุคลากรที่จำเป็นได้มาหรือไม่ ส่วนอีกลักษณะหนึ่งเป็นการตรวจสอบสภาวะแวดล้อมของโครงการ ได้แก่ สภาวะทางสังคม เศรษฐกิจของท้องถิ่น และทัศนคติของชุมชนที่มีต่อโครงการ

ขั้นที่ 3 เป็นการประเมินการดำเนินโครงการ การประเมินในขั้นนี้เป็นการตรวจสอบวิธีปฏิบัติงานของบุคคลและองค์การที่มีส่วนในการปฏิบัติงาน เริ่มตั้งแต่การตรวจสอบทัศนคติ

ของผู้บริหารและของผู้ร่วมโครงการที่มีต่อโครงการนั้น ไปจนกระทั่งผลอันเกิดจากการปฏิบัติงาน การตรวจสอบเทคนิควิธี การสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ และการสังเกตในการปฏิบัติงานจริง

ขั้นที่ 4 เป็นการประเมินเมื่อสิ้นสุดโครงการ การประเมินในขั้นนี้จัดทำเมื่อโครงการ สิ้นสุดลงแล้ว เป็นการประเมินโครงการในลักษณะรวบยอด โดยส่วนใหญ่จะมีลักษณะคล้ายคลึงกัน กับการประเมินสภาพเมื่อเริ่มต้นโครงการ เพียงแต่ในส่วนความพร้อมจะเปลี่ยนเป็นผลผลิตของ โครงการ ซึ่งได้แก่ ผลิตผลตามที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์ของโครงการ และผลิตผลอันเป็นผลพลอยได้จากโครงการ

วัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ

การประเมินโครงการมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ คือ เพื่อใช้ผลของการประเมินโครงการ ปรับปรุงการบริหารโครงการให้มีประสิทธิภาพสูงสุด และเพื่อนำผลการประเมินเสนอต่อผู้บริหาร เพื่อช่วยให้ผู้บริหารตัดสินใจในเรื่องที่เกี่ยวข้องได้อย่างถูกต้อง (สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาแห่งชาติ, 2530 : 15) และโดยหลักการแล้ววัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ จะพัฒนามาจากความต้องการหรือความสนใจของบุคคล หรือขององค์การที่เกี่ยวข้องกับโครงการ นั้น ๆ ซึ่งสามารถสรุปวัตถุประสงค์ หรือจุดมุ่งหมายของการประเมินโครงการได้ ดังนี้ (กรุณา ตติยรัตนกรณ, 2524 : 11)

1. จุดมุ่งหมายทั่วไป เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะเสนอต่อผู้บริหารเพื่อใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม
2. จุดมุ่งหมายเฉพาะ มีจุดมุ่งหมายเพื่อ
 - 2.1 ประเมินความสอดคล้องระหว่างเป้าหมายและจุดมุ่งหมายของโครงการ กับหลักการและเหตุผล ความต้องการ ตลอดจนปรัชญาอันเป็นแหล่งที่มาของเป้าหมาย และจุดมุ่งหมายของโครงการ
 - 2.2 ประเมินความเหมาะสมของทรัพยากรหรือปัจจัยเบื้องต้นที่มีอยู่ว่า มีโอกาสบรรลุจุดมุ่งหมายเพียงใด
 - 2.3 ประเมินความเหมาะสมของการดำเนินงานหรือโครงการ และประเมินจุดเด่นและจุดด้อยของการดำเนินงาน
 - 2.4 ประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการ

ความสำคัญของการประเมินโครงการ

การดำเนินงานในโครงการไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานในภาคราชการ หรือภาคเอกชนก็ตาม การบริหารงานโครงการจะต้องประกอบด้วยขั้นตอนที่สำคัญ 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นการวางแผน ขั้นการปฏิบัติตามแผน และขั้นการประเมินผลโครงการ (วีรพล สุวรรณันต์. 2520 : 4) เฉพาะการประเมินโครงการในขั้นตอนที่ 3 คือ การประเมินผลโครงการนั้นนับว่าเป็นกระบวนการที่ขาดไม่ได้ในการบริหารงานโครงการ เพราะการประเมินผลโครงการเป็นการเสาะแสวงหาข้อมูลที่จะตรวจสอบคุณค่าของโครงการนั้น ๆ ว่า การดำเนินงานบรรลุจุดมุ่งหมาย และวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ (อุทัย บุญประเสริฐ. 2527 : 12)

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2528 : บทนำ) กล่าวว่า การบริหารงานโครงการในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นโครงการทางด้านเศรษฐกิจ สังคม หรือการเมืองการปกครองก็ตาม จะยังเกิดผลอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด จำเป็นต้องอาศัยการประเมินโครงการที่เป็นระบบ กล่าวคือ ผลจากการประเมินโครงการจะทำให้ผู้บริหารโครงการได้ทราบจุดเด่นและจุดด้อยของโครงการ เพื่อดำเนินการแก้ไขโครงการได้ทันทั่วทั้งที่ และในฐานะที่เป็นผู้บริหารและเป็นผู้ที่รับผิดชอบโครงการ เมื่อโครงการได้ดำเนินการไปแล้วย่อมต้องการทราบว่าโครงการนั้นได้บรรลุเป้าหมายหรือไม่เพียงใด คำนึงกับทุนและแรงงานที่ลงทุนไปหรือไม่ ค่าตอบของคำถามเหล่านี้ก็จะได้จากการประเมินโครงการ การประเมินโครงการจะต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบและมีความเป็นปรนัย ผลจากการประเมินจึงจะเป็นประโยชน์คุ้มค่าและเป็นที่ยอมรับ สรุปได้ว่าการประเมินโครงการย่อมนำไปสู่การตัดสินใจเกี่ยวกับการปรับปรุงส่วนประกอบของโครงการ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การจัดดำเนินงานโครงการในแง่มุมต่าง ๆ อย่างทันทั่วทั้งที่ในขณะที่โครงการนั้นกำลังดำเนินการอยู่ย่อมจะนำโครงการไปสู่ผลสำเร็จในที่สุด

ประชุม รอดประเสริฐ (2530 : 40) ได้สรุปความสำคัญของการประเมินโครงการไว้ดังนี้ คือ

1. การประเมินโครงการช่วยทำให้การกำหนดวัตถุประสงค์ และมาตรฐานของการดำเนินงานมีความชัดเจนขึ้น
2. การประเมินโครงการช่วยทำให้การใช้ทรัพยากรของโครงการเป็นไปอย่างคุ้มค่า หรือเกิดประโยชน์สูงสุด
3. การประเมินโครงการช่วยให้แผนงานบรรลุวัตถุประสงค์และดำเนินงานไปด้วยดี

4. การประเมินโครงการช่วยแก้ปัญหาอันเกิดจากผลกระทบของโครงการ และทำให้โครงการมีข้อที่ก่อให้เกิดความเสียหายลดน้อยลง
5. การประเมินโครงการช่วยควบคุมคุณภาพของโครงการ
6. การประเมินโครงการช่วยสร้างขวัญกำลังใจ และความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรในโครงการ
7. การประเมินโครงการช่วยการตัดสินใจในการบริหารโครงการ และเป็นข้อมูลสำคัญในการประกอบการวางแผน หรือการกำหนดนโยบายของผู้บริหาร

ประเภทของการประเมินโครงการ

การประเมินโครงการถ้าพิจารณาโดยใช้เกณฑ์การประเมินแล้ว สามารถแบ่งการประเมินออกเป็นประเภทใหญ่ ๆ ได้ดังนี้ คือ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2530 : 16 - 18)

1. การประเมินโดยใช้เกณฑ์ลำดับเวลาการบริหารโครงการเป็นหลัก แบ่งการประเมินออกเป็น 3 ระยะ คือ

1.1 การประเมินก่อนเริ่มโครงการ การประเมินในระยะนี้อยู่ในขั้นการวางแผนโครงการ การประเมินก่อนเริ่มโครงการอาจทำได้ใน 2 ลักษณะ คือ การศึกษาสภาพความเป็นไปได้ในโครงการ กล่าวคือ ต้องการจะตอบคำถามว่าควรริเริ่มทำโครงการนี้หรือไม่ โครงการที่จะจัดทำมุ่งแก้ปัญหาที่สำคัญหรือไม่ มีทรัพยากรทั้งด้านบุคลากร การเงินงบประมาณ วัสดุครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ ตลอดจนระบบการจัดความพร้อมที่จะทำโครงการหรือไม่ และอีกลักษณะหนึ่งคือ การประเมินร่างโครงการ หรือที่มักนิยมเรียกว่า "การวิเคราะห์โครงการ" การประเมินในระยะนี้เป็นการพยายามตอบคำถามว่า แผนงานหรือโครงการที่เสนอมามีเหมาะสมหรือไม่ ควรปรับปรุงแก้ไขตรงไหน และเมื่อไม่มีข้อแก้ไขก็สมควรอนุมัติให้ดำเนินการต่อไปได้

1.2 การประเมินขณะดำเนินงานโครงการ การประเมินในระยะนี้เป็นการประเมินความก้าวหน้าของโครงการ (Formative Evaluation) ซึ่งในวงจรของการบริหารโครงการ การประเมินขณะดำเนินงานจะต้องทำควบคู่กับการดำเนินงานของโครงการ เพื่อศึกษาว่าการดำเนินงานในแต่ละช่วงมีปัญหาหรืออุปสรรคหรือไม่ และจะต้องแก้ไขอย่างไร

การประเมินโครงการขณะดำเนินการอยู่นี้ต้องอาศัยระบบการกำกับงานมาช่วย เพื่อให้การประเมินผลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 การประเมินหลังการดำเนินงานโครงการ การประเมินในระยนี้เป็นการประเมินโครงการแบบรวมสรุป (Summative Evaluation) โดยพิจารณาว่า เมื่อได้ดำเนินการจนสิ้นสุดแล้วจะได้รับความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ หรือตามเป้าหมายที่กำหนดไว้มากน้อยเพียงใด ตลอดจนเป็นการติดตามตรวจสอบผลกระทบหรือผลข้างเคียง ทั้งในทางบวกและทางลบของโครงการ

การประเมินโครงการทั้ง 3 ระยะดังกล่าว มีความสำคัญยิ่งต่อการบริหารโครงการ และสัมฤทธิ์ผลของโครงการ โดยทั่วไปแล้วมักจะเข้าใจว่าการประเมินโครงการ คือ การประเมินภายหลังการดำเนินงานโครงการ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้การประเมินโครงการมีบทบาทในการปรับปรุงพัฒนาโครงการให้สู่เป้าหมายได้น้อยเกินไป ดังนั้น ผู้บริหารจึงควรให้ความสำคัญของการประเมินทั้ง 3 ระยะ

2. การประเมินโดยใช้เกณฑ์ลักษณะการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการเป็นหลัก แบ่งการประเมินโครงการออกเป็น 2 ประเภท คือ

2.1 การประเมินความก้าวหน้าของโครงการ หรือที่เรียกว่าเป็นการประเมินเพื่อการปรับปรุงโครงการ การประเมินประเภทนี้จะต้องจัดทําขณะที่โครงการดำเนินอยู่ เป็นการประเมินตามกิจกรรมของโครงการซึ่งอาจกำหนดไว้ในรูปของแผนภูมิ PERT (Program Evaluation and Review Technique) หรือ CPM (Critical Path Method) โดยมีลักษณะเช่นเดียวกับการประเมินโครงการขณะดำเนินงาน (Formative Evaluation)

2.2 การประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการ เพื่อตรวจสอบว่าโครงการประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่วางไว้หรือไม่ ผลการประเมินจะเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจว่าควรยุติโครงการ ควรดำเนินโครงการต่อไปโดยไม่ต้องปรับขยาย หรือต้องปรับขยายบางส่วนก่อนดำเนินต่อไป หรือควรไปรวมกับงานประจำบางอย่างซึ่งแปรเปลี่ยนสภาพจากโครงการเป็นส่วนหนึ่งของงานประจำ การตัดสินใจเกี่ยวกับสถานะภาพของโครงการดังกล่าวจำเป็นต้องอาศัยข้อมูล ซึ่งเป็นผลจากการประเมินโครงการแบบรวมสรุป (Summative Evaluation)

3. การประเมินโดยใช้เกณฑ์ของสิ่งที่ถูกประเมินเป็นหลัก แบ่งการประเมินออกเป็น 4 ประเภท คือ

3.1 การประเมินบริบท หรือสภาวะแวดล้อม (Context Evaluation)

เป็นการประเมินเกี่ยวกับนโยบาย เป้าหมาย แรงกดดันทางเศรษฐกิจและสังคม ความต้องการของบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับโครงการ ตลอดจนแรงกดดันทางการเมืองที่มีต่อโครงการนั้น ๆ

3.2 การประเมินปัจจัยเบื้องต้น หรือตัวป้อน (Input Evaluation)

เทียบเคียงได้กับการประเมินก่อนเริ่มโครงการ กล่าวคือ เป็นการประเมินเพื่อมุ่งเน้นว่ามีปัจจัยพร้อมที่จะดำเนินโครงการหรือไม่

3.3 การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เทียบเคียงได้กับ

การประเมินขณะดำเนินงานโครงการ หรือการประเมินผลความก้าวหน้าของโครงการ หรือการประเมินเพื่อการปรับปรุงโครงการ

3.4 การประเมินผลผลิต หรือผลงาน (Product Evaluation) เป็นการ

ประเมินผลโครงการหลังจากการดำเนินงานสิ้นสุดแล้ว ซึ่งประกอบด้วย การประเมินผลลัพธ์ (Output Evaluation) โดยพิจารณาจากปริมาณและคุณภาพของผลผลิต เปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ของโครงการ และเป็นการประเมินผลกระทบ (Impact Evaluation) โดยประเมินเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ของแผนงาน หรือของโครงการ

รูปแบบการประเมินโครงการ

รูปแบบการประเมินโครงการมีหลายรูปแบบ แต่ละรูปแบบมีแนวคิดทฤษฎี เหตุผล และวิธีการประเมินที่มีผู้นิยมนำไปใช้เป็นแบบอย่าง เพื่อประเมินสถานการณ์ของปัญหาต่าง ๆ แตกต่างกันไป ความแตกต่างนี้แตกต่างกันเฉพาะแนวความคิดเท่านั้น แต่ในการปฏิบัติแล้วจะทำการดัดแปลงและปรับปรุงแนวคิด และวิธีการให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาของการประเมินแต่ละโครงการ อย่างไรก็ดีเทคนิควิธีที่ใช้ในแต่ละรูปแบบของการประเมินยังต้องอาศัยเทคนิคในลักษณะที่เป็นเชิงระบบ (System Approach) ซึ่งโดยหลักการแล้วงานในแต่ละกิจกรรมส่วนใหญ่จะจัดเป็นระบบ ประกอบด้วย ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ และผลผลิต ซึ่งทั้ง 3 ส่วนนี้ จะมีความสัมพันธ์กันอย่างต่อเนื่อง (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2524 : 25)

นิตา ชูโต (2527 : 15) ได้แบ่งรูปแบบการประเมินโครงการออกเป็น 4 รูปแบบ ดังนี้ คือ

1. รูปแบบที่ยึดจุดมุ่งหมายเป็นหลัก (Goal - Attainment Model) เน้นวัตถุประสงค์ หรือจุดมุ่งหมายของโครงการเป็นหลักในการประเมิน ผู้ประเมินต้องกำหนดจุดมุ่งหมายและตีค่าจุดมุ่งหมายเพื่อพิจารณาว่า สิ่งที่จะประเมินบรรลุจุดมุ่งหมายมากน้อยเพียงใด ผู้เสนอรูปแบบนี้ ได้แก่ ไทเลอร์ (Tyler) ทาบา (Taba) และแฮมมอน (Hammond)

2. รูปแบบที่ยึดเกณฑ์เป็นหลัก (Criterion Model) การประเมินโครงการโดยพิจารณาสิ่งที่ต้องการประเมินกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ผู้ที่พิจารณากำหนดเกณฑ์ หรือพิจารณาตัดสินคุณค่าของโครงการ คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้ที่เสนอรูปแบบนี้ คือ (Stake) ซึ่งเขาชี้ให้เห็นว่าถ้าผลผลิตของโครงการไม่ดีแล้วไม่ได้หมายความว่าโครงการนั้นไม่ดี แต่ผลที่เกิดขึ้นอาจจะเกิดจากองค์ประกอบอื่น ๆ รูปแบบที่ยึดหลักเกณฑ์นี้เป็นหลักจะทำให้ทราบได้ว่า โครงการบรรลุจุดมุ่งหมายหรือมีประสิทธิภาพเพียงใด ต้องปรับปรุงเปลี่ยนแปลงที่จุดใด และมีปัจจัยอะไรเป็นตัวเกื้อหนุน

3. รูปแบบที่ช่วยในการตัดสินใจ (Decision Model) โดยอาศัยการประเมินเปรียบเทียบข้อมูลหรือสิ่งที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานของโครงการ กับมาตรฐานที่ผู้ประเมินกำหนดไว้ ผู้ที่เสนอรูปแบบนี้ ได้แก่ สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) และโพรวิส (Provus)

3.1 รูปแบบการประเมินของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) เน้นกระบวนการในการหาข้อมูล การเก็บข้อมูล และการใช้ข้อมูลเพื่อประโยชน์ในการตัดสินใจและหาทางเลือกในวิธีการที่ดีขึ้น ประกอบด้วยการประเมิน 4 ชนิด คือ การประเมินสภาวะแวดล้อม การประเมินปัจจัยเบื้องต้น การประเมินกระบวนการ และการประเมินผลผลิต

3.2 รูปแบบการประเมินของโพรวิส (Provus) อาศัยการเปรียบเทียบข้อมูลในสิ่งที่เกิดขึ้นจริง หรือสิ่งที่กำลังดำเนินการอยู่กับมาตรฐานที่กำหนดขึ้น ถ้าพบร่องรอยในขั้นตอนใดก็จะปรับปรุงแก้ไขในขั้นตอนนั้น ๆ ด้วยวิธีการแก้ปัญหา

4. การประเมินแนวอิสระจากเป้าประสงค์ (Goal - Free Evaluation) เป็นการประเมินที่ไม่คำนึงถึงวัตถุประสงค์หรือเป้าประสงค์ของโครงการ การประเมินแบบนี้จะมีลักษณะครอบคลุมกว้างขวาง ไม่มีลักษณะแคบที่จำกัดทิศทางการประเมิน มุ่งแสวงหาภาพรวมรวมทั้งผลลัพธ์และผลกระทบব্যবসায়িকของโครงการ ผู้ที่เสนอรูปแบบนี้ คือ สคริฟเวน (Scriven)

นอกจากจะสามารถแบ่งรูปแบบการประเมินโครงการออกได้เป็น 4 รูปแบบดังกล่าวข้างต้นแล้ว ยังสามารถแบ่งรูปแบบการประเมินโครงการออกเป็น รูปแบบการประเมินแบบทดลอง

และรูปแบบการประเมินที่ไม่ใช่การทดลอง ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2530 : 25 - 28, สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. 2534 : 34 - 37)

1. รูปแบบการประเมินแบบทดลอง

การประเมินแบบทดลองเป็นรูปแบบดั้งเดิมของการประเมินผล ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างจากประชากรที่ได้รับการปฏิบัติแตกต่างกันอย่างน้อย 2 กลุ่ม โดยกลุ่มที่หนึ่งเป็นกลุ่มทดลองวิธีการใหม่ ๆ ที่ต้องการทราบผล แบ่งออกเป็นกลุ่มทดสอบก่อน (X_1) และกลุ่มทดสอบหลัง (X_2) ส่วนอีกกลุ่มหนึ่งเป็นกลุ่มที่ใช้วิธีการเดิม ที่เรียกว่า กลุ่มควบคุม แบ่งออกเป็นกลุ่มทดสอบก่อน (Y_1) และกลุ่มทดสอบหลัง (Y_2) และในการวิเคราะห์ถ้าพบว่าความแตกต่างระหว่าง X_1 และ X_2 แตกต่างกันมากกว่า Y_1 และ Y_2 แสดงว่าการทดลองนี้ประสบผลสำเร็จ การประเมินตามรูปแบบทดลองเช่นนี้มีความยากลำบากในการปฏิบัติ แต่ถ้าสามารถทำได้ก็เป็นรูปแบบการประเมินที่ให้ผลการประเมินในเชิงประเมินรวมสรุปได้ชัดเจนว่า การทดลองนี้ได้ผลหรือไม่เพียงใด การประเมินตามรูปแบบนี้ผลประเมินมิได้มีบทบาทในการปรับปรุงหรือพัฒนาการบริหารตัวโครงการแต่อย่างใด เพราะว่าเป็นการประเมินโครงการหลังดำเนินงาน การประเมินจึงเพียงแค่แสดงว่า การดำเนินงานโครงการบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่เท่านั้น

2. รูปแบบการประเมินที่ไม่ใช่การทดลอง

ได้มีนักวิชาการเสนอรูปแบบการประเมินที่ไม่ใช่การทดลองไว้หลายรูปแบบ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับค่านิยมหรือค่านิยมของการประเมินผลที่แต่ละคนเชื่อถือ แต่อย่างไรก็ตามส่วนใหญ่แล้วจะเสนอรูปแบบการประเมินในลักษณะที่คล้ายคลึงกัน กล่าวคือ พยายามทำให้การประเมินเป็นกิจกรรมที่มีระบบแบบแผนโดยอาศัยลักษณะของระบบ (System Approach) ซึ่งประกอบด้วย ปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) และผลลัพธ์ (Output) เป็นหลัก ซึ่งรูปแบบการประเมินที่ไม่ใช่การทดลองสามารถจำแนกออกได้เป็น 3 ประเภท คือ

2.1 รูปแบบที่ยึดวัตถุประสงค์เป็นหลัก (Goal Attainment Model) เป็น

รูปแบบการประเมินโครงการในลักษณะที่เป็นการเปรียบเทียบข้อความที่ระบุไว้ในวัตถุประสงค์ของโครงการกับผลที่ได้จากการปฏิบัติจริงว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่เพียงใด รูปแบบการประเมินโครงการลักษณะนี้ ได้แก่ รูปแบบการประเมินโครงการตามแนวคิดของไทเลอร์ (Tyler) และสคริฟเวน (Scriven)

2.2 รูปแบบที่เน้นการตัดสินใจคุณค่า (Judgemental Model) เป็นรูปแบบการประเมินโครงการที่ต้องอาศัยผู้ทรงคุณวุฒิ หรือผู้เชี่ยวชาญทำการวิเคราะห์เชิงตรรกศาสตร์ เพื่อตัดสินใจคุณค่าโดยอาศัยเกณฑ์ภายในและภายนอก รูปแบบการประเมินโครงการลักษณะนี้ ได้แก่ รูปแบบการประเมินโครงการตามแนวคิดของสแตค (Stake) และโพรวัส (Provus)

3. รูปแบบที่เน้นการตัดสินใจ (Decision Model) เป็นรูปแบบการประเมินโครงการในลักษณะที่สร้างขึ้นเพื่อช่วยผู้บริหารโครงการในการตัดสินใจเลือกทางเลือกต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง รูปแบบการประเมินโครงการลักษณะนี้ ได้แก่ รูปแบบการประเมินโครงการตามแนวคิดของ สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) และแอลคิน (Alkin)

จากรูปแบบการประเมินที่กล่าวมา แต่ละรูปแบบจะมีรากฐานอยู่บนแนวความคิดหรือทฤษฎีที่แตกต่างกันออกไป ผู้ประเมินอาจเลือกใช้รูปแบบใดรูปแบบหนึ่งในการประเมินโครงการ หรืออาจจะใช้มากกว่าหนึ่งรูปแบบในการประเมินทั้งโครงการก็ได้ แล้วแต่ความเหมาะสมและธรรมชาติของโครงการ และความเหมาะสมของวัตถุประสงค์การประเมิน อย่างไรก็ตามรูปแบบการประเมินซีบี (CIPP Model) เป็นรูปแบบที่มีผู้นิยมใช้กันอย่างกว้างขวาง เนื่องจากเป็นรูปแบบที่มีวิธีการประเมินอย่างเป็นระบบ และประเมินได้ครอบคลุมและครบทุกขั้นตอนของการดำเนินงานโครงการ

รูปแบบการประเมินซีบี (CIPP Model)

แดเนียล แอล สตัฟเฟิลบีม (Danial L. Stufflebeam) ได้เสนอรูปแบบการประเมินที่เรียกโดยย่อว่า CIPP (Context Input Process Product) ซึ่งเป็นรูปแบบการประเมินที่พัฒนาขึ้นให้สอดคล้องกับการวางแผนและการบริหารโครงการ และสามารถนำไปใช้ประเมินโปรแกรมการศึกษาทั่วไปได้ (เยาวดี วิบูลย์ศรี. 2528 : 78)

รูปแบบการประเมินซีบี (CIPP Model) แบ่งกิจกรรมการประเมินออกเป็น 4 ส่วน ประกอบด้วย การประเมินสภาวะแวดล้อม ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ และผลผลิต ดังรายละเอียดต่อไปนี้ (Stufflebeam. 1971)

1. การประเมินสภาวะแวดล้อม (Context Evaluation : C) เป็นการประเมินองค์ประกอบแรกสุดของโปรแกรม ซึ่งผลของการประเมินในขั้นนี้จะทำให้ผู้ประเมินได้ข่าวสารที่เกี่ยวกับความต้องการ ปัญหา หรือโอกาส อันจะนำไปสู่การตัดสินใจเลือกวัตถุประสงค์ที่เหมาะสมกับสภาพการณ์ หรือนโยบายในการจัดโปรแกรม

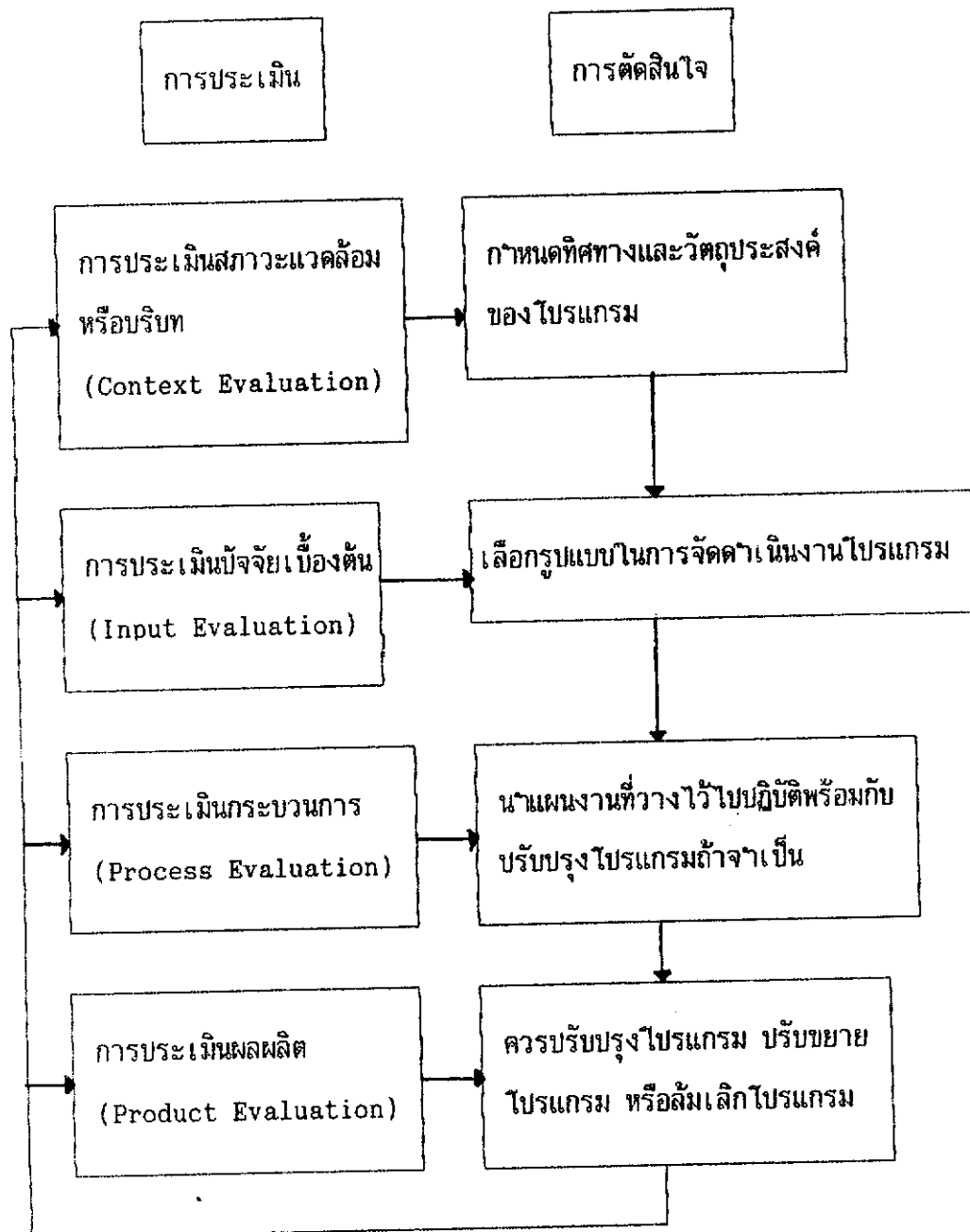
2. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation : I) เป็นการประเมินปัจจัยที่ทำให้ได้ข่าวสารข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางต่าง ๆ ในการดำเนินงานหรือแผนการจัดโปรแกรม เพื่อที่จะทำให้การปฏิบัติงานบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ อันจะนำไปสู่การตัดสินใจเลือกแนวทางหรือแผนการจัดโปรแกรมอย่างใดอย่างหนึ่ง

3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation : I) เป็นการประเมินผลของการนำแบบที่เลือกไว้ในขั้นที่ 2 ไปปฏิบัติ การประเมินในขั้นนี้จะทำให้ได้ข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรค ตลอดจนจุดเด่นและจุดด้อยของแนวทางเลือกในขณะกำลังปฏิบัติงาน หรือดำเนินงานตามแผนนั้น ๆ จุดมุ่งหมายสำคัญของการประเมินในส่วนนี้ก็คือ เพื่อมุ่งปรับปรุงแก้ไขวิธีการให้เหมาะสมในขณะที่โปรแกรมกำลังดำเนินงานอยู่

4. การประเมินผลผลิต (Product Evaluation : P) เป็นการประเมินที่นอกจากจะทำให้ได้ข่าวสารข้อมูลที่บ่งชี้ว่า ผลของการดำเนินงานตามแผนที่เลือกนั้นบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้มากน้อยเพียงใด ผลที่ได้จากการประเมินยังทำให้ได้ข่าวสารที่บ่งชี้ถึงกระบวนการที่ใช้ด้วยว่าควรจะมีการคงไว้ ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง หรือเลิกกันไป

ประดินันท์ อูปรมย์ (2521 : 18) กล่าวว่า การประเมินในแต่ละส่วนตามรูปแบบการประเมินซิป (CIPP Model) เป็นการประเมินที่มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน ถ้าใช้รูปแบบการประเมินซิป (CIPP Model) อย่างเต็มรูป จะทำให้ได้ข่าวสารแบบสะสมซึ่งมีผลต่อการตัดสินใจเลือกองค์ประกอบต่าง ๆ ของโปรแกรม ซึ่งประกอบด้วย แผน การดำเนินงาน และผลผลิต เพราะการตัดสินใจหลังจากที่ประเมินสภาวะแวดล้อมแล้ว จะเป็นแนวทางสำหรับการประเมินปัจจัยเบื้องต้น การประเมินกระบวนการ และการประเมินผลผลิต สำหรับการตัดสินใจหลังจากการประเมินปัจจัยเบื้องต้นแล้วจะทำให้ได้แนวทางสำหรับการประเมินกระบวนการ และ การประเมินผลผลิต ขณะเดียวกันการประเมินกระบวนการ และการประเมินผลผลิต ย่อมจะให้ผลย้อนกลับไปสู่การตัดสินใจเลือกวัตถุประสงค์ และเลือกแผนการจัดโปรแกรมเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ด้วย

เพื่อให้เห็นขั้นตอนของการประเมินตามแบบรูปแบบการประเมินซิป (CIPP Model) ได้เด่นชัดขึ้น สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2527 : 24) ได้แสดงองค์ประกอบของรูปแบบการประเมินซิป (CIPP Model) และประเภทการตัดสินใจเกี่ยวกับโปรแกรม ดังแสดงในภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 องค์ประกอบของรูปแบบการประเมินซีป (CIPP Model) และประเภทการตัดสินใจเกี่ยวกับโปรแกรม

จากภาพประกอบ 1 จะเห็นได้ว่ารูปแบบการประเมินชิป (CIPP Model) เป็นรูปแบบที่มีการประสานสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน ซึ่งในปัจจุบันรูปแบบการประเมินชิป (CIPP Model) กำลังเป็นที่นิยมของนักประเมินผลในการนำไปใช้ประเมินโครงการ โปรแกรม หรือหลักสูตรกันอย่างกว้างขวาง เพราะผลของการประเมินตามรูปแบบการประเมินชิป (CIPP Model) นอกจากจะให้ข้อมูลที่ช่วยในการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโปรแกรมที่ประเมินแล้ว ยังช่วยให้ผู้ที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ทราบได้ว่า โปรแกรมที่ประเมินนั้นมีประสิทธิภาพ เป็นที่ยอมรับ เชื่อถือได้ และคุ้มค่ากับสิ่งที่ลงทุนไปหรือไม่เพียงใด

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ลัทธนา บรรพพาณจน์ (2523 : 57 - 81) ได้ประเมินโครงการอบรมครูประจำการที่ไม่รัฐวิสาหกิจโดยใช้รูปแบบการประเมินชิป (CIPP Model) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ เป็นครูประจำการที่เข้ารับการอบรมในโครงการเป็นรุ่นที่ 4 จำนวน 77 คน และเป็นอาจารย์ที่ให้การอบรมจำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสังเกตการสอน และการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ ผลการประเมินปรากฏว่า วัตถุประสงค์ของโครงการอบรมสอดคล้องกับนโยบายทางการศึกษาของชาติ ความต้องการ และความคาดหวังของครูประจำการ มีทรัพยากรพอเพียงเพื่อใช้ในการดำเนินงานจัดฝึกอบรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ การดำเนินงานเป็นไปตามแผนที่วางไว้ และบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการ

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และวรรณพร วิเชียรวงศ์ (2524 : 98 - 150) ได้ใช้แบบจำลองชิป (CIPP Model) ประเมินผลโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การประเมินผลการเรียนของนิสิตซึ่งจัดให้มีขึ้นในระหว่างวันที่ 5 - 7 สิงหาคม 2520 ผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ ได้แก่ คณาจารย์ต่าง ๆ ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 40 คน โปรแกรมการประชุมมีจุดมุ่งหมายในการให้ความรู้ โดยเฉพาะความรู้ด้านเทคนิคการประเมินผลการเรียนของนิสิตคณะต่าง ๆ วิธีการประเมิน ใช้วิธีการสังเกตการประชุมแบบมีส่วนร่วมโดยสัมภาษณ์คณาจารย์ ผู้เข้าประชุม ประธานอนุกรรมการจัดการประชุมอย่างไม่เป็นทางการ และศึกษาจากเอกสาร ซึ่งสรุปผลการประเมินได้ว่า จุดมุ่งหมายของโปรแกรมการประชุมครั้งนี้มีความเหมาะสม เพราะพัฒนามาจากความต้องการของคณาจารย์ และสอดคล้องกับนโยบายหลักของหน่วยพัฒนาคณาจารย์ ในอันที่จะให้ความรู้พื้นฐานด้านการเรียนการสอนแก่คณาจารย์ใน

มหาวิทยาลัย ทรัพยากรเพื่ออำนวยความสะดวกการจัดประชุม การกำหนดแผนการฝึกที่จัดในรูปกิจกรรม สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายการประชุมทุกข้อ การดำเนินกิจกรรมส่วนใหญ่เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ ผลการประชุมทำให้ผู้เข้าร่วมประชุมเข้าใจจุดมุ่งหมาย หลักการ และระบบการประเมินผล การเรียนของนิสิต และยังได้รับประสบการณ์ตรงในการวิเคราะห์และพัฒนาแบบสอบถามสัมฤทธิ์ผล พร้อมทั้งเห็นความสำคัญ และมีความกระตือรือร้นในอันที่จะปรับปรุงประเมินผลการเรียนของนิสิต ที่อาจารย์ปฏิบัติอยู่ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

สุรพันธ์ ยันต์ทอง (2528 : บทคัดย่อ) ใช้รูปแบบการประเมินชิป (CIPP Model) ประเมินองค์ประกอบต่าง ๆ ของโครงการอบรมบุคลากรประจำการทางการศึกษา คือ ประเมินเกี่ยวกับความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ของโครงการกับนโยบายทางการศึกษา ความต้องการและความคาดหวังของบุคลากรประจำการ ความต้องการและความคาดหวังของ อาจารย์ผู้สอน ประเมินความเหมาะสมของปัจจัยเบื้องต้นที่ใช้ในการดำเนินการโครงการ ได้แก่ คุณลักษณะของผู้เข้ารับการอบรม ประสบการณ์ของอาจารย์ผู้สอน เอกสาร ตำรา สภาพห้องเรียน เป็นต้น ประเมินความเหมาะสมของการดำเนินการอบรม และประเมินผลการปฏิบัติงานของ บุคลากรที่ผ่านการอบรมแล้ว เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามอย่างเดียว ซึ่งงานวิจัยนี้เป็นการประเมินโครงการทั้งระบบ

อัมพร สุขเกษม (2532 : 76 - 85) ได้ประเมินโครงการสารคามพัฒนาโดยใช้ รูปแบบการประเมินชิป (CIPP Model) เพื่อศึกษาว่า สภาวะแวดล้อม ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ และผลผลิตของโครงการ ว่าบรรลุตามความมุ่งหมายที่ตั้งไว้หรือไม่ และเพื่อหา จุดเด่นและจุดด้อยของโครงการ ซึ่งสรุปผลการประเมินได้ว่า โครงการสารคามพัฒนาเป็น โครงการที่มีความเหมาะสม และเป็นประโยชน์สำหรับการพัฒนาชนบทของจังหวัดมหาสารคาม โดยได้กำหนดเป้าหมายของโครงการไว้อย่างชัดเจน ทำให้สามารถเตรียมการและปฏิบัติงาน ตามโครงการได้อย่างต่อเนื่อง และบังเกิดผลตามความมุ่งหมายที่ตั้งไว้

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าว จะเห็นได้ว่าการนำรูปแบบ การประเมินชิป (CIPP Model) มาใช้ในการประเมินโครงการ เป็นวิธีการที่ต้องอาศัยระบบ แบบแผนในการรวบรวมข้อมูล เพื่อเป็นหลักฐานและเหตุผลประกอบในการพิจารณาว่าโครงการ มีความเหมาะสมหรือไม่โดยอาศัยการวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ ซึ่งองค์ประกอบที่จะประเมิน จะประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ 4 ด้าน ได้แก่ สภาวะแวดล้อม (Context) ปัจจัยเบื้องต้น

(Input) กระบวนการ (Process) และผลผลิต (Product) (พจน์ สะเพียรชัย).

2525 : 2) การประเมินอย่างเป็นระบบจะครอบคลุมตัวแปรต่าง ๆ ของโครงการ ทำให้ทราบว่าโครงการที่มีอยู่นั้นได้วางวัตถุประสงค์ไว้เหมาะสมหรือไม่ วิธีการดำเนินโครงการมีขั้นตอนใดที่จะต้องได้รับการปรับปรุง มีปัญหาหรืออุปสรรคเพียงใด และผลผลิตที่ได้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้หรือไม่ ควรที่จะต้องแก้ไขหรือปรับปรุงอย่างไร โดยเฉพาะการได้มาซึ่งข้อมูลอย่างละเอียดนั้นจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับโครงการในการที่จะตัดสินใจแก้ไขปรับปรุง หรือล้มเลิกโครงการ

ด้วยเหตุนี้ในการประเมินโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ผู้วิจัยจึงได้เลือกรูปแบบการประเมินซิป (CIPP Model) เป็นแนวทางในการประเมิน เนื่องจากการศึกษาครั้งนี้ มุ่งที่จะทราบรายละเอียดเกี่ยวกับความเหมาะสมของวัตถุประสงค์โปรแกรมการประชุมความพร้อมของปัจจัยเบื้องต้น ความเหมาะสมของการจัดกิจกรรม การอบรม และต้องการทราบว่าโปรแกรมการประชุมบรรลุตามวัตถุประสงค์หรือไม่ ซึ่งผลที่ได้จากการประเมินจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร หรือผู้ที่เกี่ยวข้องในการที่จะนำไปปรับปรุงโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

บทบาทของสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เป็นสาขาวิชาที่มุ่งจัดการศึกษาต่อเนื่องให้แก่ครูประจำการ หรือบุคลากรที่ทำหน้าที่สอน อบรม เผยแพร่ความรู้หรือให้บริการทางการศึกษา หรือผู้ที่มีวุฒิทางการศึกษา เพื่อเพิ่มพูนวิทยฐานะและความรู้ความสามารถในวิชาการอันจะนำไปสู่การพัฒนาวิชาชีพของตน ดังนั้นการจัดหลักสูตรของสาขาวิชาศึกษาศาสตร์จึงจัดใน 3 ลักษณะด้วยกัน คือ หลักสูตรระดับปริญญาตรี (4 ปี) หลักสูตรระดับปริญญาตรีต่อเนื่อง (2 ปี) และหลักสูตรระดับปริญญาบัตร (1 ปี)

หลักสูตรระดับปริญญาตรี (4 ปี) เปิดสอนใน 2 แผนกวิชา ดังนี้

1. แผนกวิชาประถมศึกษา วิชาเอกปฐมวัย และประถมศึกษา
2. แผนกวิชามัธยมศึกษา วิชาเอกภาษาไทย สังคมศึกษา วิทยาศาสตร์

และคณิตศาสตร์

คุณสมบัติเฉพาะและวุฒิการศึกษาของผู้สมัคร ต้องเป็นครูประจำการ หรือบุคลากรที่ทำหน้าที่สอน อบรม เผยแพร่ความรู้ หรือให้บริการทางการศึกษา และต้องเป็นผู้สำเร็จประกาศนียบัตรวิชาชีพครู (ป.วศ.) จากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช หรือประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา (ป.กศ.) หรือประโยคมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) หรือวุฒิการศึกษาอื่น ๆ ที่สูงกว่าวุฒิที่กล่าวมา

หลักสูตรระดับปริญญาตรีต่อเนื่อง (2 ปี) เปิดสอนใน 6 สาขาวิชา ดังนี้

1. สาขาวิชาประถมศึกษา วิชาเอกปฐมวัย และประถมศึกษา
2. สาขาวิชามัธยมศึกษา วิชาเอกภาษาไทย สังคมศึกษา วิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์
3. สาขาวิชาบริหารการศึกษา วิชาเอกบริหารการศึกษา
4. สาขาวิชาการแนะแนว วิชาเอกการแนะแนว
5. สาขาวิชาการศึกษานอกระบบ วิชาเอกการศึกษานอกระบบ
6. สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา วิชาเอกการวัดและประเมินผลการศึกษา

คุณสมบัติเฉพาะและวุฒิการศึกษาของผู้สมัคร ต้องเป็นครูประจำการ หรือบุคลากรที่ทำหน้าที่สอน อบรม เผยแพร่ความรู้ แนะนำ ให้การบริการทางการศึกษา การพัฒนาชุมชน หรือการฝึกอบรมในรูปแบบต่าง ๆ และต้องเป็นผู้สำเร็จประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง (ป.กศ.สูง) หรือเทียบเท่าอนุปริญญา

หลักสูตรระดับประกาศนียบัตร (1 ปี) เปิดสอนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพครู

คุณสมบัติเฉพาะและวุฒิการศึกษาของผู้สมัคร ต้องเป็นครูประจำการ หรือบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่สอน อบรม เผยแพร่ความรู้ หรือให้บริการทางการศึกษา และต้องเป็นผู้สำเร็จประโยคมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3) หรือเทียบเท่า หรือวุฒิอื่นที่สูงกว่า มีอายุไม่ต่ำกว่า 20 ปี บริบูรณ์ นับถึงวันเปิดภาคแรก (1 กรกฎาคม ของแต่ละปีการศึกษา)

หลักสูตรของสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ทุกหลักสูตร ได้บรรจุชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพเข้าไว้ในหลักสูตร ดังรายละเอียดต่อไปนี้ คือ

1. ชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ สำหรับโปรแกรมการศึกษาระดับปริญญาตรี (4 ปี) และต่อเนื่อง (2 ปี) สาขาวิชาประถมศึกษา และมัธยมศึกษา

2. ชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพบริหารการศึกษา สำหรับโปรแกรมการศึกษาระดับปริญญาตรีต่อเนื่อง (2 ปี) แขนงวิชาบริหารการศึกษา
3. ชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพการแนะแนว สำหรับโปรแกรมการศึกษาระดับปริญญาตรีต่อเนื่อง (2 ปี) แขนงวิชาการแนะแนว
4. ชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพการศึกษานอกระบบ สำหรับโปรแกรมการศึกษาระดับปริญญาตรีต่อเนื่อง (2 ปี) แขนงวิชาการศึกษานอกระบบ
5. ชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพการวัดและประเมินผลการศึกษา สำหรับโปรแกรมการศึกษาระดับปริญญาตรีต่อเนื่อง (2 ปี) แขนงวิชาการวัดและประเมินผลทางการศึกษา
6. ชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพครู สำหรับโปรแกรมการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพครู (1 ปี)

ชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพของสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ทั้ง 6 ชุดวิชาดังกล่าว ผลิตขึ้นโดยมุ่งเน้นการนำหลักทฤษฎีทางวิชาการไปสู่ภาคปฏิบัติ หรือประยุกต์ทฤษฎีไปใช้ในการประกอบอาชีพ สำหรับชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ เป็นชุดวิชาเชิงปฏิบัติการที่มุ่งเสริมเติมเต็มประสบการณ์วิชาชีพครูในส่วนที่ไม่สามารถจัดให้แก่นักศึกษาในแขนงวิชาประถมศึกษาและมัธยมศึกษา หลักสูตรระดับปริญญาตรี (4 ปี) และต่อเนื่อง (2 ปี) ได้อย่างสมบูรณ์โดยผ่านสื่อการสอนทางไกล ดังนั้น การผลิตชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์จึงได้กำหนดวัตถุประสงค์ไว้ดังนี้ คือ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2526 : 5)

1. เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถด้านการสอนและการนำเทคนิคการสอนต่างไปใช้
2. เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานในหน้าที่อื่นนอกเหนือจากหน้าที่การสอน
3. เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถในด้านมนุษยสัมพันธ์และกลุ่มสัมพันธ์
4. เพื่อพัฒนาทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพศึกษาศาสตร์

การศึกษาในชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ ได้แบ่งการศึกษออกเป็น 2 ส่วน คือ ภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ภาคทฤษฎี เป็นการศึกษาจากเอกสารการสอน เนื้อหาในเอกสารการสอนชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ เป็นเนื้อหาที่เกี่ยวกับวิชาชีพครูในทุกด้านที่ถูกรวบรวมเข้าไว้ด้วยกัน โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 15 หน่วย นักศึกษาจะต้องศึกษาจากเอกสารการสอนและเข้า

สอบตามขั้นตอนปกติที่มหาวิทยาลัยกำหนดไว้ เกณฑ์ในการวัดและประเมินผลกำหนดไว้

40 เปอร์เซ็นต์

2. ภาคปฏิบัติ เป็นการอบรมเข้มเสริมประสบการณ์วิชาชีพ โดยกำหนดให้นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ทุกคนต้องเข้ารับการอบรมเข้มเพื่อเสริมประสบการณ์วิชาชีพซึ่งจัดในรูปของโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการ เน้นหาสาระของการประชุม ส่วนใหญ่เน้นการฝึกทักษะด้านเทคนิควิธีการสอน และการเสริมสร้างคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการประกอบวิชาชีพครูซึ่งประยุกต์มาจากเนื้อหาในเอกสารการสอนชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ทั้ง 15 หน่วย เกณฑ์ในการวัดและประเมินผลกำหนดไว้ 60 เปอร์เซ็นต์

การตัดสินผลการสอบของชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ มีแนวการปฏิบัติดังนี้

1. การตัดสินผลการสอบให้ถือคะแนนรวมของทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ
2. ในกรณีที่นักศึกษาสอบไม่ผ่าน ให้พิจารณาว่าไม่ผ่านในกิจกรรมใด และให้ลงทะเบียนสอบซ่อมเฉพาะกิจกรรมที่สอบไม่ผ่านนั้น ถ้าไม่ผ่านทั้งสองกิจกรรมให้ลงทะเบียนสอบซ่อมทั้งสองกิจกรรม
3. กรณีที่นักศึกษาเข้าสอบภาคทฤษฎีเพียงอย่างเดียว หรือฝึกปฏิบัติเพียงอย่างเดียว จะได้รับผลการสอบเป็น I และต้องลงทะเบียนสอบซ่อมในกิจกรรมที่ขาดในภาคการศึกษานั้น ถ้าไม่ลงทะเบียนสอบซ่อมจะได้รับผลการสอบเป็น U
4. นักศึกษาที่สอบซ่อมไม่ผ่าน และได้รับผลการสอบเป็น U จะต้องลงทะเบียนเรียนใหม่ และต้องสอบทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติใหม่

โปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์

การจัดการศึกษาดัวยระบบการสอนทางไกล อาจารย์และนักศึกษาอยู่ไกลกัน การปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์และนักศึกษาจึงไม่เกิดขึ้น ด้วยเหตุนี้การที่จะพัฒนาสมรรถภาพด้านเทคนิควิธีการสอน และคุณลักษณะบางประการที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพครูให้กับนักศึกษาจึงไม่สามารถกระทำได้อย่างสมบูรณ์ และการที่จะผลิตครูให้มีคุณภาพได้นั้น จำเป็นต้องพัฒนาสมรรถภาพของนักศึกษาครูให้ครบทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ สมรรถภาพด้านความรู้ ด้านเทคนิควิธี และด้านคุณลักษณะ (กรมการฝึกหัดครู, 2531 : 4) วิจิตร ศรีสอ้าน (ม.ป.ป. : 1 - 2) ได้กล่าวในพิธีเปิดการปฐมนิเทศวิทยาการการอบรมเข้มชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพ และโครงการเสริม

ประสบการณ์บัณฑิตของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชว่า ในส่วนของสมรรถภาพที่เป็นความรู้ใน นักศึกษาของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช มีความรู้ได้มาตรฐานและทัดเทียมกับนักศึกษาที่ผลิต จากสถาบันการศึกษาอื่น ๆ ซึ่งสามารถวัดและประเมินผลได้จากสื่อการสอนต่าง ๆ ที่มหาวิทยาลัย มีอยู่ สำหรับสมรรถภาพด้านเทคนิควิธี และด้านคุณลักษณะนั้น มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชต้อง เสริมเติมเต็มประสบการณ์ในส่วนนี้แก่นักศึกษาทุกคนก่อนที่จะสำเร็จการศึกษา เพื่อจะได้เป็น บัณฑิตที่สมบูรณ์ทั้งด้านความรู้ ด้านเทคนิควิธี และด้านคุณลักษณะ ด้วยเหตุนี้สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ จึงจัดให้นักศึกษาครูทุกคนเข้ารับการอบรมในโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์ วิชาชีพศึกษาศาสตร์ก่อนที่จะสำเร็จการศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้ คือ (มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมาธิราช. 2532 : 4)

1. เพื่อให้นักศึกษาตระหนักในความสำคัญของวิชาชีพศึกษาศาสตร์ในฐานะที่เป็นวิชาชีพ ขั้นสูง
2. เพื่อให้นักศึกษานำหลักและทฤษฎีด้านการเรียนการสอนไปปฏิบัติจริง
3. เพื่อให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์ที่ไม่สามารถจัดให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยสื่อ การสอนในระบบการสอนทางไกล

4. เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการเพิ่มประสิทธิภาพในการประกอบอาชีพ
5. เพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้พบปะแลกเปลี่ยนประสบการณ์วิชาชีพ

โปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ ได้จัดและดำเนินการ ครั้งแรกในภาคการศึกษาที่ 2/2525 ในระยะเริ่มแรกได้จัด ณ ศูนย์บริการการศึกษา ทั่วประเทศ เนื่องจากในระยะเริ่มแรกมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ยังไม่มีอาคารเพื่อการ ฝึกอบรมโดยเฉพาะ ต่อมาในปี พ.ศ. 2530 มหาวิทยาลัยได้สร้างอาคารพิทยพัฒน์ขึ้น ณ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช จังหวัดนนทบุรี เพื่อใช้เป็นที่จัดอบรมเข้ม หรือที่เรียกว่า การประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพ โดยจัดให้นักศึกษาในระยะต่อมาจนถึงขณะนี้ การเข้ารับการอบรมในโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพ ศึกษาศาสตร์ของนักศึกษาเป็นเวลา 5 คืน 6 วัน ณ อาคารพิทยพัฒน์ มหาวิทยาลัยสุโขทัย ธรรมาธิราช ทำให้นักศึกษาได้มีโอกาสพบปะและมีปฏิสัมพันธ์กับอาจารย์และเพื่อนนักศึกษาด้วยกัน ทำให้เกิดความรักและผูกพันต่อสถาบัน อาจารย์ และเพื่อนนักศึกษา

การอบรมในโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์
แบ่งวิธีการจัดอบรมออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. การประชุมรวม เป็นการเสนอเนื้อหาสาระและเสนอสื่อต่าง ๆ โดยจัดรวมกันเป็นกลุ่มใหญ่
2. การฝึกปฏิบัติเป็นกลุ่มย่อย เป็นช่วงเวลาจัดให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติเป็นรายกลุ่มและรายบุคคล

สำหรับวิทยากรผู้ให้การอบรมในโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ ได้กำหนดคุณสมบัติผู้ที่จะเป็นวิทยากรไว้ดังต่อไปนี้

1. เป็นอาจารย์ประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มีวุฒิปริญญาโทหรือสูงกว่าทางการศึกษา และมีประสบการณ์ในการสอนมาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี
2. เป็นอาจารย์ประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ที่มีวุฒิปริญญาโทหรือสูงกว่าในสาขาวิชาอื่น ๆ แต่ต้องมีวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษา และต้องมีประสบการณ์ในการสอนหรือการนิเทศการสอนในระดับโรงเรียนมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี
3. เป็นอาจารย์ประจำนอกสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ที่มีวุฒิปริญญาโทหรือสูงกว่าทางการศึกษา และมีประสบการณ์ในการสอนมาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี
4. เป็นอาจารย์ประจำนอกสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ ที่มีวุฒิปริญญาโทหรือสูงกว่าในสาขาวิชาอื่น ๆ แต่ต้องมีวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษา และต้องมีประสบการณ์ในการสอนหรือการนิเทศการสอนในระดับโรงเรียนมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี
5. เป็นข้าราชการประจำสำนักต่าง ๆ ที่มีวุฒิปริญญาโทหรือสูงกว่าทางการศึกษา และมีประสบการณ์ในการสอนมาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี
6. เป็นข้าราชการประจำสำนักต่าง ๆ ที่มีวุฒิปริญญาโทหรือสูงกว่าในสาขาวิชาอื่น ๆ แต่ต้องมีวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษา และต้องมีประสบการณ์ในการสอนหรือการนิเทศการสอนในระดับโรงเรียนมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี

การประเมินผลการอบรมในโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ จะไม่มีการสอบข้อเขียน แต่จะมีการประเมินผลจากกิจกรรมฝึกปฏิบัติเป็นรายบุคคลของนักศึกษา ได้แก่ การประเมินผลจากการมีส่วนร่วมเข้าร่วมในกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์และการพัฒนาตน การฝึกทักษะการสอนแบบจุลภาค และการผลิตสื่อการสอนที่เป็นส่วนหนึ่งของชุดการสอนที่ผลิตขึ้น

ทั้งนี้การประเมินกิจกรรมระหว่างการประชุม จะประเมินโดยการพิจารณาจากความกระตือรือร้นและการมีส่วนร่วมในกิจกรรม (Participation) การแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่องานกลุ่ม (Contribution) และผลงานที่ปรากฏออกมาเป็นรายบุคคล (Result) หรือที่เรียกว่าระบบ PCR

เนื้อหาและกำหนดการของการอบรมในโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสานงาน
วิชาชีพศึกษาศาสตร์ ดังแสดงในตาราง 1

เวลา วัน	08.30 - 10.15	10.30 - 12.00	13.00	13.30 - 14.45	15.00 - 16.30	18.30 19.00	19.00 - 22.00
1	ลงทะเบียน		พิธีเปิด (ประชุม รวม)	สถานภาพวิชาชีพ ศึกษาศาสตร์ (ประชุมกลุ่มใหญ่)	กลุ่มสัมพันธ์ (1) (ประชุมกลุ่มใหญ่) แบ่งกลุ่มถาวร (ประชุมกลุ่มใหญ่)	M.C. 	กลุ่มสัมพันธ์ (2) (ประชุมกลุ่มใหญ่) (ประชุมกลุ่มย่อย)
2			-	การวางแผนการสอน (ประชุมกลุ่มย่อย)	การวางแผนการสอน (ประชุมกลุ่มใหญ่)	M.C. ประธาน รุ่น	การออกข้อสอบ (ประชุมกลุ่มย่อย)
3	การวิเคราะห์และ การวางแผนการสอน (ประชุมกลุ่มใหญ่)	การจัดระบบและ การวางแผนการสอน (ประชุมกลุ่มย่อย)	-	การผลิตชุดการสอน (ประชุมกลุ่มย่อย)	การผลิตชุดการสอน (ประชุมกลุ่มย่อย)	M.C. 	จับสลากทักษะพิภ (ประชุมกลุ่มย่อย)
4	เตรียมสอนจุดภาค (ประชุมกลุ่มย่อย)	ทดลองสอนจุดภาค (ประชุมกลุ่มย่อย)	-	ทดลองสอนจุดภาค (ประชุมกลุ่มย่อย)	ทดลองสอนจุดภาค (ประชุมกลุ่มย่อย)	M.C. 	การผลิตชุดการสอน (ต่อ)
5	สถานการจำลอง (ประชุมกลุ่มย่อย)		M.C.	ทดลองสอน (ประชุมกลุ่มใหญ่)	ทดลองสอน (ประชุมกลุ่มย่อย)	M.C. 	สาระสังเขป (ประชุมกลุ่มใหญ่)
6	ครูกับการพัฒนา (ประชุมกลุ่มย่อย)	พิธีเปิด (ประชุมกลุ่มใหญ่)					

จากตาราง 1 จะเห็นว่า เนื้อหาการอบรมในโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการ
ประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ส่วนใหญ่จัดอยู่ในรูปของกิจกรรม ซึ่งในแต่ละกิจกรรมได้กำหนด
แนวคิดและวัตถุประสงค์ไว้ดังนี้ คือ

1. สถานภาพวิชาชีพศึกษาศาสตร์ เป็นกิจกรรมที่ให้นักศึกษาให้ตระหนักถึงความสำคัญ
ของวิชาชีพศึกษาศาสตร์ในฐานะที่เป็นวิชาชีพชั้นสูง และให้นักศึกษาได้ตระหนักถึงคุณค่าของความ
เป็นครู และสามารถปฏิบัติตนในฐานะที่เป็นครูได้อย่างเหมาะสม
2. กลุ่มสัมพันธ์ 1 (ละลายน้ำแข็ง) และกลุ่มสัมพันธ์ 2 (ละลายเข็น) เป็นกิจกรรมที่
ใช้สร้างบรรยากาศเป็นกันเอง และใช้สร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างนักศึกษาด้วยกันเอง ทำให้
นักศึกษาเกิดความคุ้นเคยรู้จักกัน เกิดความมั่นใจและพร้อมที่จะแสดงออก
3. การวางแผนร่วมกัน (ล่าซาตกร) เป็นกิจกรรมที่เน้นกระบวนการทำงานเป็นกลุ่ม
ซึ่งการทำงานเป็นกลุ่มจะทำให้การทำงานเป็นระบบและเป็นระเบียบ มีการกำหนดขั้นตอน
และระเบียบวิธีของการทำงานอย่างชัดเจน และเป็นกิจกรรมที่ทำให้นักศึกษาได้เห็นความ
สำคัญของการสร้างความสัมพันธ์ของบุคคลในกลุ่มที่มีต่อการทำงานร่วมกัน
4. การจัดกระบวนและการวางแผนการสอน เป็นกิจกรรมที่ฝึกให้นักศึกษาสามารถจัด
โครงสร้าง และสามารถจัดลำดับความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมการเรียนการสอนและสื่อไว้เป็น
ขั้นตอนก่อนหน้าได้อย่างชัดเจน เพื่อจะได้นำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอน
และใช้ในการตรวจสอบความถูกต้องของการเรียนการสอน
5. การออกข้อสอบ เป็นกิจกรรมที่ให้นักศึกษาได้ฝึกการออกข้อสอบแบบคู่ขนาน โดยฝึก
ให้สามารถออกข้อสอบได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และระดับพฤติกรรมที่กำหนดไว้ในแผนการสอน
และฝึกให้นักศึกษาสามารถวิเคราะห์ข้อสอบก่อนนำไปใช้จริง ได้
6. การผลิตชุดการสอนและวิธีการผลิตสื่อ เป็นกิจกรรมที่ฝึกให้นักศึกษาได้เรียนรู้
วิธีการผลิตสื่อเพื่อใช้ในการผลิตชุดการสอนแบบศูนย์การเรียน และฝึกให้นักศึกษารู้จักเขียนคู่มือ
ประกอบชุดการสอนที่ผลิตขึ้น อีกทั้งยังให้นักศึกษาได้นำชุดการสอนที่ผลิตขึ้น ไปทดลองสอนเพื่อน
ในสถานการณ์จริงได้
7. การฝึกทักษะการสอนแบบจุลภาค เป็นกิจกรรมที่ให้นักศึกษาได้ฝึกทักษะการสอนใน
รูปแบบต่าง ๆ นักศึกษาแต่ละคนจะได้ทดลองสอนเพื่อนในสถานการณ์จริงในรูปของบทเรียนสั้น ๆ
ซึ่งใช้เวลาประมาณ 5 - 15 นาที โดยจะมีการให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้ฝึกทันที เพื่อให้ผู้ฝึกแต่ละคน
ได้รู้ถึงข้อบกพร่องของตนเอง

8. ครูกับการพัฒนา เป็นกิจกรรมที่ชี้ให้นักศึกษาเห็นว่าคนเรามีความแตกต่างกัน
ทั้งมีทั้งส่วนดีและส่วนบกพร่อง เราควรที่จะทำความเข้าใจและพยายามมองในส่วนที่ดีที่เขามีอยู่
และในขณะที่เดียวกันเราจะต้องตรวจสอบทั้งในส่วนที่ดีและส่วนบกพร่องของตัวเองอยู่เสมอ
เนื่องจากวิชาชีพครูเป็นวิชาชีพที่มีความสำคัญและมีเกียรติ ครูจึงควรต้องหมั่นพัฒนาให้สามารถ
ประกอบวิชาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การประเมินโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ผู้วิจัยศึกษาโดยนำรูปแบบการประเมินทิป (CIPP Model) มาประยุกต์ใช้ และเพื่อการศึกษาค้นคว้าเป็นไปตามความมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับ คือ การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดกระทำข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยนี้ ได้แก่ อาจารย์ประจำแขนงวิชาประถมศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช จำนวน 6 คน วิทยากร จำนวน 7 คน นักศึกษาแขนงวิชาประถมศึกษา วิชาเอกประถมศึกษา หลักสูตรระดับปริญญาตรีต่อเนื่อง (2 ปี) ที่เข้ารับการอบรมในโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ ระหว่างวันที่ 20 - 25 พฤศจิกายน 2536 จำนวน 109 คน บัณฑิตแขนงวิชาประถมศึกษา วิชาเอกประถมศึกษา หลักสูตรระดับปริญญาตรีต่อเนื่อง (2 ปี) ที่สำเร็จการศึกษารุ่นที่ 6 - 10 ระหว่างปี พ.ศ. 2530 - 2534 และผ่านการอบรมในโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ จำนวน 10,808 คน รวมประชากรทั้งสิ้น 10,930 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชากรที่เป็นอาจารย์ วิทยากร และนักศึกษา ที่ผู้วิจัยศึกษาจากจำนวนประชากรทั้งหมด รวมจำนวนทั้งสิ้น 122 คน ส่วนประชากรที่เป็นบัณฑิต ผู้วิจัยทำการสุ่มอย่างมีระบบ (Systematic Random Sampling) โดยกำหนดอัตราในการสุ่มร้อยละ 1 ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นบัณฑิต จำนวน 108 คน ดังรายละเอียดในตาราง 2

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. วัตถุประสงค์ทั่วไป

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อประเมินโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

2. วัตถุประสงค์เฉพาะ

การประเมินโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชในครั้งนี้จะประเมินองค์ประกอบ 4 ด้าน คือ

2.1 สภาวะแวดล้อม ประเมินความเหมาะสมของวัตถุประสงค์โปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์

2.2 ปัจจัยเบื้องต้น ประเมินความเหมาะสมของวัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ วิทยากร และเจ้าหน้าที่ประสานงานการอบรม

2.3 กระบวนการ ประเมินความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมการอบรม การวัดและประเมินผล และการประสานสัมพันธ์

2.4 ผลผลิต ประเมินความสามารถด้านเทคนิควิธีการสอน และคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพครูของบัณฑิต

วิธีดำเนินการวิจัย

การประเมินโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ผู้วิจัยศึกษาโดยนำรูปแบบการประเมินซีบ (CIPP Model) มาประยุกต์ใช้ และเพื่อให้การศึกษาค้นคว้าเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับ คือ การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดกระทำข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ตาราง 2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
อาจารย์	6	6
วิทยาการ	7	7
นักศึกษา	109	109
บัณฑิต	10,808	108
รวม	10,930	230

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์

แบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถาม โดยดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาเอกสารโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์
2. วิเคราะห์วัตถุประสงค์ของชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์
3. วิเคราะห์วัตถุประสงค์ของโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์
4. ศึกษาและสังเกตการจัดโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ ที่จัดในระหว่างวันที่ 28 กันยายน - 3 ตุลาคม 2536
5. สัมภาษณ์กรรมการกลุ่มผลิตชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์
6. จากข้อมูลในข้อที่ 1 - 5 นำมากำหนดประเด็นการประเมินโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์

7. กำหนดเกณฑ์การประเมินโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ตามประเด็นการประเมิน แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน (ภาคผนวก ค) พิจารณาแก้ไข

8. สร้างแบบสอบถามตามเกณฑ์การประเมิน และนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง 5 คน พิจารณาความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) แล้วปรับปรุงข้อคำถามให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

9. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับอาจารย์และวิทยากร จำนวน 12 คน นักศึกษาที่เรียนในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู (1 ปี) ที่เข้ารับการอบรมในโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพครู ระหว่างวันที่ 4 - 8 ธันวาคม 2536 ณ อาคารพิทยพัฒน์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช จำนวน 20 คน และบัณฑิตแขนงวิชาประถมศึกษา จำนวน 30 คน ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยนี้ เพื่อนำผลการวิเคราะห์มาหาคุณภาพของแบบสอบถาม โดยการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach, 1984 : 161) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามอาจารย์ วิทยากร และนักศึกษา = .976 สำหรับแบบสอบถามบัณฑิต ได้ค่าความเชื่อมั่น .964

ลักษณะของแบบสอบถาม

แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ชุด

แบบสอบถามชุดที่ 1 เป็นแบบสอบถามสำหรับอาจารย์ วิทยากร และนักศึกษา แบ่งออกเป็น 4 ตอน

ตอนที่ 1 สภาวะแวดล้อม เป็นแบบสอบถามเพื่อประเมินความเหมาะสมของวัตถุประสงค์โปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ได้แก่ เหมาะสมมากที่สุด เหมาะสมมาก เหมาะสมปานกลาง เหมาะสมน้อย และเหมาะสมน้อยที่สุด และเป็นคำถามปลายเปิดซึ่งอยู่ตอนท้ายของแต่ละเรื่องที่ประเมิน

ตอนที่ 2 ปัจจัยเบื้องต้น เป็นแบบสอบถามเพื่อประเมินความเหมาะสมของวัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ วิทยากร และเจ้าหน้าที่ประสานงานการอบรม ลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ได้แก่ เหมาะสมมากที่สุด เหมาะสมมาก

เหมาะสมปานกลาง เหมาะสมน้อย และเหมาะสมน้อยที่สุด และเป็นคำถามปลายเปิดซึ่งอยู่ตอนท้ายของแต่ละเรื่องที่ประเมิน

ตอนที่ 3 กระบวนการ เป็นแบบสอบถามเพื่อประเมินความเหมาะสมการจัดกิจกรรมการอบรม การวัดและประเมินผล และการประสานสัมพันธ์ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ได้แก่ เหมาะสมมากที่สุด เหมาะสมมาก เหมาะสมปานกลาง เหมาะสมน้อย และเหมาะสมน้อยที่สุด และเป็นคำถามปลายเปิดซึ่งอยู่ตอนท้ายของแต่ละเรื่องที่ประเมิน

แบบสอบถามชุดที่ 2 เป็นแบบสอบถามสำหรับบัณฑิต แบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบประเมินความสามารถด้านเทคนิควิธีการสอน ลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ได้แก่ ความสามารถในระดับมากที่สุด ความสามารถในระดับมาก ความสามารถในระดับปานกลาง ความสามารถในระดับน้อย และความสามารถในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 2 เป็นแบบประเมินคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพครู ลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ได้แก่ มีคุณลักษณะในระดับมากที่สุด มีคุณลักษณะในระดับมาก มีคุณลักษณะในระดับปานกลาง มีคุณลักษณะในระดับน้อย และมีคุณลักษณะในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด

แบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 2 ชุด ได้แก่ แบบสัมภาษณ์อาจารย์และวิทยากร และแบบสัมภาษณ์นักศึกษา โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างดังนี้

1. กำหนดประเด็นต่าง ๆ ในสิ่งที่ต้องการทราบ แล้วสร้างเป็นข้อความถามในการสัมภาษณ์
2. สร้างแบบสัมภาษณ์แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบประเด็นต่าง ๆ ตลอดจนความถูกต้องของภาษาที่ใช้

3. นำแบบสอบถามสัมภาษณ์ที่ได้รับการแก้ไขไปทดลองใช้กับอาจารย์ประจำสาขาวิชา
ศึกษาศาสตร์ จำนวน 3 คน นักศึกษาแขนงวิชาประถมศึกษา วิชาเอกประถมศึกษา
จำนวน 3 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เป็นแบบสัมภาษณ์ที่สมบูรณ์

เกณฑ์ในการเลือกผู้เชี่ยวชาญ

1. เป็นอาจารย์ประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ และเป็นกรรมการกลุ่มผลิตชุดวิชา
ประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ หรือ
2. เป็นอาจารย์ประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ และมีประสบการณ์เป็นวิทยากรให้
การอบรมในโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์มาแล้วไม่น้อยกว่า
5 ปี

การเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดกระทำข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยขอหนังสือแนะนำตัวจากมหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมาธิราช เพื่อขอความอนุเคราะห์จากอาจารย์ วิทยากร นักศึกษา และบัณฑิตในการ
ตอบแบบสอบถามและส่งกลับคืนให้ผู้วิจัย สำหรับการแจกแบบสอบถามให้อาจารย์ จำนวน 6 คน
และวิทยากร จำนวน 7 คน ผู้วิจัยได้แจกด้วยตนเอง และเก็บรวบรวมคืนด้วยตนเอง สำหรับ
นักศึกษา จำนวน 109 คน และบัณฑิต จำนวน 108 คน ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือ
แนะนำตัวทางไปรษณีย์ตามที่อยู่ หรือที่ทำงานของนักศึกษาและของบัณฑิต และขอความอนุเคราะห์
จากนักศึกษาและบัณฑิตให้ส่งแบบสอบถามกลับคืนให้ผู้วิจัยทางไปรษณีย์ และได้แบบสอบถามกลับคืนที่
สมบูรณ์ จำนวน 210 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 91.30 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

การจัดกระทำข้อมูล ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ของเครื่องมือที่ได้รับ และตั้งเกณฑ์
ในการพิจารณา โดยนำคำตอบที่ได้รับมาแปลงเป็นคะแนน ดังนี้

เหมาะสมมากที่สุด หรือความสามารถในระดับมากที่สุด หรือมีคุณลักษณะในระดับ
มากที่สุด ให้คะแนนเป็น 5

เหมาะสมมาก หรือความสามารถในระดับมาก หรือมีคุณลักษณะในระดับมาก
ให้คะแนนเป็น 4

เหมาะสมปานกลาง หรือความสามารถในระดับปานกลาง หรือมีคุณลักษณะในระดับ
ปานกลาง ให้คะแนนเป็น 3

- เหมาะสมน้อย หรือความสามารถในระดับน้อย หรือมีคุณลักษณะในระดับน้อย
ให้คะแนนเป็น 2
- เหมาะสมน้อยที่สุด หรือความสามารถในระดับน้อยที่สุด หรือมีคุณลักษณะในระดับ
น้อยที่สุด ให้คะแนนเป็น 1
- จากนั้นหาค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ได้รับโดยเทียบกับเกณฑ์ ดังนี้
- เหมาะสมมากที่สุด หรือความสามารถในระดับมากที่สุด หรือมีคุณลักษณะในระดับมาก
ที่สุด ช่วงคะแนน 4.21 - 5.00
- เหมาะสมมาก หรือความสามารถในระดับมาก หรือมีคุณลักษณะในระดับมาก
ช่วงคะแนน 3.41 - 4.20
- เหมาะสมปานกลาง หรือความสามารถปานกลาง หรือมีคุณลักษณะในระดับปานกลาง
ช่วงคะแนน 2.61 - 3.40
- เหมาะสมน้อย หรือความสามารถในระดับน้อย หรือมีคุณลักษณะในระดับน้อย
ช่วงคะแนน 1.81 - 2.60
- เหมาะสมน้อยที่สุด หรือความสามารถในระดับน้อยที่สุด หรือมีคุณลักษณะในระดับน้อย
ที่สุด ช่วงคะแนน 1.00 - 1.80

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม และ
การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ผู้วิจัยใช้วิธีการทางสถิติโดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)
และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ด้วยเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรม
สำเร็จรูป SPSS/PC+ สำหรับแบบสอบถามปลายเปิด และแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดย
ใช้วิธีการจัดหมวดหมู่ข้อเสนอแนะและคำสัมภาษณ์จากกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่มแล้วนำเสนอประกอบ
การอภิปรายผลในแต่ละเรื่อง

การประเมินโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สรุปได้ดังตาราง 3

ตาราง 3 กรอบการประเมินโปรแกรมการประมงเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

การประเมิน CIPP	ประเด็นการ ประเมิน	ประเด็นย่อย	การสร้าง เครื่องมือ	แหล่งข้อมูล	การเก็บข้อมูล
1. สภาวะแวดล้อม (Context)	วัตถุประสงค์ ของโปรแกรม การประชุม	- ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์โปรแกรม การประชุม	- สร้างแบบ สอบถาม - สร้างแบบ สัมภาษณ์	- ตำราและ เอกสาร อ้างอิง - อาจารย์ - วิทยากร - นักศึกษา	- อาจารย์ และวิทยากร ผู้วิจัยจัดส่งแบบสอบถาม และรวบรวมด้วยตนเอง สำหรับนักศึกษาผู้วิจัย จัดส่งแบบสอบถามตาม ที่อยู่หรือช่องทางและ ให้ส่งคืนผู้วิจัย - การสัมภาษณ์วิทยากร และนักศึกษาผู้วิจัย สัมภาษณ์ด้วยตนเอง

ตาราง 3 (ต่อ)

การประเมิน CIPP	ประเด็นการ ประเมิน	ประเด็นย่อย	การสร้าง เครื่องมือ	แหล่งข้อมูล	การเก็บข้อมูล
2. ปัจจัยเบื้องต้น (Input)	ความเหมาะสม ของปัจจัย เบื้องต้น	- ความเหมาะสมของวัสดุ อุปกรณ์ อาคารสถานที่ วิทยากร และเจ้าหน้าที่ ประสานงานการอบรม	- สร้างแบบ สอบถาม - สร้างแบบ สัมภาษณ์	- อาจารย์ - วิทยากร - นักศึกษา	- อาจารย์ และวิทยากร ผู้วิจัยจัดส่งแบบสอบถาม และรวบรวมด้วยตนเอง สำหรับนักศึกษาผู้วิจัย จัดส่งแบบสอบถามตาม ที่อยู่หรือที่ทำงานและ ให้ส่งคืนผู้วิจัย - การสัมภาษณ์วิทยากร และนักศึกษาผู้วิจัย สัมภาษณ์ด้วยตนเอง

ตาราง 3 (ต่อ)

การประเมิน CIPP	ประเด็นการประเมิน	ประเด็นย่อย	การสร้างเครื่องมือ	แหล่งข้อมูล	การเก็บข้อมูล
3. กระบวนการ (Process)	ความเหมาะสมของการจัดกิจกรรม	- ขั้นตอนการดำเนินงาน	- สร้างแบบสอบถาม	- อาจารย์	- อาจารย์ และวิทยาการ
	การวัดและประเมินผลและการประสานสัมพันธ์	- เนื้อหาของกิจกรรม	- สอดถาม	- วิทยาการ	ผู้วิจัยจัดส่งแบบสอบถามและรวบรวมด้วยตนเอง
		- เวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรม	- สร้างแบบสัมภาษณ์	- นักศึกษา	สำหรับนักศึกษาผู้วิจัยจัดส่งแบบสอบถามตามที่อยู่หรือช่องทางและให้ส่งคืนผู้วิจัย
		- การนำไปประยุกต์ใช้			
		การทำงาน			
		- การวัดและประเมินผล			
		กิจกรรมระหว่าง			
		การอบรม			
		- การประสานสัมพันธ์ระหว่างสภากาชาดและเครือข่าย			- การสัมภาษณ์
		วิจัยเบื้องต้น กระบวนการ และผลผลิต			วิทยาการและนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์

ตาราง 3 (ต่อ)

การประเมิน CIPP	ประเด็นการ ประเมิน	ประเด็นย่อย	การสร้าง เครื่องมือ	แหล่งข้อมูล	การเก็บข้อมูล
4. ผลผลิต (Product)	ความสามารถของ บัณฑิตด้านเทคนิค วิธี และคุณลักษณะ วิชาชีพ	- ความสามารถด้าน เทคนิควิธีการสอน - คุณลักษณะที่จำเป็นต่อ การประกอบอาชีพครู	- สร้างแบบ สอบถาม	- บัณฑิต	- บัณฑิต ผู้วิจัยจัดส่ง แบบสอบถามตามที่อยู่ หรือที่ทำงานและให้ ส่งคืนผู้วิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การประเมินโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยใช้วิธีการทางสถิติ ด้วยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ซึ่งจำแนกออกเป็นรายด้าน และรายข้อดังนี้

1. ด้านสภาวะแวดล้อม ประเมินวัตถุประสงค์ของโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการ ประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ ดังรายละเอียดในตาราง 4, 5 และ 6

1.1 แบบสอบถาม

ตาราง 4 ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์โปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ ตามทัศนะของอาจารย์ วิทยากร และนักศึกษา

ข้อที่	วัตถุประสงค์ของโปรแกรม การประชุมเชิงปฏิบัติการ	อาจารย์ N = 6		วิทยากร N = 7		นักศึกษา N = 109	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1.	เพื่อให้นักศึกษาตระหนักใน ความสำคัญของวิชาชีพศึกษาศาสตร์ ในฐานะที่เป็นวิชาชีพชั้นสูง	4.00	.00	4.00	.00	5.00	.00
2.	เพื่อให้ศึกษานำหลักการและ ทฤษฎีด้านการเรียนการสอนไป ปฏิบัติจริง	5.00	.00	5.00	.00	5.00	.00

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อที่	วัตถุประสงค์ของโปรแกรม การประชุมเชิงปฏิบัติการ	อาจารย์ N = 6		วิทยากร N = 7		นักศึกษา N = 109	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
3.	เพื่อให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์ ที่ไม่สามารถจัดให้ได้โดยมี ประสิทธิภาพโดยสื่อการสอนใน ระบบการสอนทางไกล	3.33	.52	3.14	.38	4.97	.17
4.	เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่จำเป็น ต่อการประกอบอาชีพครู	3.00	.00	3.00	.00	4.84	.37
5.	เพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษา ได้พบปะแลกเปลี่ยนประสบการณ์ วิชาชีพ	4.00	.00	4.00	.00	5.00	.00
	รวม	3.87	.10	3.83	.07	4.96	.09

จากตาราง 4 แสดงให้เห็นว่า อาจารย์ และวิทยากร มีความเห็นว่าวัตถุประสงค์ของโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์โดยส่วนรวม มีความเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.87, 3.83$ ตามลำดับ) สำหรับนักศึกษาเห็นว่าวัตถุประสงค์ของโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์โดยส่วนรวม มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.96$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อาจารย์ และวิทยากร มีความเห็นว่าวัตถุประสงค์ของโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ ในข้อที่ 2 ที่ว่า เพื่อให้

นักศึกษานำหลักการและทฤษฎีด้านการเรียนการสอนไปปฏิบัติจริง มีความเหมาะสมมากที่สุด สำหรับวัตถุประสงค์ในข้อที่ 1 ที่ว่า เพื่อให้นักศึกษาตระหนักในความสำคัญของวิชาชีพ ศึกษาศาสตร์ในฐานะที่เป็นวิชาชีพชั้นสูง และวัตถุประสงค์ในข้อที่ 5 ที่ว่า เพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้พบปะแลกเปลี่ยนประสบการณ์วิชาชีพ อาจารย์ และวิทยากร เห็นว่ามีความเหมาะสมมาก สำหรับวัตถุประสงค์ในข้อที่ 3 ที่ว่า เพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์ที่ไม่สามารถจัดให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยสื่อการสอนในระบบการสอนทางไกล และวัตถุประสงค์ในข้อที่ 4 ที่ว่า เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพครู อาจารย์ และวิทยากร เห็นว่ามีความเหมาะสมปานกลาง

นักศึกษา มีความเห็นว่าวัตถุประสงค์ของโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ มีความเหมาะสมมากที่สุดทุกข้อ

1.2 แบบสอบถามปลายเปิด

ตาราง 5 ความคิดเห็นของอาจารย์ วิทยากร และนักศึกษา เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์จากแบบสอบถามปลายเปิด

ความคิดเห็น	ความถี่	ร้อยละ
<u>อาจารย์ (N = 6)</u>		
1. วัตถุประสงค์ในข้อที่ 3 ไม่ชัดเจน	4	66.66
2. วัตถุประสงค์ในข้อที่ 4 ไม่ชัดเจน	4	66.66
3. วัตถุประสงค์ดีอยู่แล้ว	2	33.33
<u>วิทยากร (N = 7)</u>		
1. วัตถุประสงค์ในข้อที่ 3 ไม่ชัดเจน	6	85.71
2. วัตถุประสงค์ในข้อที่ 4 ไม่ชัดเจน	6	85.71
3. วัตถุประสงค์ดีอยู่แล้ว	1	14.28
<u>นักศึกษา (N = 109)</u>		
1. วัตถุประสงค์ดีอยู่แล้ว	95	87.15

จากตาราง 5 แบบสอบถามปลายเปิด อาจารย์และวิทยากร ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า วัตถุประสงค์ของโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ในข้อที่ 3 และในข้อที่ 4 ไม่ชัดเจน ส่วนนักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่าวัตถุประสงค์ของโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ดีอยู่แล้ว

1.3 แบบสัมภาษณ์

ตาราง 6 ความคิดเห็นของอาจารย์ วิทยากร และนักศึกษา เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของโปรแกรม การประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์จากแบบสัมภาษณ์

ความคิดเห็น	ความถี่	ร้อยละ
<u>อาจารย์ (N = 5)</u>		
1. วัตถุประสงค์ในข้อที่ 3 ไม่ชัดเจน	5	100
2. วัตถุประสงค์ในข้อที่ 4 ไม่ชัดเจน	5	100
<u>วิทยากร (N = 5)</u>		
1. วัตถุประสงค์ในข้อที่ 3 คลุมเครือไม่ชัดเจน	4	80
2. วัตถุประสงค์ในข้อที่ 4 คลุมเครือไม่ชัดเจน	4	80
3. วัตถุประสงค์ดีอยู่แล้ว	1	20
<u>นักศึกษา (N = 109)</u>		
1. นำหลักการและทฤษฎีจากเอกสารการสอนมาปฏิบัติจริง	8	80
2. รู้จักสถาบัน อาจารย์ และเพื่อนนักศึกษา	8	80
3. ได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์วิชาชีพกัน	5	50

จากตาราง 6 การสัมภาษณ์ อาจารย์ และวิทยากร ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า วัตถุประสงค์ของโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ในข้อที่ 3 และในข้อที่ 4 ไม่ชัดเจน สำหรับนักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่าวัตถุประสงค์ของโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ ต้องการให้นักศึกษาได้นำหลักการ และทฤษฎีจากเอกสาร

การสอนมาปฏิบัติจริง ต้องการให้นักศึกษาได้รู้จักสถาบัน อาจารย์ และเพื่อนนักศึกษาด้วยกัน และตลอดจนให้นักศึกษาได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนประสบการณ์วิชาชีพกัน

สรุป ด้านสภาวะแวดล้อม จากการวิเคราะห์แบบสอบถาม แบบสอบถามปลายเปิด และแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ พบว่า

1. วัตถุประสงค์ของการประชุมเชิงปฏิบัติการดีอยู่แล้ว แต่ควรปรับปรุงวัตถุประสงค์ในข้อที่ 3 และในข้อที่ 4 ให้ชัดเจน

2. วัตถุประสงค์ของโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อต้องการให้นักศึกษานำหลักการ และทฤษฎีจากเอกสารการสอนมาปฏิบัติจริง ต้องการให้นักศึกษาได้รู้จักสถาบัน อาจารย์และเพื่อนนักศึกษาด้วยกัน ตลอดจนต้องการให้นักศึกษาได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนประสบการณ์วิชาชีพกัน

2. ด้านปัจจัยเบื้องต้น ประเมินวัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ วิทยากร และเจ้าหน้าที่ประสานงานการอบรม ดังรายละเอียดในตาราง 7 ถึงตาราง 17

2.1 แบบสอบถาม

ตาราง 7 ความเหมาะสมของวัสดุอุปกรณ์ ตามทัศนะของอาจารย์ วิทยากร และนักศึกษา

ข้อที่	วัสดุอุปกรณ์	อาจารย์ N = 6		วิทยากร N = 7		นักศึกษา N = 109	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1.	เอกสารประกอบกิจกรรมการจัดระบบและการวางแผนการสอน	4.00	.00	4.00	.00	4.96	.00
2.	เอกสารประกอบกิจกรรมสถานการณ์จำลอง	4.00	.00	4.00	.00	5.00	.00
3.	เอกสารประกอบกิจกรรมการกำหนดเป้าหมายเพื่อพัฒนาตน	3.83	.41	3.71	.49	4.99	.10
4.	แผนการสอนแบบจุลภาค	4.00	.00	4.00	.00	5.00	.00
5.	แบบประเมินการสอนแบบจุลภาค	4.00	.00	4.00	.00	5.00	.00
6.	แบบประเมินผลการทดลองสอนแบบศูนย์การเรียน	4.00	.00	4.00	.00	5.00	.00
7.	วัสดุฝึกปฏิบัติการผลิตชุดการสอน	3.83	.41	4.00	.00	4.96	.20
8.	ตัวอย่างคู่มือชุดการสอนแบบศูนย์การเรียน	3.67	.82	3.28	.49	4.07	.26
9.	อุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น เครื่องพิมพ์ดีด เครื่องอัดสำเนา	3.00	.00	3.00	.00	2.74	.44

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อที่	วัสดุอุปกรณ์	อาจารย์ N = 6		วิทยากร N = 7		นักศึกษา N = 109	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
10.	ภาพยนตร์ตัวอย่างการสอน โดยใช้ทักษะคำถาม การนำ เข้าสู่บทเรียน การใช้บัตรคำ และแผ่นภาพ	2.50	.55	2.71	.49	2.85	.36
11.	ภาพยนตร์เรื่องวีศุคราคาเยา	2.83	.75	2.57	.53	2.89	.31
12.	แผ่นใสประกอบคำบรรยาย ของวิทยากร	2.50	.55	2.71	.49	2.86	.34
	รวม	3.51	.21	3.50	.18	4.19	.10

จากตาราง 7 แสดงให้เห็นว่า อาจารย์ วิทยากร และนักศึกษา มีความเห็นว่าวัสดุอุปกรณ์โดยส่วนรวม มีความเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.51, 3.50, 4.19$ ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อาจารย์ มีความเห็นว่าวัสดุที่ใช้ในการอบรมมีความเหมาะสมมากทุกข้อ ยกเว้นในข้อที่ 9 อุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น เครื่องพิมพ์ดีด เครื่องอัดสำเนา และในข้อที่ 10 ภาพยนตร์เรื่องวีศุคราคาเยา อาจารย์เห็นว่ามีความเหมาะสมปานกลาง ($\bar{X} = 3.00, 2.83$ ตามลำดับ) สำหรับในข้อที่ 10 ภาพยนตร์ตัวอย่างการสอนโดยใช้ทักษะคำถาม การนำเข้าสู่บทเรียน การใช้บัตรคำและแผ่นภาพ และในข้อที่ 12 แผ่นใสประกอบคำบรรยายของวิทยากร อาจารย์เห็นว่ามีความเหมาะสมน้อย ($\bar{X} = 2.50, 2.50$ ตามลำดับ)

วิทยากร มีความเห็นว่าวัสดุที่ใช้ในการอบรมมีความเหมาะสมมากทุกข้อ ยกเว้นในข้อที่ 8 ตัวอย่างคู่มือชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ ในข้อที่ 9 อุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น เครื่อง

พิมพ์ดีด เครื่องอัดสำเนา ในข้อที่ 10 ภาพยนตร์ตัวอย่างการสอนโดยใช้ทักษะคำถาม การนำเข้าสู่บทเรียน การใช้บัตรคำและแผ่นภาพ และในข้อที่ 12 แผ่นใสประกอบคำบรรยายของวิทยากร ซึ่งวิทยากรเห็นว่ามีความเหมาะสมปานกลาง ($\bar{X} = 3.28, 2.71, 2.71$ ตามลำดับ) ส่วนในข้อที่ 11 ภาพยนตร์เรื่องวัสดุราคาเยา วิทยากรเห็นว่ามีความเหมาะสมน้อย ($\bar{X} = 2.57$)

นักศึกษา มีความเห็นว่าวัสดุที่ใช้ในการอบรมมีความเหมาะสมมากที่สุดทุกข้อ ยกเว้นในข้อที่ 9 อุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น เครื่องพิมพ์ดีด เครื่องอัดสำเนา ในข้อที่ 10 ภาพยนตร์ตัวอย่างการสอนโดยใช้ทักษะคำถาม การนำเข้าสู่บทเรียน การใช้บัตรคำและแผ่นภาพ ภาพยนตร์เรื่องวัสดุราคาเยา และในข้อที่ 12 แผ่นใสประกอบคำบรรยายของวิทยากร นักศึกษาเห็นว่ามีความเหมาะสมปานกลาง ($\bar{X} = 2.74, 2.85, 2.89, 2.86$ ตามลำดับ)

2.2 แบบสอบถามปลายเปิด

ตาราง 8 ความคิดเห็นของอาจารย์ วิทยากร และนักศึกษา เกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์
จากแบบสอบถามปลายเปิด

ความคิดเห็น	ความถี่	ร้อยละ
<u>อาจารย์ (N = 6)</u>		
1. ภาพยนตร์ตัวอย่างการสอนโดยใช้ทักษะคำถาม การนำเข้าสู่บทเรียน การใช้บัตรคำและแผ่นภาพ มีสภาพเก่ามาก และเนื้อหาไม่ทันสมัย	6	100
2. ภาพยนตร์เรื่องวัสดุราคาเยา มีสภาพเก่ามาก และเนื้อหาไม่ทันสมัย	6	100
3. เอกสารประกอบกิจกรรมการกำหนดเป้าหมาย เพื่อพัฒนาตน คำสั่งไม่ชัดเจน เข้าใจยาก	5	83.33
4. แผ่นใสประกอบคำบรรยายของวิทยากรบรรยาย รวมไม่ได้มาตรฐาน	3	50
5. อุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น เครื่องพิมพ์ดีด และ เครื่องอัดสำเนา มีจำนวนจำกัดและมีสภาพ เก่ามาก	1	16.66
6. ตัวอย่างคู่มือชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ เนื้อหาไม่ทันสมัย	1	16.66
<u>วิทยากร (N = 7)</u>		
1. เอกสารประกอบกิจกรรมการกำหนดเป้าหมาย เพื่อพัฒนาตน คำสั่งไม่ชัดเจน เข้าใจยาก	7	100
2. ภาพยนตร์ตัวอย่างการสอนโดยใช้ทักษะคำถาม การนำเข้าสู่บทเรียน การใช้บัตรคำและแผ่นภาพ มีสภาพเก่ามาก และเนื้อหาไม่ทันสมัย	7	100

ตาราง 8 (ต่อ)

ความคิดเห็น	ความถี่	ร้อยละ
3. ภาพยนตร์เรื่องวิศุทธาชาเยา มีสภาพเก่ามาก และเนื้อหาไม่ทันสมัย	7	100
4. อุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น เครื่องพิมพ์ดีด และเครื่องอัดสำเนา มีจำนวนจำกัดและมีสภาพเก่ามาก	1	16.66
5. แผ่นใสประกอบคำบรรยายของวิทยากรบรรยายรวมไม่ได้มาตรฐาน	3	50
6. ตัวอย่างคู่มือชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ เนื้อหาไม่ทันสมัย	1	14.28
<u>นักศึกษา (N = 109)</u>		
1. ภาพยนตร์ตัวอย่างการสอนโดยใช้ทักษะคำถาม การนำเข้าสู่บทเรียน การใช้บัตรคำและแผ่นภาพ มีสภาพเก่ามาก และเนื้อหาไม่ทันสมัย	82	75.22
2. ภาพยนตร์เรื่องวิศุทธาชาเยา มีสภาพเก่ามาก และเนื้อหาไม่ทันสมัย	75	68.80
3. อุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น เครื่องพิมพ์ดีด และเครื่องอัดสำเนา มีจำนวนจำกัดและมีสภาพเก่ามาก	9	8.25
4. แผ่นใสประกอบคำบรรยายของวิทยากรบรรยายรวมไม่ได้มาตรฐาน	4	3.66

จากตาราง 8 แบบสอบถามปลายเปิด อาจารย์ วิทยากร และนักศึกษา ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ภาพยนตร์ตัวอย่างการสอนโดยใช้ทักษะคำถาม การนำเข้าสู่บทเรียน การใช้บัตรคำ และแผ่นภาพ และภาพยนตร์เรื่องวิศุราคาเยา มีสภาพเก่ามากและเนื้อหาไม่ทันสมัย ส่วนเอกสารประกอบกิจกรรมการกำหนดเป้าหมายเพื่อพัฒนาตน ทั้งอาจารย์ วิทยากร และนักศึกษา ส่วนใหญ่เห็นว่าคำสั่งไม่ชัดเจน และเข้าใจยาก

2.3 แบบสัมภาษณ์

ตาราง 9 ความคิดเห็นของอาจารย์ วิทยากร และนักศึกษา เกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์จากแบบสัมภาษณ์

ความคิดเห็น	ความถี่	ร้อยละ
<u>อาจารย์</u> (N = 5)		
1. เอกสารประกอบกิจกรรมการกำหนดเป้าหมาย เพื่อพัฒนาตนคำสั่งไม่ชัดเจน เข้าใจยากควรปรับปรุง	5	10.0
2. แผ่นใสประกอบคำบรรยายของวิทยากรบรรยายรวม ไม่ได้มาตรฐานควรปรับปรุง	1	20.0
<u>วิทยากร</u>		
1. ภาพยนตร์ตัวอย่างการสอนโดยใช้ทักษะคำถาม การนำเข้าสู่บทเรียน การใช้บัตรคำและแผนภาพ มีสภาพเก่ามาก และเนื้อหาไม่ทันสมัยควรปรับปรุง	5	100.00
2. ภาพยนตร์เรื่องวัสดุราคาเยา มีสภาพเก่ามาก และเนื้อหาไม่ทันสมัยควรปรับปรุง	5	100
<u>นักศึกษา</u> (N = 10)		
1. ภาพยนตร์ตัวอย่างการสอนโดยใช้ทักษะคำถาม การนำเข้าสู่บทเรียน การใช้บัตรคำและแผนภาพ มีสภาพเก่ามาก และเนื้อหาไม่ทันสมัยควรปรับปรุง	8	80.00
2. ภาพยนตร์เรื่องวัสดุราคาเยา มีสภาพเก่ามาก และเนื้อหาไม่ทันสมัยควรปรับปรุง	7	70
3. แผ่นใสประกอบคำบรรยายของวิทยากรบรรยาย รวมไม่ได้มาตรฐาน	2	20

จากตาราง 9 การสัมภาษณ์อาจารย์ วิทยากร และนักศึกษา ส่วนใหม่มีความเห็นว่า เอกสารประกอบกิจกรรมการกำหนดเป้าหมายเพื่อพัฒนาตน ภาพยนตร์ตัวอย่างสอนโดยใช้ทักษะคำถาม การนำเข้าสู่บทเรียน การใช้บัตรคำและแผ่นภาพ และภาพยนตร์เรื่องวัสดุ ราคาเยาควรปรับปรุง

ตาราง 10 ความเหมาะสมของอาคารสถานที่ ตามทัศนะของอาจารย์ วิทยากร และนักศึกษา

ข้อที่	อาคารสถานที่	อาจารย์ N = 6		วิทยากร N = 7		นักศึกษา N = 109	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1.	ขนาดห้องประชุมใหญ่	4.00	.00	4.00	.00	4.77	.42
2.	ขนาดห้องประชุมกลุ่มย่อย	4.00	.00	4.00	.00	4.97	.14
3.	การรักษาพยาบาล	3.67	.52	3.86	3.80	3.71	.45
4.	อาหาร	3.83	.41	2.71	.49	3.03	.53
5.	การอำนวยความสะดวก	4.00	.00	4.00	.00	4.87	.33
6.	โทรศัพท์สาธารณะ	4.00	.00	4.00	.00	4.94	.29
	รวม	3.83	.09	3.84	.09	3.83	.09

จากตาราง 10 แสดงให้เห็นว่า อาจารย์ วิทยากร และนักศึกษา มีความเห็นว่าเป็นส่วนที่เกี่ยวข้องกับอาคารสถานที่โดยรวม มีความเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83, 3.84, 3.83$ ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อาจารย์ มีความเห็นว่าเป็นส่วนที่เกี่ยวข้องกับอาคารสถานที่ที่มีความเหมาะสมมากทุกข้อ

วิทยากร มีความเห็นว่าเป็นส่วนที่เกี่ยวข้องกับอาคารสถานที่ มีความเหมาะสมมากทุกข้อ สำหรับเรื่องอาหาร วิทยากรเห็นว่าเป็นส่วนที่เกี่ยวข้องกับอาคารสถานที่ที่มีความเหมาะสมปานกลางทุกข้อ ($\bar{X} = 2.71$)

นักศึกษา มีความเห็นว่าเป็นส่วนที่เกี่ยวข้องกับอาคารสถานที่ มีความเหมาะสมมากที่สุดในทุกข้อสำหรับการรักษาพยาบาล นักศึกษาเห็นว่าเป็นส่วนที่เกี่ยวข้องกับอาคารสถานที่ที่มีความเหมาะสมมาก ($\bar{X} = 3.71$) และในเรื่องอาหาร นักศึกษาเห็นว่าเป็นส่วนที่เกี่ยวข้องกับอาคารสถานที่ที่มีความเหมาะสมปานกลาง ($\bar{X} = 3.03$)

2.4 แบบสอบถามปลายเปิด

ตาราง 11 ความคิดเห็นของอาจารย์ วิทยากร และนักศึกษา เกี่ยวกับอาคารสถานที่จาก
แบบสอบถามปลายเปิด

ความคิดเห็น	ความถี่	ร้อยละ
<u>อาจารย์ (N = 6)</u>		
1. อาคารสถานที่ใช้อบรมดีอยู่แล้ว	6	100
2. ระบบปรับอากาศในห้องประชุมย่อยเย็นมาก	1	6.66
<u>วิทยากร (N = 7)</u>		
1. อาคารสถานที่ใช้จัดอบรมดีอยู่แล้ว	7	100
2. คุณภาพและรสชาติของอาหารต้องปรับปรุง	2	28.57
<u>นักศึกษา (N = 109)</u>		
1. อาคารสถานที่ใช้จัดอบรมดีอยู่แล้ว	92	84.40
2. ควรจัดอาหารตามภาคโดยพิจารณาจากจำนวนนักศึกษา	5	4.58
3. การจัดที่พักให้นักศึกษาควรจัดแยกตามแขนงวิชาเพราะสะดวกต่อการทำงานกลุ่ม	3	2.75

จากตาราง 11 แบบสอบถามปลายเปิด อาจารย์ วิทยากร และนักศึกษา ส่วนใหญ่มีความเห็นว่าอาคารสถานที่ใช้อบรมดีอยู่แล้ว

ตาราง 12 คุณลักษณะของวิทยากรบรรยายรวม ตามทัศนะของอาจารย์ วิทยากร และนักศึกษา

ข้อที่	วิทยากรบรรยายรวม	อาจารย์ N = 6		วิทยากร N = 7		นักศึกษา N = 109	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1.	ความรู้ความสามารถทางวิชาการ	4.00	.00	4.00	.00	4.93	.26
2.	การใช้เทคนิคในการบรรยาย	2.67	.52	3.00	.00	3.39	.49
3.	การใช้สื่อในการบรรยาย	3.67	.52	3.00	.00	3.14	.34
4.	บุคลิกภาพ	3.83	.41	4.00	.00	4.31	.47
	รวม	3.29	.33	3.50	.00	3.94	.26

ตาราง 12 แสดงให้เห็นว่า อาจารย์ มีความเห็นว่าวิทยากรบรรยายรวมโดยส่วนรวม มีคุณลักษณะที่เหมาะสมในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.29$) สำหรับวิทยากร และนักศึกษา มีความเห็นว่าวิทยากรบรรยายรวมโดยส่วนรวม มีคุณลักษณะที่เหมาะสมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.50$, 3.94 ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อาจารย์ มีความเห็นว่าวิทยากรบรรยายรวมมีความรู้ความสามารถทางวิชาการ การใช้สื่อในการบรรยาย และมีบุคลิกภาพที่เหมาะสมมาก ($\bar{X} = 4.00$, 3.67, 3.83 ตามลำดับ) ส่วนการใช้เทคนิคในการบรรยายของวิทยากรบรรยายรวม อาจารย์เห็นว่ามีความเหมาะสมปานกลาง ($\bar{X} = 2.67$)

วิทยากร มีความเห็นว่าวิทยากรบรรยายรวมมีความรู้ความสามารถทางวิชาการ และมีบุคลิกภาพที่เหมาะสมมาก ($\bar{X} = 4.00$, 4.00 ตามลำดับ) ส่วน สำหรับการใช้เทคนิคในการบรรยาย และการใช้สื่อในการบรรยายของวิทยากรบรรยายรวม วิทยากรเห็นว่ามีความเหมาะสมปานกลาง ($\bar{X} = 3.00$, 3.00 ตามลำดับ)

นักศึกษา มีความเห็นว่าวิทยากรบรรยายรวมมีความรู้ความสามารถทางวิชาการ และมีบุคลิกภาพที่เหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X} = 4.93, 4.31$ ตามลำดับ) สำหรับการใช้เทคนิคในการบรรยายของวิทยากรบรรยายรวม นักศึกษาเห็นว่ามีความเหมาะสมปานกลาง ($\bar{X} = 3.39$) ส่วนการใช้สื่อในการบรรยายของวิทยากรบรรยายรวม นักศึกษาเห็นว่ามีความเหมาะสมมาก ($\bar{X} = 3.4$)

2.5 แบบสอบถามปลายเปิด

ตาราง 13 ความคิดเห็นของอาจารย์ วิทยากร และนักศึกษา เกี่ยวกับคุณลักษณะของวิทยากร
บรรยายรวมจากแบบสอบถามปลายเปิด

ความคิดเห็น	ความถี่	ร้อยละ
<u>อาจารย์ (N = 6)</u>		
1. มีการเตรียมความพร้อมอยู่เสมอ	3	50
2. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับนักศึกษา	3	50
3. ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	1	16.66
<u>วิทยากร (N = 7)</u>		
1. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับนักศึกษา	5	71.42
2. ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	2	28.57
3. การพูดและสื่อภาษาต้องชัดเจน	1	14.28
<u>นักศึกษา (N = 109)</u>		
1. ให้ความเป็นกันเองกับนักศึกษาตลอดเวลาการอบรม	92	84.40

จากตาราง 13 แบบสอบถามปลายเปิด อาจารย์ วิทยากร และนักศึกษา ส่วนใหญ่มีความเห็นว่าวิทยากรบรรยายรวมควรจะได้มีการเตรียมความพร้อมอยู่เสมอ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับนักศึกษา และควรให้ความเป็นกันเองกับนักศึกษาตลอดเวลาการอบรม

ตาราง 14 คุณลักษณะของวิทยากรประจำกลุ่มย่อย ตามทัศนะของอาจารย์ วิทยากร และนักศึกษา

ข้อที่	วิทยากรประจำกลุ่มย่อย	อาจารย์ N = 6		วิทยากร N = 7		นักศึกษา N = 109	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1.	ความรู้ความสามารถทาง วิชาการ	4.00	.00	4.00	.00	4.85	.36
2.	ความสามารถในการแนะนำ ก่อนเริ่มปฏิบัติการ	4.00	.00	4.00	.00	4.96	.20
3.	ความสามารถในการประเมินผล งานของนักศึกษาหลังเสร็จสิ้น กิจกรรม	4.00	.00	4.00	.00	4.96	.20
4.	ความมีมนุษยสัมพันธ์	5.00	.00	4.43	.53	4.98	.14
5.	อารมณ์ดี ยิ้มแย้มแจ่มใส เข้าใจ นักศึกษา	4.50	.55	4.28	.49	5.00	.00
	รวม	4.30	.11	4.14	.19	4.95	.15

จากตาราง 14 แสดงให้เห็นว่า อาจารย์ และนักศึกษา มีความเห็นว่าวิทยากรประจำกลุ่มย่อยโดยส่วนรวม มีคุณลักษณะที่เหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.30, 4.95 ตามลำดับ) สำหรับวิทยากรมีความเห็นว่าวิทยากรประจำกลุ่มย่อยโดยส่วนรวม มีคุณลักษณะที่เหมาะสมในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.14)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อาจารย์ มีความเห็นว่างของวิทยากรประจำกลุ่มย่อยมีคุณลักษณะในด้านความมีมนุษยสัมพันธ์ อารมณ์ดี ยิ้มแย้มแจ่มใส และ เข้าใจนักศึกษาในระดับที่เหมาะสมมากที่สุด

($\bar{X} = 5.00, 4.50$ ตามลำดับ) ส่วนคุณลักษณะของวิทยากรประจำกลุ่มย่อย ความสามารถในด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ ความสามารถในการแนะนำก่อนเริ่มปฏิบัติการ และความสามารถในการประเมินผลงานของนักศึกษาหลังเสร็จสิ้นกิจกรรม อาจารย์เห็นว่ามีความเหมาะสมมากทุกข้อ ($\bar{X} = 4.00, 4.00$ ตามลำดับ)

วิทยากร มีความเห็นว่าวิทยากรประจำกลุ่มย่อย มีคุณลักษณะที่เหมาะสมมากทุกข้อ

นักศึกษา มีความเห็นว่าวิทยากรประจำกลุ่มย่อย มีคุณลักษณะที่เหมาะสมมากที่สุดทุกข้อ

2.6 แบบสอบถามปลายเปิด

ตาราง 15 ความคิดเห็นของอาจารย์ วิทยากร และนักศึกษา เกี่ยวกับคุณลักษณะของวิทยากร
 ประจากลุ่มย่อยจากแบบสอบถามปลายเปิด

ความคิดเห็น	ความถี่	ร้อยละ
<u>อาจารย์ (N = 6)</u>		
1. ให้ความเป็นกันเองกับนักศึกษาตลอดเวลาการอบรม	4	66.66
2. ตรงต่อเวลา	3	50
3. ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	3	50
4. มีความมั่นคงทางจิตใจและอารมณ์	1	16.66
<u>วิทยากร (N = 7)</u>		
1. ให้ความเป็นกันเองกับนักศึกษาตลอดเวลาการอบรม	5	71.42
2. ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	2	28.51
3. ตรงต่อเวลา	1	14.28
<u>นักศึกษา (N = 109)</u>		
1. ให้ความเป็นกันเองกับนักศึกษาตลอดเวลาการอบรม	18	16.51
2. ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	13	11.92
3. มีความยุติธรรมและไม่เอนเอียงต่อนักศึกษา	7	6.42

จากตาราง 15 แบบสอบถามปลายเปิด อาจารย์ วิทยากร และนักศึกษา ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า วิทยากรประจากลุ่มย่อยควรให้ความเป็นกันเองกับนักศึกษาตลอดเวลาการอบรม

ตาราง 16 คุณลักษณะของเจ้าหน้าที่ประสานงานการอบรม ตามทัศนะของอาจารย์ วิทยากร และนักศึกษา

ข้อที่	เจ้าหน้าที่ประสานงานการอบรม	อาจารย์ N = 6		วิทยากร N = 7		นักศึกษา N = 109	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1.	ความมีมนุษยสัมพันธ์	4.00	.00	4.00	.00	3.25	.44
2.	ความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน	4.00	.00	4.00	.00	3.95	.22
3.	การปฏิบัติงานตรงต่อเวลา	4.00	.00	4.00	.00	4.02	.14
	รวม	4.00	.00	4.00	.00	3.63	.15

จากตาราง 16 แสดงให้เห็นว่า อาจารย์ วิทยากร และนักศึกษาเห็นว่าเจ้าหน้าที่ประสานงานการอบรมโดยรวม มีคุณลักษณะที่เหมาะสมในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00, 4.00, 2.63$ ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อาจารย์ และวิทยากร มีความเห็นว่าเจ้าหน้าที่ประสานงานการอบรม มีคุณลักษณะที่เหมาะสมมากทุกข้อ

นักศึกษา มีความเห็นว่าเจ้าหน้าที่ประสานงานการอบรมมีคุณลักษณะในด้านความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน และการปฏิบัติงานตรงต่อเวลาเหมาะสมมาก ($\bar{X} = 3.95, 4.02$ ตามลำดับ) ส่วนในด้านความมีมนุษยสัมพันธ์ของเจ้าหน้าที่ประสานงานการอบรม นักศึกษาเห็นว่ามีความเหมาะสมปานกลาง ($\bar{X} = 3.25$)

2.7 แบบสอบถามปลายเปิด

ตาราง 17 ความคิดเห็นของอาจารย์ วิทยากร และนักศึกษา เกี่ยวกับคุณลักษณะของเจ้าหน้าที่
ประสานงานการอบรมจากแบบสอบถามปลายเปิด

ความคิดเห็น	ความถี่	ร้อยละ
<u>อาจารย์ (N = 6)</u>		
1. อยู่ให้บริการด้านวัสดุอุปกรณ์ และบริการอ่าน ฯ แก่วิทยาการประชุมเชิงปฏิบัติการ	4	66.66
2. มีความเต็มใจให้บริการแก่คณะวิทยากรและนักศึกษา	1	16.66
3. มีความรับผิดชอบต่องานในหน้าที่	1	16.66
4. รู้จักทำงานล่วงหน้า	1	16.66
<u>วิทยากร (N = 7)</u>		
1. อยู่ให้บริการด้านวัสดุอุปกรณ์ และบริการอ่าน ฯ แก่วิทยาการประชุมเชิงปฏิบัติการ	3	42.85
2. ให้บริการแก่นักศึกษาในกรณีที่เป็น เช่น เมือ นักศึกษาเจ็บป่วย	1	14.28
3. ปฏิบัติงานอื่น ๆ ที่หัวหน้าวิทยากรมอบหมาย	1	14.28
4. มีความอดทนในการทำงาน	1	14.28
<u>นักศึกษา (N = 109)</u>		
1. อยู่ให้บริการด้านวัสดุอุปกรณ์ และบริการอื่น ๆ แก่นักศึกษา ตลอดเวลาการประชุมเชิงปฏิบัติการ	11	10.09
2. อารมณ์ดี ยิ้มแย้มแจ่มใสตลอดเวลา	3	2.75

จากตาราง 17 แบบสอบถามปลายเปิด อาจารย์ วิทยากร และนักศึกษา ส่วนใหญ่มีความเห็นว่าเจ้าหน้าที่ประสานงานการอบรมควรอยู่ให้บริการด้านวัสดุอุปกรณ์ และการบริการอื่น ๆ แก่คณะวิทยากรและนักศึกษาตลอดเวลาการประชุมเชิงปฏิบัติการ

สรุป ด้านปัจจัยเบื้องต้น จากการวิเคราะห์แบบสอบถาม แบบสอบถามปลายเปิด และแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ วิทยากร และเจ้าหน้าที่ประสานงานการอบรมพบว่า

1. เอกสารประกอบกิจกรรมการกำหนดเป้าหมายเพื่อพัฒนาตนเอง ตัวอย่างคู่มือชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ อุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น เครื่องพิมพ์ดีด และเครื่องอัดสำเนา ภาพยนตร์ ตัวอย่างการสอนโดยใช้ทักษะคำถาม การนำเข้าสู่บทเรียน การใช้บัตรคำและแผ่นภาพ ภาพยนตร์ ตัวอย่างการสอนโดยใช้ทักษะคำถาม การนำเข้าสู่บทเรียน การใช้บัตรคำและแผ่นภาพ ภาพยนตร์ เรื่องวัสดุราคาเยา และแผ่นใสประกอบคำบรรยายของวิทยากรควรได้รับการปรับปรุง
2. อาคารสถานที่ใช้จัดอบรมดีอยู่แล้ว แต่ควรปรับปรุงในเรื่องอาหาร และการรักษาพยาบาล
3. การบรรยายของวิทยากรบรรยายรวมควรปรับปรุงในเรื่องการใช้เทคนิคในการบรรยาย การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับนักศึกษา และควรให้ความเป็นกันเองกับนักศึกษาตลอดเวลาการประชุมเชิงปฏิบัติการ
4. วิทยากรประจำกลุ่มย่อยมีคุณสมบัติที่เหมาะสมดีอยู่แล้ว แต่ควรให้ความเป็นกันเองกับนักศึกษาตลอดเวลาการอบรม ตรงต่อเวลา และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
5. เจ้าหน้าที่ประสานงานการอบรมมีคุณสมบัติที่เหมาะสมดีอยู่แล้ว แต่ควรอยู่ให้บริการด้านวัสดุอุปกรณ์ และบริการอื่น ๆ แก่คณะวิทยากรและนักศึกษาตลอดเวลาการประชุมเชิงปฏิบัติการ

3. ด้านกระบวนการ ประเมินการจัดกิจกรรมการอบรม การวัดและประเมินผล
ดังรายละเอียดในตาราง 18 - 34

ตาราง 18 ความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมสถานภาพวิชาชีพศึกษาศาสตร์ ตามทัศนะของ
อาจารย์ วิทยากร และนักศึกษา

ข้อที่	การจัดกิจกรรม สถานภาพวิชาชีพศึกษาศาสตร์	อาจารย์ N = 6		วิทยากร N = 7		นักศึกษา N = 109	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1.	ขั้นตอนการดำเนินการกิจกรรม	4.00	.00	4.00	.00	4.20	.40
2.	เนื้อหาของกิจกรรม	4.00	.00	4.00	.00	4.24	.43
3.	เวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรม	4.00	.00	4.00	.00	4.31	.47
4.	การนำไปประยุกต์ใช้ในการทำงาน	4.00	.00	4.00	.00	4.83	.38
	รวม	4.00	.00	4.00	.00	4.40	.29

จากตาราง 18 แสดงให้เห็นว่า อาจารย์ และนักศึกษา มีความเห็นว่าการจัดกิจกรรมสถานภาพวิชาชีพศึกษาศาสตร์โดยรวม มีความเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) สำหรับนักศึกษามีความเห็นว่าการจัดกิจกรรมสถานภาพวิชาชีพศึกษาศาสตร์โดยรวม มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.40$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อาจารย์ และวิทยากร มีความเห็นว่าการจัดกิจกรรมสถานภาพวิชาชีพศึกษาศาสตร์มีความเหมาะสมมากในทุกข้อ ($\bar{X} = 4.00$)

นักศึกษา มีความเห็นว่าการเนื้อหาของกิจกรรมสถานภาพวิชาชีพศึกษาศาสตร์ เวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรม และการนำไปประยุกต์ใช้ในการทำงาน มีความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X} = 4.24, 4.31, 4.83$ ตามลำดับ) ส่วนขั้นตอนการดำเนินการกิจกรรมสถานภาพวิชาชีพศึกษาศาสตร์ นักศึกษาเห็นว่ามีความเหมาะสมมาก ($\bar{X} = 4.20$)

ตาราง 19 ความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ 1 (ละลายน้ำแข็ง) ตามทัศนะของ
อาจารย์ วิทยากร และนักศึกษา

ข้อที่	การจัดกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ 1	อาจารย์ N = 6		วิทยากร N = 7		นักศึกษา N = 109	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1.	ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม	4.00	.00	4.00	.00	3.91	.28
2.	เนื้อหาของกิจกรรม	4.00	.00	4.00	.00	3.85	.36
3.	จำนวนเวลาที่ใช้ในการ จัดกิจกรรม	4.00	.00	4.00	.00	3.93	.26
4.	การนำไปประยุกต์ใช้ในการ ทำงาน	4.00	.00	4.00	.00	3.85	.36
	รวม	4.00	.00	4.00	.00	3.89	.29

จากตาราง 19 แสดงให้เห็นว่า อาจารย์ วิทยากร และนักศึกษา มีความเห็นว่าการจัดกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ 1 โดยส่วนรวม มีความเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00, 4.00, 3.89$ ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อาจารย์ วิทยากร และนักศึกษา มีความเห็นว่าการจัดกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ 1 มีความเหมาะสมมากในทุกข้อ

ตาราง 20 ความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ 2 (ล่าลายเซ็น) ตามทัศนะของ
อาจารย์ วิทยากร และนักศึกษา

ข้อที่	การจัดกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ 2	อาจารย์ N = 6		วิทยากร N = 7		นักศึกษา N = 109	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1.	ขั้นตอนการดำเนินการ	4.00	.00	4.00	.00	3.67	.47
2.	เนื้อหาของกิจกรรม	4.00	.00	4.00	.00	3.10	.29
3.	จำนวนเวลาที่ใช้ในการ จัดกิจกรรม	4.00	.00	4.00	.00	3.81	.34
4.	การนำไปประยุกต์ใช้ในการ ทำงาน	4.00	.00	4.00	.00	3.85	.36
	รวม	4.00	.00	4.00	.00	3.65	.21

จากตาราง 20 แสดงให้เห็นว่า อาจารย์ วิทยากร และนักศึกษา มีความเห็นว่าการจัดกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ 2 โดยส่วนรวม มีความเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$, 4.00, 3.65 ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อาจารย์ และวิทยากร มีความเห็นว่าการจัดกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ 2 มีความเหมาะสมมากในทุกข้อ

นักศึกษา มีความเห็นว่ายขั้นตอนการจัดกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ 2 เวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรม และการนำกิจกรรมไปประยุกต์ใช้ในการทำงานมีความเหมาะสมมาก ($\bar{X} = 3.67$, 3.81, 3.85 ตามลำดับ) ส่วนเนื้อหาของกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ 2 นักศึกษาเห็นว่ามีเหมาะสมปานกลาง ($\bar{X} = 3.10$)

ตาราง 21 ความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ 3 (ล่าช้าตรกร) ตามทัศนะ
ของอาจารย์ วิทยากร และนักศึกษา

ข้อที่	การจัดกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ 3	อาจารย์ N = 6		วิทยากร N = 7		นักศึกษา N = 109	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1.	ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม	4.00	.00	4.00	.00	4.94	.24
2.	เนื้อหาของกิจกรรม	4.00	.00	4.00	.00	4.97	.17
3.	เวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรม	4.00	.00	4.00	.00	4.04	.20
4.	การนำไปประยุกต์ใช้ในการทำงาน	4.00	.00	4.00	.00	5.00	.00
	รวม	4.00	.00	4.00	.00	4.74	.11

จากตาราง 21 แสดงให้เห็นว่า อาจารย์ และวิทยากร มีความเห็นว่าการจัดกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ 3 โดยส่วนรวม มีความเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00, 4.00$ ตามลำดับ) สำหรับนักศึกษามีความเห็นว่าการจัดกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ 3 โดยส่วนรวมมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.74$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อาจารย์ วิทยากร มีความเห็นว่าการจัดกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ 3 มีความเหมาะสมมากทุกข้อ

นักศึกษา มีความเห็นว่าการนำกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ 3 และการนำหลักกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ 3 ไปประยุกต์ใช้ในการทำงาน มีความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X} = 4.94, 4.97, 5.00$ ตามลำดับ) ส่วนจำนวนเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ 3 นักศึกษาเห็นว่าการมีความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.04$)

ตาราง 22 ความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมการจัดระบบและการวางแผนการสอน ตามทัศนะ
ของอาจารย์ วิทยากร และนักศึกษา

ข้อที่	การจัดกิจกรรมการจัดระบบ และการวางแผนการสอน	อาจารย์ N = 6		วิทยากร N = 7		นักศึกษา N = 109	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1	ขั้นตอนการดำเนินงานกิจกรรม	4.83	.41	4.71	.49	4.96	.20
2	เนื้อหาของกิจกรรม	5.00	.00	5.00	.00	5.00	.00
3	เวลาที่ใช้ในการ	4.50	.55	4.14	.38	4.96	.21
4	การนำไปประยุกต์ใช้ในการ	5.00	.00	5.00	.00	5.00	.00
	รวม	4.83	.20	4.71	.17	4.98	.10

จากตาราง 22 แสดงให้เห็นว่า อาจารย์ วิทยากร และนักศึกษา มีความเห็นว่าการจัดกิจกรรมการจัดระบบและการวางแผนการสอนโดยส่วนรวม มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.83, 4.71, 4.98$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อาจารย์ มีความเห็นว่าการจัดกิจกรรมการจัดระบบและการวางแผนการสอน มีความเหมาะสมมากที่สุดทุกข้อ

วิทยากร มีความเห็นว่ขั้นตอนการดำเนินงานกิจกรรม เนื้อหาของกิจกรรม และการนำและการนำกิจกรรมการจัดระบบและการวางแผนการสอนไปประยุกต์ใช้ในการทำงาน มีความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X} = 4.71, 5.00, 5.00$ ตามลำดับ) ส่วนที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการจัดระบบและการวางแผนการสอน วิทยากรเห็นว่ามีเหมาะสมมาก ($\bar{X} = 4.14$)

นักศึกษา มีความเห็นว่าการจัดกิจกรรมการจัดระบบและการวางแผนการสอน มีความเหมาะสมมากที่สุดทุกข้อ

ตาราง 23 ความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมการออกข้อสอบและวิจารณ์ข้อสอบ ตามทัศนะ
ของอาจารย์ วิทยากร และนักศึกษา

ข้อที่	การจัดกิจกรรมการออกข้อสอบ และวิจารณ์ข้อสอบ	อาจารย์ N = 6		วิทยากร N = 7		นักศึกษา N = 109	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1.	ขั้นตอนการดำเนินการกิจกรรม	4.00	.00	4.00	.00	4.87	.33
2.	เนื้อหาของกิจกรรม	4.00	.00	4.00	.00	4.96	.20
3.	เวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรม	4.00	.00	4.00	.00	2.89	.37
4.	การนำไปประยุกต์ใช้ในการทำงาน	4.00	.00	4.00	.00	4.95	.22
	รวม	4.00	.00	4.00	.00	4.42	.15

จากตาราง 23 แสดงให้เห็นว่า อาจารย์ และวิทยากร มีความเห็นว่าการจัดกิจกรรมการออกข้อสอบและวิจารณ์ข้อสอบโดยส่วนรวม มีความเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) สำหรับนักศึกษามีความเห็นว่า การจัดกิจกรรมการออกข้อสอบและวิจารณ์ข้อสอบโดยส่วนรวมมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.42$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อาจารย์ และวิทยากร มีความเห็นว่าการจัดกิจกรรมการออกข้อสอบและวิจารณ์ข้อสอบ มีความเหมาะสมมากทุกข้อ

นักศึกษา มีความเห็นว่าการดำเนินการดำเนินกิจกรรม เนื้อหาของกิจกรรม และการนำกิจกรรมการออกข้อสอบและวิจารณ์ข้อสอบไปประยุกต์ใช้ในการทำงาน มีความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X} = 4.87, 4.96, 4.95$ ตามลำดับ) ส่วนเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรม นักศึกษาเห็นว่ามีความเหมาะสมปานกลาง ($\bar{X} = 2.89$)

ตาราง 24 ความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมการผลิตการสอนและวิธีผลิตสื่อ ตามทัศนะ
ของอาจารย์ วิทยากร และนักศึกษา

ข้อที่	การจัดกิจกรรมการผลิตการสอน และวิธีผลิตสื่อ	อาจารย์ N = 6		วิทยากร N = 7		นักศึกษา N = 109	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1.	ขั้นตอนการดำเนินงานกิจกรรม	4.00	.00	4.00	.00	4.91	.28
2.	เนื้อหาของกิจกรรม	4.33	.52	4.14	.38	4.98	.14
3.	จำนวนเวลาที่ใช้ในการ จัดกิจกรรม	4.00	.00	4.00	.00	2.79	.41
4.	สามารถนำไปประยุกต์ในการ ทำงาน	4.00	.00	4.00	.00	4.95	.22
	รวม	4.08	.13	4.03	.10	4.41	.17

จากตาราง 24 แสดงให้เห็นว่า อาจารย์ และวิทยากร มีความเห็นว่าการจัดกิจกรรม
การผลิตการสอนและวิธีผลิตสื่อโดยส่วนรวม มีความเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$,
4.03 ตามลำดับ) สำหรับนักศึกษาเห็นว่า การจัดกิจกรรมการผลิตการสอนและวิธีผลิตสื่อ
โดยส่วนรวม มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.41$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อาจารย์ และวิทยากร มีความเห็นว่าการจัดกิจกรรม
การผลิตการสอนและวิธีผลิตสื่อ มีความเหมาะสมมากทุกข้อ

นักศึกษา มีความเห็นว่ขั้นตอนการดำเนินงานกิจกรรม เนื้อหาของกิจกรรม และการนำ
กิจกรรมการผลิตการสอนและวิธีผลิตสื่อไปประยุกต์ใช้ในการทำงาน มีความเหมาะสมมากที่สุด
($\bar{X} = 4.91$, 4.98, 4.95 ตามลำดับ) ส่วนเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรม นักศึกษาเห็นว่า
มีความเหมาะสมปานกลาง ($\bar{X} = 2.79$)

ตาราง 25 ความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมการสอนจุลภาค ตามทัศนะของอาจารย์ วิทยากร และนักศึกษา

ข้อที่	การจัดกิจกรรม การสอนจุลภาค	อาจารย์ N = 6		วิทยากร N = 7		นักศึกษา N = 109	
		X	S.D.	X	S.D.	X	S.D.
1.	ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม	4.00	.00	4.00	.00	3.40	.66
2.	เนื้อหาของกิจกรรม	4.00	.00	4.00	.00	4.91	.28
3.	เวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรม	4.00	.00	4.00	.00	2.87	.63
4.	การนำไปประยุกต์ใช้ในการ	4.00	.00	4.00	.00	4.94	.24
	รวม	4.00	.00	4.00	.00	4.03	.36

จากตาราง 25 แสดงให้เห็นว่า อาจารย์ วิทยากร และนักศึกษา มีความเห็นว่าการจัดกิจกรรมการสอนจุลภาคโดยส่วนรวม มีความเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00, 4.00, 4.03$ ตามลำดับ)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อาจารย์ และวิทยากร มีความเห็นว่าการจัดกิจกรรมการสอนจุลภาค มีความเหมาะสมมากทุกข้อ

นักศึกษา มีความเห็นว่าการจัดกิจกรรม และการนำกิจกรรมการทดลองสอนไปประยุกต์ใช้ในการทำงาน มีความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X} = 4.91, 4.94$ ตามลำดับ) ส่วนขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรม และเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการทดลองสอน นักศึกษาเห็นว่ามีเหมาะสมปานกลาง ($\bar{X} = 3.40, 2.87$ ตามลำดับ)

ตาราง 26 ความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมสถานการณ์จำลอง ตามทัศนะของอาจารย์
วิทยากร และนักศึกษา

ข้อที่	การจัดกิจกรรม สถานการณ์จำลอง	อาจารย์ N = 6		วิทยากร N = 7		นักศึกษา N = 109	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1.	ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม	4.00	.00	4.00	.00	4.91	.28
2.	เนื้อหาของกิจกรรม	5.00	.00	4.28	.49	4.99	.10
3.	จำนวนเวลาที่ใช้ในการ จัดกิจกรรม	2.33	.52	2.14	.38	3.82	.46
4.	การนำไปประยุกต์ใช้ในการ ทำงาน	4.00	.00	4.00	.00	3.76	.61
	รวม	3.83	.13	3.61	.20	4.37	.23

จากตาราง 26 แสดงให้เห็นว่า อาจารย์ และวิทยากร มีความเห็นว่าการจัดกิจกรรม
สถานการณ์จำลองโดยส่วนรวม มีความเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83, 3.61$ ตามลำดับ)
สำหรับนักศึกษามีความเห็นว่าการจัดกิจกรรมสถานการณ์จำลองโดยส่วนรวม มีความเหมาะสม
ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.37$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อาจารย์ มีความเห็นว่าการจัดกิจกรรมสถานการณ์จำลอง
มีความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) สำหรับขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม และการนำกิจกรรม
สถานการณ์ไปประยุกต์ใช้ในการทำงาน อาจารย์เห็นว่ามีค่าความเหมาะสมมาก ($\bar{X} = 4.00,$
4.00 ตามลำดับ) ส่วนเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมสถานการณ์จำลอง อาจารย์เห็นว่ามีค่า
เหมาะสมน้อย ($\bar{X} = 2.33$)

วิทยากร มีความเห็นว่าเนื้อหาของกิจกรรมสถานการณ์จำลอง มีความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X} = 4.28$) สำหรับขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม และการนำกิจกรรมสถานการณ์จำลองไปประยุกต์ใช้ในการทำงาน วิทยากรเห็นว่ามีความเหมาะสมมาก ($\bar{X} = 4.00, 4.00$ ตามลำดับ) ส่วนเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมสถานการณ์จำลอง วิทยากรเห็นว่ามีความเหมาะสมน้อย ($\bar{X} = 2.14$)

นักศึกษา มีความเห็นว่าขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม และเนื้อหาของกิจกรรมสถานการณ์จำลอง มีความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X} = 4.91, 4.99$ ตามลำดับ) ส่วนเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรม และการนำกิจกรรมสถานการณ์จำลองไปประยุกต์ใช้ในการทำงาน นักศึกษาเห็นว่ามีความเหมาะสมมาก ($\bar{X} = 3.82, 3.76$ ตามลำดับ)

ตาราง 27 ความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมการทดลองสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ ตามทัศนะของ
อาจารย์ วิทยากร และนักศึกษา

ข้อที่	การจัดกิจกรรมการทดลอง สอนแบบศูนย์การเรียนรู้	อาจารย์ N = 6		วิทยากร N = 7		นักศึกษา N = 109	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1.	ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม	4.00	.00	4.00	.00	4.75	.48
2.	เนื้อหาของกิจกรรม	4.00	.00	4.00	.00	4.95	.20
3.	จำนวนเวลาที่ใช้ในการ จัดกิจกรรม	4.00	.00	4.00	.00	3.05	.39
4.	การนำไปประยุกต์ใช้ในการ ทำงาน	4.17	.41	4.43	.53	4.98	.14
	รวม	4.04	.10	4.10	.13	4.43	.21

จากตาราง 27 แสดงให้เห็นว่า อาจารย์ และวิทยากร มีความเห็นว่าการจัดกิจกรรม
การทดลองสอนแบบศูนย์การเรียนรู้โดยรวม มีความเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$,
4.10 ตามลำดับ) สำหรับนักศึกษามีความเห็นว่าการจัดกิจกรรมการทดลองสอนแบบศูนย์
การเรียนรู้โดยรวม มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.43$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อาจารย์ มีความเห็นว่าการจัดกิจกรรมการทดลองสอน
แบบศูนย์การเรียนรู้ มีความเหมาะสมมากทุกข้อ

วิทยากร มีความเห็นว่าการดำเนินการดำเนินกิจกรรมเนื้อหาของกิจกรรม และเวลา
ที่ใช้ในการจัดกิจกรรม การทดลองสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ มีความเหมาะสมมาก ($\bar{X} = 4.00$,
4.00 ตามลำดับ) ส่วนการนำกิจกรรมการทดลองสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในการ
ทำงาน วิทยากรเห็นว่ามีเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X} = 4.43$)

นักศึกษา มีความเห็นว่าขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม เนื้อหาของกิจกรรม และการนำกิจกรรมการทดลองสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในการทำงาน มีความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75, 4.95, 4.98$ ตามลำดับ) ส่วนเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรม การสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ นักศึกษาเห็นว่ามีความเหมาะสมปานกลาง ($\bar{X} = 3.05$)

ตาราง 28 ความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมการกำหนดเป้าหมายเพื่อพัฒนาตน ตามทัศนะ
ของอาจารย์ วิทยากร และนักศึกษา

ข้อที่	การจัดกิจกรรมการกำหนด เป้าหมายเพื่อพัฒนาตน	อาจารย์ N = 6		วิทยากร N = 7		นักศึกษา N = 109	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1.	ขั้นตอนการดำเนินการกิจกรรม	4.00	.00	4.00	.00	3.85	.41
2.	เนื้อหาของกิจกรรม	5.00	.00	5.00	.00	4.96	.20
3.	จำนวนเวลาที่ใช้ในการ จัดกิจกรรม	2.17	.41	2.28	.49	3.67	.59
4.	การนำไปประยุกต์ใช้ในการ ทำงาน	4.67	.52	4.71	.49	4.98	.14
	รวม	3.96	.19	4.00	.20	4.36	.29

จากตาราง 28 แสดงให้เห็นว่า อาจารย์ และวิทยากร มีความเห็นว่าการจัดกิจกรรม
การกำหนดเป้าหมายเพื่อพัฒนาตนโดยรวม มีความเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$,
4.00 ตามลำดับ) สำหรับนักศึกษามีความเห็นว่าการจัดกิจกรรมการกำหนดเป้าหมายเพื่อพัฒนา
ตนโดยรวม มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.36$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อาจารย์ มีความเห็นว่าเนื้อหาของกิจกรรม และการนำ
กิจกรรมการกำหนดเป้าหมายเพื่อพัฒนาตนไปประยุกต์ใช้ในการทำงาน มีความเหมาะสมมากที่สุด
($\bar{X} = 5.00$, 4.67 ตามลำดับ) ส่วนขั้นตอนการดำเนินการกิจกรรมการกำหนดเป้าหมาย
เพื่อพัฒนาตน อาจารย์เห็นว่ามีเหมาะสมมาก ($\bar{X} = 4.00$) ส่วนเวลาที่ใช้ในการ
จัดกิจกรรมการกำหนดเป้าหมายเพื่อพัฒนาตน อาจารย์เห็นว่ามีเหมาะสมน้อย
($\bar{X} = 2.17$)

วิทยากร มีความเห็นว่าเนื้อหา กิจกรรม และการนำกิจกรรมการกำหนดเป้าหมายเพื่อพัฒนาตนไปประยุกต์ใช้ในการทำงาน มีความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00, 4.71$ ตามลำดับ) สำหรับขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม วิทยากรเห็นว่ามีความเหมาะสมมาก ($\bar{X} = 4.00$) ส่วนเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการกำหนดเป้าหมายเพื่อพัฒนาตนเอง วิทยากรเห็นว่ามีความเหมาะสมน้อย ($\bar{X} = 2.28$)

นักศึกษา มีความเห็นว่าเนื้อหาของกิจกรรม และการนำกิจกรรมการกำหนดเป้าหมายเพื่อพัฒนาตนไปประยุกต์ใช้ในการทำงาน มีความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X} = 4.96, 4.98$ ตามลำดับ) ส่วนขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม และเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการกำหนดเป้าหมายเพื่อพัฒนาตน นักศึกษาเห็นว่ามีความเหมาะสมมาก ($\bar{X} = 3.85, 3.67$ ตามลำดับ)

3.2 แบบสอบถามปลายเปิด

ตาราง 29 ความคิดเห็นของอาจารย์ วิทยากร และนักศึกษา เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการอบรม จากแบบสอบถามปลายเปิด

ความคิดเห็น	ความถี่	ร้อยละ
<u>อาจารย์ (N = 6)</u>		
1. แนวคิดและวัตถุประสงค์ของแต่ละกิจกรรมดีแต่ควรปรับปรุงให้มีหลากหลาย ไม่ซ้ำซาก	3	50
2. การบรรยายรวมก่อนการทดลองสอนมีความจำเป็นน้อยซึ่งวิทยากรประจำกลุ่มย่อยสามารถชี้แจงเองได้	3	50
3. ควรเพิ่มการทำสื่อหลาย ๆ อย่างนอกเหนือจากการทำชุดการสอนแต่เพียงอย่างเดียว	2	33.33
4. การบรรยายรวมในกิจกรรมสถานการณ์จำลอง วิทยากรบรรยายรวมควรชี้แจงวิธีโครงการ และวิธีเสนอโครงการให้ชัดเจน เพราะเมื่อนักศึกษาแยกกลุ่ม วิทยากรประจำกลุ่มย่อยอาจดำเนินกิจกรรมในวิธีการที่แตกต่างกัน	1	66.66
<u>วิทยากร (N = 7)</u>		
1. เนื้อหากิจกรรมสถานการณ์จำลองจัดอยู่ในรูปแบบการอภิปรายซึ่งต้องใช้เวลามาก แต่เวลาที่ใช้จัดกิจกรรมมีจำกัด ดังนั้นควรที่จะเพิ่มเวลาให้มากกว่าเดิม	3	42.85
2. การบรรยายรวมก่อนการทดลองสอนมีความจำเป็นน้อยซึ่งวิทยากรประจำกลุ่มย่อยสามารถชี้แจงเองได้	2	28.57

ตาราง 29 (ต่อ)

ความคิดเห็น	ความถี่	ร้อยละ
3. ควรเพิ่มการทำสื่อหลาย ๆ อย่างนอกจากการทำชุดแผนการสอนแต่เพียงอย่างเดียว	2	28.57
<u>นักศึกษา (N = 109)</u>		
1. ได้รับความรู้เพิ่มขึ้นจากการทำกิจกรรม	81	74.31
2. ควรให้ทดลองสอนโดยใช้ชุดการสอนกับนักเรียนจริง ๆ	67	61.46
3. หลังจากการทดลองสอนแล้วควรจัดให้มีการอภิปรายเกี่ยวกับวิธีสอน สื่อ และรายละเอียดต่าง ๆ ในชุดการสอน	25	22.93
4. ควรเพิ่มการทำสื่อหลาย ๆ อย่างนอกเหนือจากการทำชุดการสอนแต่เพียงอย่างเดียว	21	19.26
5. การสัมภาษณ์บุคคลต่าง ๆ ในกิจกรรมสถานภาพวิชาชีพศึกษาศาสตร์ ควรกำหนดประเด็นย่อยให้นักศึกษาเพื่อนำไปสัมภาษณ์	3	2.75

จากตาราง 29 แบบสอบถามปลายเปิด อาจารย์ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า แนวคิดและวัตถุประสงค์แต่ละกิจกรรมดี แต่ควรปรับกิจกรรมให้มีความหลากหลาย ไม่ซ้ำซาก และการบรรยายรวมก่อนการทดลองสอนมีความจำเป็นน้อย ซึ่งวิทยากรประจำกลุ่มย่อยสามารถชี้แจงเองได้ สำหรับวิทยกรส่วนใหญ่มีความเห็นว่าควรเพิ่มเวลาในการจัดกิจกรรมสถานการณ์จำลอง และนักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่า ได้รับความรู้เพิ่มขึ้นจากการทำกิจกรรม พร้อมทั้งเสนอแนะว่าควรได้มีการทดลองสอนโดยใช้ชุดการสอนกับนักเรียนจริง ๆ และหลังจากการทดลองสอนแล้วควรจัดให้มีการอภิปรายเกี่ยวกับวิธีสอน สื่อ และรายละเอียดต่าง ๆ ในชุดการสอน และในการทำสื่อการสอนควรเพิ่มการทำสื่อหลาย ๆ อย่างนอกเหนือจากการทำชุดการสอนแต่เพียงอย่างเดียว

3.3 แบบสัมภาษณ์

ตาราง 30 ความคิดเห็นของอาจารย์ วิทยากร และนักศึกษา เกี่ยวกับการจัดกิจกรรม
การอบรมจากแบบสัมภาษณ์

ความคิดเห็น	ความถี่	ร้อยละ
<u>อาจารย์ (N = 5)</u>		
1. ขั้นตอนและเนื้อหาของกิจกรรมการพัฒนาดน เข้าใจยากควรปรับปรุงเพื่อให้ง่ายต่อการปฏิบัติ ของนักศึกษา	4	80
2. การจัดกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ 1 (ละลายน้ำแข็ง) ควรจัดกิจกรรมในลักษณะที่หลากหลาย ซึ่งมี แนวคิดที่สอดคล้องกับแนวคิดเดิม	2	40
3. กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ 2 (ละลายเข็น) ไม่ควรนำ มาใช้เพราะนักศึกษารู้ขั้นตอนและวิธีการดำเนิน กิจกรรมดีอยู่แล้ว	2	40
4. กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ 2 (ละลายเข็น) อาจใช้ ไม่ได้ผลในกรณีที่นักศึกษาในกลุ่มมีจำนวนมาก	1	20
<u>วิทยากร (N = 5)</u>		
1. การบรรยายรวมก่อนการทดลองสอนมีความ จำเป็นน้อย ควรให้เป็นหน้าที่ของวิทยากรประจำ กลุ่มย่อยชี้แจงเอง	3	60
2. ขั้นตอนและเนื้อหาของกิจกรรมการพัฒนาดนเอง เข้าใจยากควรปรับปรุงเพื่อให้ง่ายต่อการปฏิบัติ ของนักศึกษา	3	60

ตาราง 30 (ต่อ)

ความคิดเห็น	ความถี่	ร้อยละ
3. เพื่อลดความแตกต่างกันในเรื่องความคิดเห็นของวิทยากรแต่ละคนในเรื่องการทดลองสอนควรให้นักศึกษาได้ทดลองสอนในกลุ่มของนักศึกษาที่สร้างชุดการสอนเอง	3	60
4. การจัดกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ 1 และกลุ่มสัมพันธ์ 2 ควรมีแนวการจัดที่หลากหลายโดยให้มีแนวคิดที่สอดคล้องกับแนวคิดเดิม	1	20
<u>นักศึกษา (N = 10)</u>		
1. ทุกกิจกรรมสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการทำงานได้	9	90
2. ขั้นตอนและวิธีการแบ่งกลุ่มในกลุ่มสัมพันธ์ 1 ไม่ควรแบ่งกลุ่มตามภาคซึ่งเป็นภูมิหลังของนักศึกษาซึ่งอาจก่อให้เกิดความแตกแยกในหมู่ของนักศึกษา	7	70
3. การจัดกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ 3 เวลา มีจำกัดข้อมูลที่ได้จากการวางแผนร่วมกันจึงไม่เป็นมติเอกฉันท์อย่างแท้จริง	7	70
4. ในแต่ละกิจกรรมควรเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นอย่างทั่วถึง	5	50
5. ในบางกิจกรรมนักศึกษาต้องการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมควรเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ศึกษาค้นคว้าจากห้องสมุดของมหาวิทยาลัย	4	40

ตาราง 30 (ต่อ)

ความคิดเห็น	ความถี่	ร้อยละ
6. ช่วงเวลาที่เหมาะสมและสะดวกต่อการเข้ารับ การอบรมของนักศึกษาคือ เดือนเมษายน - พฤษภาคม	4	40
7. ควรให้มีการเขียนรายงานทางวิชาการ	4	40
8. ควรมีเอกสารประกอบการอบรมแจกให้นักศึกษา ภายหลังการอบรม	3	30
9. ควรจัดกิจกรรมนันทนาการเพื่อให้นักศึกษาได้รู้จักกัน มากขึ้น	1	10
10. การจัดกิจกรรมการอบรมควรให้มีการสับเปลี่ยน หมุนเวียนนักศึกษาและวิทยากรทุกวัน	1	10

จากตาราง 30 การสัมภาษณ์อาจารย์ และวิทยากร ส่วนใหญ่มีความเห็นว่าเป็นตอน
และเนื้อหาของกิจกรรมการพัฒนาดนเข้าใจยากควรปรับปรุงเพื่อให้ง่ายต่อการปฏิบัติของ
นักศึกษา และการบรรยายรวมก่อนการทดลองสอนมีความจำเป็นน้อย ควรให้เป็นหน้าที่ของ
วิทยากรประจำกลุ่มย่อยชี้แจงเอง และเพื่อลดความแตกต่างในเรื่องความคิดเห็นของวิทยากร
แต่ละคนในเรื่องการทดลองสอน ควรให้นักศึกษาได้ทดลองสอนในกลุ่มของนักศึกษาที่สร้างชุด
การสอนเอง สำหรับนักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่าทุกกิจกรรมสามารถไปประยุกต์ใช้ในการทำงานได้
ขั้นตอนและวิธีการแบ่งกลุ่มในกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ 1 ควรได้รับการปรับปรุง การจัดกิจกรรม
สัมพันธ์ 3 ควรปรับปรุงในเรื่องเวลา และแต่ละกิจกรรมควรเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้แสดง
ความคิดเห็นได้อย่างทั่วถึง

ตาราง 31 ความเหมาะสมของการวัดและประเมินผลระหว่างการอบรม ตามทัศนะของ
อาจารย์ วิทยากร และนักศึกษา

ข้อที่	การจัดและประเมินผลระหว่าง การอบรม	อาจารย์ N = 6		วิทยากร N = 7		นักศึกษา N = 109	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1.	พิจารณาจากความกระตือรือร้น และการมีส่วนร่วมในกิจกรรม	4.00	.00	4.00	.00	4.91	.28
2.	พิจารณาจากการแสดงความคิดเห็น หรือการปฏิบัติที่เป็นประโยชน์ต่อ งานกลุ่ม	4.00	.00	4.00	.00	4.95	.22
3.	พิจารณาผลงานที่ปรากฏออกมา เป็นรายบุคคล	4.00	.00	4.00	.00	4.95	.22
	รวม	4.00	.00	4.00	.00	4.94	.22

จากตาราง 31 แสดงให้เห็นว่า อาจารย์ และวิทยากร มีความเห็นว่า การวัดและ
ประเมินผลระหว่างการอบรมโดยรวม มีความเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00, 4.00$
ตามลำดับ) สำหรับนักศึกษามีความเห็นว่า การวัดและประเมินผลระหว่างการอบรมโดยรวม
มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.94$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อาจารย์ และวิทยากร มีความเห็นว่า การวัดและประเมินผล
ระหว่างการอบรม มีความเหมาะสมมากทุกข้อ

นักศึกษา มีความเห็นว่า การวัดและประเมินผลระหว่างการอบรม มีความเหมาะสม
มากที่สุดทุกข้อ

3.4 แบบสอบถามปลายเปิด

ตาราง 32 ความคิดเห็นของอาจารย์ วิทยากร และนักศึกษา เกี่ยวกับการวัดและประเมินผล ระหว่างการอบรมจากแบบสอบถามปลายเปิด

ความคิดเห็น	ความถี่	ร้อยละ
<u>อาจารย์ (N = 6)</u>		
1. การวัดและประเมินผลระหว่างการอบรมดีอยู่แล้ว	6	100
<u>วิทยากร (N = 6)</u>		
1. การวัดและประเมินผลระหว่างการอบรมดีอยู่แล้ว	6	100
<u>นักศึกษา (N = 109)</u>		
1. การวัดและประเมินผลระหว่างการอบรมดีอยู่แล้ว	19	17.43
2. วิทยากรควรมีความยุติธรรมและ ไม่เื้ออคติต่อนักศึกษา	12	11.09

จากตาราง 32 แบบสอบถามปลายเปิด อาจารย์ วิทยากร และนักศึกษาส่วนใหญ่มิ
 เห็นว่าการวัดและประเมินผลระหว่างการอบรมดีอยู่แล้ว

3.5 แบบสัมภาษณ์

ตาราง 33 ความคิดเห็นของอาจารย์ วิทยากร และนักศึกษา เกี่ยวกับการวัดและประเมินผล จากแบบสัมภาษณ์

ความคิดเห็น	ความถี่	ร้อยละ
<u>อาจารย์</u> (N = 6)		
1. การวัดและประเมินผลระหว่างการอบรมดีอยู่แล้ว	4	80
<u>วิทยากร</u> (N = 6)		
1. การวัดและประเมินผลระหว่างการอบรมดีอยู่แล้ว	5	100
<u>นักศึกษา</u> (N = 109)		
1. การวัดและประเมินผลระหว่างการอบรม		
วิทยากรประจำกลุ่มย่อยได้อธิบายให้ฟังแต่ไม่ชัดเจน	7	11.09

จากตาราง 33 การสัมภาษณ์อาจารย์ และวิทยากร ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า การวัดและประเมินผลระหว่างการอบรมดีอยู่แล้ว และนักศึกษาส่วนใหญ่ไม่ทราบในรายละเอียดที่ชัดเจนเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลในระหว่างการอบรม

ตาราง 34 ความเหมาะสมของการประสานสัมพันธ์ระหว่างสภาวะแวดล้อม ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ และผลผลิต ตามทัศนะของอาจารย์ วิทยากร และนักศึกษา

ข้อที่	การประสานสัมพันธ์	อาจารย์ N = 6		วิทยากร N = 7		นักศึกษา N = 109	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1.	วัสดุอุปกรณ์พอเพียงต่อการจัดกิจกรรมการอบรม	4.83	.41	4.28	.49	4.91	.28
2.	สื่อที่ใช้จัดกิจกรรมการอบรม ทำให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์ ด้านเทคนิควิธีการสอนเพิ่มขึ้น	4.00	.00	4.00	.00	3.89	.31
3.	วิทยากรมีส่วนช่วยให้นักศึกษา นำหลักการและทฤษฎีด้าน การเรียนการสอนไปปฏิบัติจริงได้	4.00	.00	4.00	.00	4.25	.44
4.	เนื้อหา กิจกรรมการอบรมทำให้ นักศึกษาได้รับประสบการณ์ด้าน เทคนิควิธีการสอนเพิ่มขึ้น	4.00	.00	4.00	.00	4.87	.49
5.	ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม การอบรมทำให้นักศึกษาสามารถ นำหลักการและทฤษฎีด้านการเรียน การสอนไปปฏิบัติจริงได้	4.00	.00	4.00	.00	4.96	.29
6.	เนื้อหา กิจกรรมการอบรมทำให้ สามารถนำหลักการและทฤษฎีด้าน การเรียนการสอนไปปฏิบัติจริงได้	4.00	.00	4.00	.00	4.95	.22

ตาราง 34 (ต่อ)

ข้อที่	การประสานสัมพันธ์	อาจารย์ N = 6		วิทยากร N = 7		นักศึกษา N = 109	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
7.	เทคนิควิธีการสอนที่ได้รับจากการอบรม นักศึกษาสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้	4.33	.29	4.41	.53	4.98	.14
8.	การดำเนินกิจกรรมการอบรม เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์วิชาชีพกัน	4.00	.00	4.00	.00	4.83	.45
9.	การจัดกิจกรรมสถานภาพวิชาชีพ ศึกษาศาสตร์ทำให้นักศึกษาเกิดความรู้ความเข้าใจในวิชาชีพครูเพิ่มขึ้น	4.00	.00	4.00	.00	3.92	.30
10.	เนื้อหากิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ทำให้นักศึกษาสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการทำงานได้	4.00	.00	4.00	.00	4.94	.24
	รวม	4.05	.07	4.06	.08	4.78	.21

จากตาราง 34 แสดงให้เห็นว่า อาจารย์ และวิทยากร มีความเห็นว่าสภาวะแวดล้อม ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ และผลผลิตของโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการโดยรวม มีการประสานสัมพันธ์กันในระดับที่เหมาะสมมาก ($\bar{X} = 4.05, 4.06$ ตามลำดับ) สำหรับ นักศึกษาเห็นว่า สภาวะแวดล้อม ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ และผลผลิตของโปรแกรม การประชุมเชิงปฏิบัติการ มีการประสานสัมพันธ์กันในระดับที่เหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X} = 4.78$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อาจารย์ และวิทยากร มีความเห็นว่ามีสภาวะแวดล้อม บัณฑิต เบื้องต้น กระบวนการ และผลผลิต มีการประสานสัมพันธ์กันเหมาะสมมากทุกข้อ ยกเว้นในข้อ ที่ 1 วัสดุอุปกรณ์พอเพียงต่อการจัดกิจกรรมการอบรม อาจารย์ และวิทยากร เห็นว่ามีการประสาน สัมพันธ์กันเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X} = 4.83, 4.28$ ตามลำดับ) และในข้อที่ 7 เทคนิควิธีการสอน ที่ได้รับการอบรมนักศึกษาสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการทำงานได้ อาจารย์ และวิทยากร เห็นว่ามีการประสานสัมพันธ์กันเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X} = 4.33, 4.41$ ตามลำดับ)

นักศึกษามีความเห็นว่ามีสภาวะแวดล้อม บัณฑิต เบื้องต้น กระบวนการ และผลผลิต มีการ ประสานสัมพันธ์กันเหมาะสมมากที่สุดทุกข้อ ยกเว้นในข้อที่ 2 สื่อที่ใช้จัดกิจกรรมการอบรมทำให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์ด้านเทคนิคการสอนเพิ่มขึ้น ๆ และในข้อที่ 9 การจัดกิจกรรม สถานภาพวิชาชีพศึกษาศาสตร์ทำให้นักศึกษากิจกรรมศรัทธาในวิชาชีพครูเพิ่มขึ้น นักศึกษาเห็นว่าการ ประสานสัมพันธ์กันมาก ($\bar{X} = 3.89, 3.92$ ตามลำดับ)

สรุป ด้านกระบวนการ จากการวิเคราะห์แบบสอบถาม แบบสอบถามปลายเปิด และแบบ สัมภาษณ์เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการอบรม การวัดและประเมินผล และการประสานสัมพันธ์ พบว่า

1. การจัดกิจกรรมการอบรมมีความเหมาะสมมาก แต่ในบางกิจกรรมควรปรับปรุง ขั้นตอน เนื้อหา และเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น
2. การวัดและประเมินผลระหว่างการอบรมมีความเหมาะสมมาก
3. การประสานสัมพันธ์กับระหว่างสภาวะแวดล้อม บัณฑิต เบื้องต้น กระบวนการ และ ผลผลิตอยู่ในระดับที่เหมาะสมมาก
4. ด้านผลผลิต ประเมินความสามารถด้านเทคนิควิธีการสอน และคุณลักษณะที่จำเป็น ต่อการประกอบอาชีพครูของบัณฑิต ดังรายละเอียดในตาราง 35 ถึงตาราง 37

4.1 แบบสอบถาม

ตาราง 35 ความสามารถด้านเทคนิควิธีการสอน ตามทัศนะของบัณฑิต

ข้อที่	ความสามารถด้านเทคนิควิธีการสอน	บัณฑิต N = 108	
		$\bar{X}$	S.D.
1.	นำหลักกลุ่มสัมพันธ์มาประยุกต์ใช้ในการทำงานกับเพื่อนร่วมงาน	4.23	.63
2.	นำหลักกลุ่มสัมพันธ์มาประยุกต์ใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน	4.43	.57
3.	สร้างแบบจำลองระบบการสอนเพื่อลำดับความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อ และการประเมินผล	4.07	.45
4.	เขียนข้อสอบคู่ขนานชนิดเลือกตอบโดยใช้วิธีการวัดเนื้อหาเดียวกัน	4.25	.43
5.	เขียนข้อสอบคู่ขนานชนิดเลือกตอบโดยใช้วิธีการวัดพฤติกรรมการเรียนรู้ในระดับเดียวกัน	4.25	.43
6.	วิเคราะห์ข้อสอบที่สร้างขึ้นก่อนนำไปใช้จริงกับนักเรียน	4.05	.45
7.	ใช้ทักษะการนำเข้าสู่บทเรียนเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจในบทเรียน	4.30	.58
8.	ใช้ทักษะการใช้คำถามเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจในบทเรียน	4.40	.49

ตาราง 35 (ต่อ)

ข้อที่	ความสามารถด้านเทคนิควิธีการสอน	บัณฑิต N = 108	
		$\bar{X}$	S.D.
9.	ใช้ทักษะการใช้บัตรคำและแผ่นภาพเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจในบทเรียน	4.38	.49
10.	รู้จักวิเคราะห์ข้อบกพร่องการสอนของเพื่อนครูเพื่อนำมาปรับปรุงการสอนของตนเอง	4.74	.44
11.	นำเทคนิควิธีการผลิตชุดการสอนมาประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสม	4.87	.34
12.	เขียนคู่มือประกอบชุดการสอนได้	4.16	.44
13.	นำเทคนิควิธีการจัดการเรียนการสอนแบบศูนย์การเรียนมาประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม	4.17	.47
14.	เขียนโครงการเพื่อเสนอแนวทางแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในโรงเรียน	3.88	.59
	รวม	4.30	.40

จากตาราง 35 แสดงให้เห็นว่า บัณฑิต มีความเห็นว่าเมื่อผ่านการอบรมในโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์แล้วตนเองมีความสามารถด้านเทคนิควิธีการสอนโดยส่วนรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.30$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ บัณฑิต มีความเห็นว่าเมื่อผ่านการอบรมในโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์แล้วตนเองมีความสามารถในการนำเทคนิควิธีการ

ผลิิตุของการสอนมาประยุกต์ใช้ได้เหมาะสมมากที่สุดเป็นอันดับหนึ่ง ($\bar{X} = 4.87$) รองลงมาได้แก่ ในข้อที่ 10 รู้จักวิเคราะห์ข้อบกพร่องการสอนของเพื่อนครูนำมาปรับปรุงการสอนของตน ($\bar{X} = 4.74$) ในข้อที่ 2 นำหลักกลุ่มสัมพันธ์มาประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.43$) ในข้อที่ 8 ใช้ทักษะการใช้คำถามเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจในบทเรียน ($\bar{X} = 4.40$) ในข้อที่ 9 ใช้ทักษะการใช้บัตรคำและแผ่นภาพเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจในบทเรียน ($\bar{X} = 4.38$) ในข้อที่ 7 ใช้ทักษะการนำเข้าสู่บทเรียนเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจในบทเรียน ($\bar{X} = 4.30$) ในข้อที่ 4 เขียนข้อสอบคู่ขนานชนิดเลือกตอบโดยใช้วิธีการวัดเนื้อหาเดียวกัน ($\bar{X} = 4.25$) ในข้อที่ 5 เขียนข้อสอบคู่ขนานชนิดเลือกตอบโดยใช้วิธีการวัดพฤติกรรมการเรียนรู้ในระดับเดียวกัน ($\bar{X} = 4.25$) และในข้อที่ 1 นำหลักกลุ่มสัมพันธ์มาประยุกต์ใช้ในการทำงานกับเพื่อนร่วมงาน ($\bar{X} = 4.23$) ส่วนในข้อ 13 การนำเทคนิควิธีการจัดการเรียนการสอนแบบศูนย์การเรียนมาประยุกต์ใช้ ในข้อที่ 12 การเขียนคู่มือประกอบการสอนได้ ในข้อที่ 3 การสร้างแบบจำลองระบบการสอนเพื่อลำดับความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อ และการประเมินผล ในข้อที่ 6 การวิเคราะห์ข้อสอบที่สร้างขึ้นก่อนนำไปใช้จริงกับนักเรียน และในข้อที่ 14 การเขียนโครงการเพื่อเสนอแนวทางแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในโรงเรียน ซึ่งบ่งชี้ให้เห็นว่าเมื่อผ่านการอบรมในโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์แล้วตนเองมีความสามารถมาก ($\bar{X} = 4.17, 4.16, 4.07, 4.05, 3.88$ ตามลำดับ)

ตาราง 36 คุณลักษณะที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพครู ตามทัศนะของบัณฑิต

ข้อที่	คุณลักษณะที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพครู	บัณฑิต N = 108	
		$\bar{X}$	S.D.
1.	ความศรัทธาในวิชาชีพครู	4.91	.29
2.	ความรักในวิชาชีพครู	4.93	.25
3.	ความมีมนุษยสัมพันธ์	4.06	.28
4.	ความเชื่อมั่นในตนเอง	3.84	.59
5.	ความสามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี	4.31	.53
6.	ความตรงต่อเวลา	4.28	.47
7.	ความสนใจศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม	4.50	.33
	รวม	4.41	.33

จากตาราง 36 แสดงให้เห็นว่า บัณฑิต มีคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพครู โดยส่วนรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.41$) เป็นอันดับหนึ่ง ($\bar{X} = 4.93$) รองลงมาได้แก่ ในข้อที่ 1 ความศรัทธาในวิชาชีพครู ($\bar{X} = 4.91$) ในข้อที่ 7 ความสนใจศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม ($\bar{X} = 4.50$) ในข้อที่ 5 ความสามารถในการแก้ปัญหาได้ดี ($\bar{X} = 4.31$) และ ในข้อที่ 6 ความตรงต่อเวลา ($\bar{X} = 4.28$) ส่วนในข้อที่ 3 ความมีมนุษยสัมพันธ์ และในข้อที่ 4 ความเชื่อมั่นในตนเอง ซึ่งบัณฑิตเห็นว่าเมื่อผ่านการอบรมในโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการ ประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์แล้วตนเองมีคุณลักษณะเหล่านี้เพิ่มขึ้นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$, 3.84 ตามลำดับ)

4.2 แบบสอบถามปลายเปิด

ตาราง 37 ความคิดเห็นของบัณฑิตเกี่ยวกับความสามารถด้านเทคนิควิธีการสอน และคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพครูจากแบบสอบถามปลายเปิด

ความคิดเห็น	ความถี่	ร้อยละ
<u>บัณฑิต (N = 08)</u>		
1. กิจกรรมการอบรมทุกกิจกรรมมีประโยชน์ต่อการนำไปประยุกต์ใช้ในการทำงาน	65	60.18
2. ควรนำเทคนิคการผลิตสื่อการสอนในรูปแบบต่าง ๆ มาใช้ นอกเหนือจากการผลิตชุดการสอนแค่เพียงอย่างเดียว	61	56.48
3. รูปแบบการจัดกิจกรรมคืออยู่แล้วแต่ควรให้นักศึกษาได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นอย่างทั่วถึง	32	29.62
4. ควรเพิ่มเวลาอบรมให้มากกว่า 5 คืน 6 วัน	26	24.07
5. ไม่ควรให้มีการฝึกการนิเทศการสอน และการสังเกตการสอนในการฝึกทักษะการสอนจุลภาค เพราะแต่ละคนจะได้มีโอกาสฝึกทักษะการสอนจุลภาคได้มากกว่า 1 ทักษะ	18	16.66
6. การจัดอบรมควรจัดเฉพาะที่มหาวิทยาลัยแต่เพียงแห่งเดียว เพราะนักศึกษาจะได้รู้จักสถาบันของตนเอง	11	10.18
7. ควรจัดกิจกรรมการอบรมที่เป็นการกระตุ้นให้เกิดจิตสำนึกในความเป็นครูมากยิ่งขึ้น	7	6.48
8. ช่วงเวลาที่เหมาะสมเพื่อใช้จัดอบรมควรจัดในเดือนเมษายน - พฤษภาคม	7	6.48

ตาราง 37 (ต่อ)

ความคิดเห็น	ความถี่	ร้อยละ
9. ควรจัดอบรมด้านเทคนิควิธีการสอนให้แก่ บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาไปแล้ว หรือบุคคล ทั่วไปที่มีความสนใจ	4	3.70

จากตาราง 37 แบบสอบถามปลายเปิด บัณฑิตส่วนใหญ่มีความเห็นว่า กิจกรรมการอบรมทุกกิจกรรมมีประโยชน์ต่อการนำไปประยุกต์ใช้ในการทำงาน การผลิตสื่อการสอน ควรนำเทคนิคการผลิตสื่อในรูปแบบต่าง ๆ มาใช้ ในการจัดกิจกรรมการอบรมควรให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นได้อย่างทั่วถึง และควรเพิ่มระยะเวลาในการอบรมให้มากขึ้น

สรุป ด้านผลผลิต จากการวิเคราะห์แบบสอบถาม และคำถามปลายเปิด พบว่า บัณฑิตมีความสามารถด้านเทคนิควิธีการสอน และมีคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพครูเพิ่มขึ้นในระดับมาก และกิจกรรมการอบรมทุกกิจกรรมมีประโยชน์มากต่อการนำไปประยุกต์ใช้ในการทำงาน

การวิจัยครั้งนี้กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชากรที่เป็นอาจารย์ วิทยากร และนักศึกษา ซึ่งผู้วิจัยศึกษาจากจำนวนประชากรทั้งหมด รวมจำนวนทั้งสิ้น 122 คน ส่วนประชากรที่เป็นบัณฑิต นั้น ผู้วิจัยทำการสุ่มอย่างมีระบบ (Systematic Random Sampling) โดยกำหนดอัตรา ในการสุ่มร้อยละ 1 ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นบัณฑิต จำนวน 108 คน รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 230 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ชุด ชุดที่ 1 เป็นแบบสอบถามสำหรับอาจารย์ วิทยากร และนักศึกษา ชุดที่ 2 เป็นแบบสอบถามสำหรับบัณฑิต ซึ่งแบบสอบถามทั้ง 2 ชุด ผู้วิจัยได้วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟ่า (α -Coefficient) ตามวิธีการของ ครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่น .976 และ .964 ตามลำดับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามให้อาจารย์ วิทยากร นักศึกษา และบัณฑิต จำนวน 230 คน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนที่สมบูรณ์ จำนวน 210 ฉบับ คิดเป็น ร้อยละ 91.30 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม และการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ผู้วิจัยใช้วิธีการทางสถิติโดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ด้วยเครื่อง ไมโครคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC+ สำหรับแบบสอบถามปลายเปิดผู้วิจัยใช้วิธีการจัดหมวดหมู่ข้อ เสนอแนะจาก กลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม แล้วนำเสนอเพื่อประกอบการอภิปรายผลในแต่ละเรื่อง

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยการจัดหมวดหมู่ของคำสัมภาษณ์ จากกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม แล้วนำเสนอเพื่อประกอบการอภิปรายผลในแต่ละเรื่อง

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ดังนี้

ด้านสภาวะแวดล้อม

การประเมินวัตถุประสงค์ของโปรแกรมการประชุม ซึ่งปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพ ศึกษาศาสตร์ โดยส่วนรวม พบว่า มีความเหมาะสมมากถึงเหมาะสมมากที่สุด

ด้านปัจจัยเบื้องต้น

การประเมินวัตถุประสงค์ของ อาคารสถานที่ วิทยากร และเจ้าหน้าที่ประสานงานการอบรม โดยส่วนรวม พบว่า วัตถุประสงค์ และอาคารสถานที่ มีความเหมาะสมมาก วิทยากรบรรยายรวม มีคุณลักษณะที่เหมาะสมปานกลางถึงเหมาะสมมาก สำหรับวิทยากรบรรยายประจำกลุ่มย่อย มีคุณลักษณะที่เหมาะสมมากถึงเหมาะสมมากที่สุด ส่วนเจ้าหน้าที่ประสานงานการอบรม มีคุณลักษณะที่เหมาะสมมาก

ด้านกระบวนการ

การประเมินการจัดกิจกรรมการอบรม การวัดและประเมินผล โดยส่วนรวม พบว่า การจัดกิจกรรมสถานภาพวิชาชีพศึกษาศาสตร์ กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ 1 (ละลายน้ำแข็ง) กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ 2 (ละลายเข็น) กิจกรรมการผลิตชุดการสอนและวิธีผลิตสื่อ และกิจกรรมการสอน จุลภาค มีความเหมาะสมมาก สำหรับการจัดกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ 3 (ล่าหาตรกร) กิจกรรม ออกข้อสอบและวิจารณ์ข้อสอบ กิจกรรมสถานการณ์จำลอง กิจกรรมการทดลองแบบศูนย์การเรียนรู้ และกิจกรรมการกำหนดเป้าหมายเพื่อพัฒนา มีความเหมาะสมมากถึงเหมาะสมมากที่สุด สำหรับการจัดกิจกรรมการจัดระบบและการวางแผนการสอน มีความเหมาะสมมากที่สุด การวัดและประเมินผล มีความเหมาะสมมากถึงเหมาะสมมากที่สุด ส่วนการประสานสัมพันธ์ระหว่าง สภาวะแวดล้อม ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ และผลผลิต มีการประสานสัมพันธ์กันเหมาะสมมากถึงเหมาะสมที่สุด

ด้านผลผลิต

การประเมินความสามารถด้านเทคนิควิธีการสอน และคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพครูของบัณฑิต โดยส่วนรวม พบว่า บัณฑิตมีความสามารถด้านเทคนิควิธีการสอน และมีคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพครูมากที่สุดภายหลังจากผ่านการอบรมในโปรแกรมการประชุม ซึ่งปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์

อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในการประเมินโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช มีประเด็นที่น่าสนใจมาอภิปรายในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ด้านสภาวะแวดล้อม การประเมินวัตถุประสงค์ของโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ โดยส่วนรวม พบว่า วัตถุประสงค์ที่กำหนดขึ้นอาจารย์และวิทยากรมีความเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับมาก ส่วนนักศึกษาเห็นว่าวัตถุประสงค์ที่กำหนดขึ้นมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะนักศึกษาที่เข้ารับการอบรมในโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ ได้รับการเตรียมประสบการณ์ด้านเทคนิควิธีการสอน และคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพครู ซึ่งประสบการณ์ดังกล่าวเป็นประสบการณ์ที่มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ไม่สามารถจัดให้นักศึกษาได้อย่างสมบูรณ์โดยผ่านสื่อการสอนในระบบการสอนทางไกล และการที่นักศึกษาได้เข้ารับการอบรมในโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการ ทำให้นักศึกษามีโอกาสได้ทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะกับเพื่อนนักศึกษาด้วยกัน การจัดประสบการณ์ในลักษณะเช่นนี้จึงเป็นการจัดสภาพแวดล้อมให้นักศึกษาได้ใช้ชีวิตร่วมกับอาจารย์ และเพื่อนนักศึกษาในระยะเวลาหนึ่ง ณ ที่ทำการของมหาวิทยาลัย ทำให้เกิดความรักและความผูกพันต่อสถาบัน อาจารย์ และเพื่อนนักศึกษาด้วยกัน

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ที่ว่า เพื่อให้ นักศึกษาตระหนักในความสำคัญของวิชาชีพศึกษาศาสตร์ในฐานะที่เป็นวิชาชีพชั้นสูง อาจารย์ และวิทยากรเห็นว่ามีเหมาะสมมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะวิชาชีพศึกษาศาสตร์ เป็นวิชาชีพที่ให้บริการด้านวิชาการชั้นสูงแก่ผู้อื่น และมีบทบาทสำคัญต่อสังคม ดังนั้นจึงเป็นอย่างยิ่งที่นักศึกษาควรจะได้ตระหนักในคุณค่าของความเป็นครู และประพฤติปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับการเป็นสมาชิกที่ดีของวิชาชีพชั้นสูง ส่วนนักศึกษาเห็นว่าวัตถุประสงค์ในข้อที่ 1 มีความเหมาะสมมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะวัตถุประสงค์ในข้อที่ 1 กระตุ้นให้นักศึกษาเกิดความรู้สึกและความรักในวิชาชีพครูมากยิ่งขึ้น และทำให้นักศึกษาได้เห็นคุณค่าของความเป็นครู

วัตถุประสงค์ในข้อที่ 2 ที่ว่า เพื่อให้ นักศึกษานำหลักการและทฤษฎีด้านการเรียนการสอนไปปฏิบัติจริง อาจารย์ วิทยากร และนักศึกษาเห็นว่ามีเหมาะสมมากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะผู้ที่ประกอบอาชีพครูควรได้รับความรู้ทางทฤษฎีเพื่อเป็นพื้นฐานการปฏิบัติงาน และควร

ได้รับการฝึกงานในระยะเวลาหนึ่ง ซึ่งลัดดา เสนาวงษ์ (2532 : 37) กล่าวว่า ผู้ที่จะประกอบอาชีพครูควร ได้รับการฝึกอบรมในระยะเวลาหนึ่ง และควร ได้มีการทดสอบทฤษฎีในสถานการณ์จริง จึงจะทำให้นักศึกษาสามารถนำหลักและทฤษฎีด้านการเรียนการสอนไปปฏิบัติจริงได้ ทำให้นักศึกษามีสมรรถภาพการเรียนรู้ที่สูงขึ้น

วัตถุประสงค์ในข้อที่ 3 ที่ว่า เพื่อให้ให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์ที่ไม่สามารถจัดให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยสื่อการสอนในระบบการสอนทางไกล อาจารย์ และวิทยากรและเห็นว่ามีความเหมาะสมปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ไม่ชัดเจน ไม่ได้ระบุว่าประสบการณ์อะไรที่มหาวิทยาลัยไม่สามารถจัดให้กับนักศึกษา ได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยผ่านสื่อการสอนในระบบการสอนทางไกล การกำหนดวัตถุประสงค์คลุมเครือ ไม่ชัดเจนในลักษณะนี้ เป็นการยากต่อการที่วิทยากรจะนำมาปฏิบัติ และยึดเป็นแนวปฏิบัติเพื่อให้การอบรมบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ส่วนนักศึกษาเห็นว่าวัตถุประสงค์ในข้อที่ 3 มีความเหมาะสมมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาคาดหวังว่า การเข้ารับการอบรมในโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ นักศึกษาจะได้รับความรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ เพิ่มขึ้นจากการที่นักศึกษาต้องศึกษาด้วยตนเองจากสื่อการสอนในระบบการสอนทางไกล

วัตถุประสงค์ในข้อที่ 4 ที่ว่า เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพครู อาจารย์ และวิทยากรเห็นว่ามีความเหมาะสมปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ไม่ชัดเจน ไม่ได้ระบุว่าในการอบรมโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยต้องการที่จะเสริมสร้างคุณลักษณะในด้านไหนให้กับนักศึกษา การกำหนดวัตถุประสงค์คลุมเครือ ไม่ชัดเจนในลักษณะนี้ เป็นการยากต่อการที่วิทยากรจะนำมาปฏิบัติ และยึดเป็นแนวปฏิบัติเพื่อให้การอบรมบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ส่วนนักศึกษาเห็นว่า วัตถุประสงค์ในข้อที่ 4 มีความเหมาะสมมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาคาดหวังว่า การเข้ารับการอบรมในโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ นักศึกษาจะได้รับการเสริมสร้างคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพครู ซึ่งอาจจะเป็นการได้รับทั้งทางตรงและทางอ้อม

วัตถุประสงค์ในข้อที่ 5 ที่ว่า เพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้พบปะแลกเปลี่ยนประสบการณ์วิชาชีพ อาจารย์ และวิทยากรมีความเห็นว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก และนักศึกษาเห็นว่ามีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการศึกษด้วยระบบการสอน

ทางไกล อาจารย์ และนักศึกษาอยู่ไกลกันการปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันจึงไม่เกิดขึ้น และที่สำคัญก่อนที่นักศึกษาจะสำเร็จการศึกษาเป็นบัณฑิต นักศึกษาทุกคนจะต้องเข้ารับการอบรมในโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ เป็นเวลา 5 เดือน 6 วัน ณ ที่ทำการของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช การเข้ารับการอบรมดังกล่าวทำให้นักศึกษาได้รู้จักสถาบันของตนเอง ได้พบปะกับอาจารย์และเพื่อนนักศึกษา และได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์วิชาชีพกัน ด้วยเหตุนี้จึงเป็นเหตุการณ์หนึ่งทำให้นักศึกษาของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชเกิดความรักและความผูกพันต่อสถาบัน อาจารย์ และเพื่อนนักศึกษาด้วยกัน

นอกจากนี้จากแบบสอบถามปลายเปิดและแบบสัมภาษณ์ อาจารย์ วิทยากร และนักศึกษามีความเห็นว่าคุณภาพของโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์มีความเหมาะสมดีอยู่แล้ว แต่ควรปรับปรุงในเรื่องความชัดเจนของวัตถุประสงค์ในข้อที่ 3 และในข้อที่ 4 ซึ่งจะช่วยให้การปฏิบัติงานในหน้าที่ของวิทยากร เพื่อที่จะให้การอบรมบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

2. ด้านปัจจัยเบื้องต้น การประเมินวัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ วิทยากร และเจ้าหน้าที่ประสานงานการอบรม โดยส่วนรวม พบว่า วัสดุอุปกรณ์ และอาคารสถานที่มีความเหมาะสมมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการอบรมมีพอเพียงกับความต้องการ และอาคารสถานที่มีความพร้อมในด้านการให้บริการ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องที่พัก ห้องประชุม อุปกรณ์ที่ใช้ประกอบในการบรรยาย และอาหาร สำหรับวิทยากรผู้ให้การอบรมในโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ ซึ่งแบ่งออกเป็น วิทยากรบรรยายรวม และวิทยากรประจำกลุ่มย่อย ในส่วนของวิทยากรบรรยายรวม โดยส่วนรวม พบว่า มีคุณลักษณะที่เหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะวิทยากรบรรยายรวมส่วนใหญ่จะมีความสามารถในการบรรยายทางวิชาการ การให้เทคนิคในการบรรยาย และการใช้สื่อในการบรรยาย แต่วิทยากรบรรยายรวมบางคนอาจขาดประสบการณ์นำเสนอสื่อในการบรรยาย ด้วยเหตุนี้บางครั้งอาจทำให้นักศึกษาเกิดความเบื่อหน่ายในการอบรม และในส่วนของวิทยากรประจำกลุ่มย่อย โดยส่วนรวม พบว่า มีคุณลักษณะที่เหมาะสมมากถึง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะวิทยากรทุกคนมีประสบการณ์ในการเป็นผู้สอนดังนั้นจึงมีความเข้าใจนักศึกษา และมีความสามารถในการอธิบายชี้แจงเพิ่มเติมถึงกิจกรรมที่นักศึกษาจะต้องปฏิบัติได้อย่างแจ่มชัดก่อนที่จะให้นักศึกษาได้ลงมือปฏิบัติ เป็นที่ปรึกษาให้ข้อเสนอแนะขณะนักศึกษปฏิบัติกิจกรรม และหลังจากการปฏิบัติ

กิจกรรมทุกครั้งวิทยากรประจำกลุ่มย่อยจะเป็นผู้อธิบายชี้ให้เห็นความถูกต้อง ความเหมาะสมหรือไม่เหมาะสมในผลงานที่นักศึกษาทำมา และอธิบายเพิ่มเติมในส่วนที่ถูกต้องให้นักศึกษา สำหรับเจ้าหน้าที่ประสานงานการอบรม โดยส่วนรวม พบว่า มีคุณลักษณะที่เหมาะสมมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเจ้าหน้าที่ประสานงานการอบรม ได้ศึกษาและทำความเข้าใจกับธรรมชาติ และลักษณะของ โปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์เป็นอย่างดี จึงทำให้สามารถจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ได้ถูกต้อง และสามารถจัดเตรียมงานไว้ล่วงหน้าอยู่เสมอ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้เจ้าหน้าที่ประสานงานการอบรมสามารถปฏิบัติงานในหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในด้านวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการอบรม ในส่วนของเครื่องพิมพ์ดีดและเครื่องอัดสำเนา อาจารย์ วิทยากร และนักศึกษาเห็นว่ามีเหมาะสมปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเครื่องพิมพ์ดีดและเครื่องอัดสำเนา มีจำนวนจำกัด และอยู่ในสภาพเก่ามาก ในส่วนของภาพยนตร์ตัวอย่างการสอนโดยใช้ทักษะคำถาม การนำเข้าสู่บทเรียน การใช้บัตรคำ และแผ่นภาพ อาจารย์เห็นว่ามีเหมาะสมน้อย สำหรับวิทยากรและนักศึกษามีความเห็นว่างานภาพยนตร์ตัวอย่างการสอนโดยใช้ทักษะคำถาม การนำเข้าสู่บทเรียน การใช้บัตรคำและแผ่นภาพ มีความเหมาะสมปานกลาง ทั้งนี้วิทยากรและนักศึกษามีเหตุผลที่สอดคล้องกับเหตุผลของอาจารย์ที่ว่า ภาพยนตร์ตัวอย่างการสอนมีสภาพเก่ามาก ระบบแสง เสียง และสีไม่ชัดเจน ในส่วนของภาพยนตร์เรื่องวัศดุราดาเยา วิทยากรเห็นว่ามีเหมาะสมน้อย สำหรับอาจารย์ และนักศึกษามีความเห็นว่างานภาพยนตร์เรื่องวัศดุราดาเยามีความเหมาะสมปานกลาง ทั้งนี้อาจารย์ และนักศึกษามีเหตุผลที่สอดคล้องกับเหตุผลของวิทยากรที่ว่า ภาพยนตร์เรื่องวัศดุราดาเยามีสภาพเก่ามาก และเนื้อหาไม่ทันสมัย

ด้านอาคารสถานที่ในส่วนที่เกี่ยวกับการให้บริการอาหารแก่ทั้งคณะของวิทยากร และนักศึกษา วิทยากร และนักศึกษามีความเห็นว่างานมีความเหมาะสมปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบางครั้งไม่มีรสชาติและขาดคุณภาพ ประกอบกับลักษณะของอาหารที่จัดให้ไม่เหมาะสมกับช่วงของเวลา

นอกจากนั้นจากแบบสอบถามปลายเปิดและแบบสัมภาษณ์ อาจารย์ และวิทยากรมีความเห็นต่อวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการอบรม ในเรื่องของเอกสารประกอบกิจกรรมการกำหนดเป้าหมายเพื่อพัฒนาตนเองมีความเข้าใจยาก นักศึกษาต้องใช้เวลามากในการอ่านคำอธิบายก่อนที่จะ

ลงมือปฏิบัติกิจกรรม สำหรับภาพยนตร์ตัวอย่างการสอนโดยใช้ทักษะคำถาม การนำเข้าสู่บทเรียน การใช้บัตรคำและแผ่นภาพ และภาพยนตร์เรื่องวัสดุราคาเยา อาจารย์ วิทยากร และนักศึกษามีความเห็นว่าการปรับปรุงเนื้อหาให้ทันสมัย

3. ด้านกระบวนการ การประเมินการจัดกิจกรรมการอบรม โดยส่วนรวม พบว่าการจัดการอบรมกิจกรรมมีความเหมาะสมในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะทุกกิจกรรมมีประโยชน์ต่อนักศึกษา และนักศึกษาสามารถนำกิจกรรมไปประยุกต์ใช้ในการทำงานได้ ในส่วนของการวัดและประเมินผลระหว่างการอบรม โดยส่วนรวม พบว่า มีความเหมาะสมในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะมหาวิทยาลัยใช้เกณฑ์การวัดและการประเมินผลโดยพิจารณาจากความกระตือรือร้นและการมีส่วนร่วมในกิจกรรม (Participation) การแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ (Contribution) และจากผลงานที่ปรากฏออกมาเป็นรายบุคคล (Result) โดยเกณฑ์ดังกล่าว เป็นที่นิยมในการใช้วัดและประเมินผลกิจกรรมระหว่างการอบรม

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในการจัดกิจกรรมการออกข้อสอบและวิจารณ์ข้อสอบ นักศึกษาเห็นว่ามีความเหมาะสมปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเวลาที่ใช้ในการฝึกปฏิบัติเพื่อออกข้อสอบมีจำกัด ทำให้ไม่มีเวลาในการวิเคราะห์คุณภาพของแบบทดสอบ

การจัดกิจกรรมการสอนแบบจุลภาค ในเรื่องเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรม นักศึกษาเห็นว่ามีความเหมาะสมปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกิจกรรมการสอนแบบจุลภาค เป็นกิจกรรมที่นักศึกษาเห็นว่ามีประโยชน์ และสามารถนำกิจกรรมไปประยุกต์ใช้ในการทำงานในหน้าที่ได้โดยตรง เนื้อหาและขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมมีมาก ดังนั้นควรจัดเวลาให้เหมาะสมกับเนื้อหาและขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

การจัดกิจกรรมสถานการณ์จำลอง ในเรื่องเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรม อาจารย์ และวิทยากรเห็นว่ามีความเหมาะสมน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเวลาที่ใช้ในการดำเนินกิจกรรมมีจำกัด วิทยากรไม่มีโอกาสได้อภิปรายกิจกรรมที่นักศึกษาทำ และไม่สามารถโยงกิจกรรมที่นักศึกษาทำเข้าสู่สภาพปัญหาต่าง ๆ เพื่อให้ นักศึกษาสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการทำงานได้

การจัดกิจกรรมทดลองสอนแบบศูนย์การเรียน ในเรื่องเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรม นักศึกษา เห็นว่ามีความเหมาะสมปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ เนื้อหาและขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมมีมาก ดังนั้นควรจัดเวลาให้เหมาะสมกับเนื้อหาและขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

การจัดกิจกรรมการกำหนดเป้าหมายเพื่อพัฒนาตน ในเรื่องของเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรม อาจารย์และวิทยากรเห็นว่ามีความเหมาะสมน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเอกสารประกอบกิจกรรมการกำหนดเป้าหมายที่พัฒนาตนมีความเข้าใจยาก นักศึกษาต้องใช้เวลามากในการอ่าน เป็นอธิบายก่อนการที่จะลงมือปฏิบัติกิจกรรม

นอกจากนี้จากแบบสอบถามหลายเปิดและแบบสัมภาษณ์ อาจารย์ และวิทยากรมีความเห็นว่า การจัดกิจกรรมทดลองสอนโดยจัดให้มีการบรรยายรวมกับการทดลองสอนมีความจำเป็นน้อย ในส่วนนี้วิทยากรประจำกลุ่มย่อยสามารถชี้แจงให้นักศึกษาเกิดความเข้าใจได้ การจัดกิจกรรมสถานการณ์จำลองมีเวลาจำกัด โดยเนื้อหาของกิจกรรมจัดในรูปของการอภิปรายซึ่งต้องใช้เวลาในการดำเนินกิจกรรมมาก ดังนั้นควรเพิ่มเวลาในการจัดกิจกรรมให้มากขึ้น และการจัดกิจกรรมการพัฒนาตนเองมีความเข้าใจยาก ควรปรับปรุงเนื้อหาขึ้นตอนเพื่อให้ง่ายต่อการปฏิบัติของนักศึกษา ส่วนนักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการทดลองสอนว่า ควรได้มีการทดลองสอนโดยใช้ชุดการสอนกับนักเรียนจริง และหลังจากการทดลองสอนควรจัดให้มีการอภิปรายเกี่ยวกับวิธีสอน คือ และรายละเอียดต่าง ๆ ในชุดการสอน สำหรับการทำสื่อการสอน นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นว่า ควรเพิ่มให้มีการทำสื่อการสอนหลาย ๆ อย่างนอกเหนือจากการทำชุดการสอนแต่เพียงอย่างเดียว

4. ด้านการผลิต การประเมินความสามารถด้านเทคนิควิธีการสอนของบัณฑิต โดยส่วนร่วม พบว่า บัณฑิตมีความสามารถด้านเทคนิควิธีการสอนอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ที่เข้ารับการอบรมในโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ ทุกคนจะต้องศึกษาเอกสารการสอนชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ก่อน เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในด้านความรู้ที่เกี่ยวกับเทคนิควิธีการสอน และเมื่อพิจารณาภูมิหลังของผู้ที่เรียนในแขนงวิชาประถมศึกษา หลักสูตรระดับปริญญาตรีต่อเนื่อง (2 ปี) ส่วนใหญ่จะเป็นผู้ที่สำเร็จการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาระดับสูง (ป.กศ.สูง) และปฏิบัติหน้าที่ในฐานะครูประจำการ หรือบุคลากรที่ทำหน้าที่สอน ด้วยเหตุนี้ผู้ที่เข้ารับการอบรมในโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์จึงสามารถนำหลักการและบัคติจริงในการอบรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเมื่อผ่านการอบรมและสำเร็จการศึกษาเป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์ บัณฑิตส่วนใหญ่จึงมีความสามารถด้านเทคนิควิธีการสอนอยู่ในระดับมาก และในส่วนที่เป็นคุณลักษณะที่

จำเป็นต่อการประกอบอาชีพครูของบัณฑิต โดยส่วนรวม พบว่า บัณฑิตมีคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพครูเพิ่มขึ้นในระดับมากหลังจากผ่านการอบรมในโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเมื่อศึกษาภูมิหลังของผู้ศึกษาในแขนงวิชาประถมศึกษา หลักสูตรระดับปริญญาตรีต่อเนื่อง (2 ปี) ส่วนใหญ่จะเป็นผู้สำเร็จการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง (ป.กศ.สูง) และปฏิบัติหน้าที่ในฐานะครูประจำการ หรือบุคลากรที่ทำหน้าที่สอน เมื่อได้เข้ารับการอบรมในโปรแกรมโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ เนื้อหาและวิธีการจัดอบรม ตลอดจนการที่ผู้เข้ารับการอบรมได้รู้จักอาจารย์และเพื่อนนักศึกษา และได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนประสบการณ์วิชาชีพกัน จะเป็นการกระตุ้นให้ผู้เข้ารับการอบรมเกิดความรู้สึกทราและความรักในวิชาชีพครูเพิ่มขึ้น จนเกิดความเชื่อมั่นในตัวเอง สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ มีความตรงต่อเวลา และมีความสนใจที่จะศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม

คุณลักษณะที่กล่าวมานี้เป็นคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพครู ซึ่งเมื่อผู้เข้ารับการอบรมได้ผ่านการอบรมในโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์และเป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์ จึงมีคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพครูเพิ่มขึ้นในระดับมาก

นอกจากนั้นจากแบบสอบถามปลายเปิด บัณฑิตได้ให้ความเห็นต่อการจัดอบรมในโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ว่า เนื้อหาของกิจกรรมการอบรมดีมาก และทุกกิจกรรมมีประโยชน์ต่อการนำไปประยุกต์ใช้ในการทำงาน ซึ่งในบางกิจกรรมเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมมีจำกัด ดังนั้นจึงควรเพิ่มระยะเวลาการอบรมให้มากกว่า 5 คืน 6 วัน สำหรับรูปแบบและวิธีการอบรมดีอยู่แล้ว แต่ควรให้นักศึกษาได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นให้มากกว่านี้ สำหรับช่วงเวลาที่คิดว่ามีความเหมาะสมที่จะใช้จัดอบรมนั้น ควรจัดในเดือนเมษายน - พฤษภาคม เนื่องจากเป็นช่วงเวลาที่โรงเรียนเปิดเทอม ทำให้สะดวกต่อการเข้ารับการอบรม

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

จากผลการวิจัย สามารถสรุปข้อเสนอแนะ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาและปรับปรุงโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดังนี้

1. ด้านสภาวะแวดล้อม

จากการวิจัยพบว่า วัตถุประสงค์ของโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการ
ประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ โดยส่วนรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก อย่างไรก็ตาม
วัตถุประสงค์ของโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ในข้อที่ 3 ที่
ว่า เพื่อให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์ที่ไม่สามารถจัดให้ได้โดยมีประสิทธิภาพโดยสื่อการสอน
ทางไกล และวัตถุประสงค์ในข้อที่ 4 ที่ว่า เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพ
ครู ซึ่งวัตถุประสงค์ทั้ง 2 ข้อกำหนดไว้ไม่ชัดเจน วิทยากรผู้ให้การอบรมจึงไม่ทราบขอบเขต
และแนวทางปฏิบัติเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ ดังนั้นจึงควรที่จะระบุขอบเขตของคำว่า
ประสบการณ์ และขอบเขตของคำว่าคุณลักษณะให้ชัดเจน

2. ด้านปัจจัยเบื้องต้น

จากการวิจัยพบว่า วัสดุอุปกรณ์ มีความเหมาะสมในระดับมาก อย่างไรก็ตามในส่วน
ที่เป็นอุปกรณ์ เช่น เครื่องพิมพ์ดีด และเครื่องอัดสำเนา ควรจะเพิ่มจำนวนเพื่อให้สามารถ
บริการแก่นักศึกษาได้อย่างทั่วถึง สำหรับสื่อใช้ในการอบรม ได้แก่ ภาพยนตร์ ควรปรับปรุงเนื้อหา
และสภาพของภาพยนตร์ให้ทันสมัย สำหรับแผ่นใสประกอบคำบรรยายของวิทยากรบรรยายรวม
ควรปรับปรุงให้ได้มาตรฐาน ไม่ควรเขียนแผ่นใสด้วยลายมือ เนื่องจากผู้เข้ารับการอบรมมีจำนวน
มาก ผู้ที่นั่งอยู่ไกลอาจมองเห็นได้ไม่ชัด ในด้านของวิทยากรบรรยายรวม จากการวิจัยพบว่า
มีความเหมาะสมในระดับมาก อย่างไรก็ตามก็ควรจัดให้มีการประชุมพิเศษแก่วิทยากรประจำปี เพื่อให้
วิทยากรเกิดความตื่นตัวตลอดเวลา ซึ่งจะส่งผลให้การอบรมในโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการ
ประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3. ด้านกระบวนการ

จากการวิจัยพบว่า การจัดกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ 1 (ละลายน้ำแข็ง) มีความ
เหมาะสมในระดับมาก อย่างไรก็ตามก็ควรจะได้มีการปรับปรุงขั้นตอนการดำเนินการกิจกรรมในการแบ่ง
กลุ่ม ไม่ควรใช้วิธีการแบ่งกลุ่มตามภาคที่เป็นภูมิภาคนาของนักศึกษาแต่ละคนเพราะอาจก่อให้เกิด
การแตกแยกในหมู่เพื่อนนักศึกษาด้วยกัน ในส่วนการจัดกิจกรรมการออกข้อสอบและวิจารณ์ข้อสอบ
การผลิตชุดการสอนและวีซีดีสื่อ และการทดลองสอนแบบศูนย์การเรียน จากการวิจัยพบว่า
มีความเหมาะสมในระดับมาก อย่างไรก็ตามก็ควรเพิ่มเวลาในแต่ละกิจกรรมให้มากขึ้น เนื่องจาก
เนื้อหาของแต่ละกิจกรรมมีความสำคัญ และมีประโยชน์มากต่อการนำไปประยุกต์ใช้ในการทำงาน

4. ด้านผลผลิต

จากการวิจัยพบว่า บัณฑิตที่ผ่านการอบรมในโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการ ประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ แม้จะมีความสามารถด้านเทคนิควิธีการสอน และมีคุณลักษณะ ที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพครูอยู่ในระดับมากที่สุดก็ตาม แต่มหาวิทยาลัยก็ควรจัดให้มีการอบรม เทคนิควิธีการสอนที่ทันสมัยให้แก่บัณฑิตผู้ผ่านการอบรมในโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการ ประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์แล้ว หรือจัดอบรมให้แก่บุคคลทั่วไปที่มีความเข้าใจที่จะศึกษา หาความรู้เพิ่มเติมในด้านเทคนิควิธีการสอน มหาวิทยาลัยอาจนำเอาเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ามาใช้ในการอบรม การจัดอบรมในลักษณะนี้จะทำให้บัณฑิตของมหาวิทยาลัยสู่บัณฑิตวิชาชีพครู หรือบุคคลทั่วไปมีโอกาสได้พัฒนาวิธีการสอนของตนเองให้ทันสมัย และทันกับเหตุการณ์อยู่เสมอ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรจะได้มีการศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาและบัณฑิตที่เรียนในแขนงวิชา ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา ทั้งหลักสูตรระดับปริญญาตรี (4 ปี) และต่อเนื่อง (2 ปี) ที่มีต่อการจัดอบรมในโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ เพื่อต้องการทราบว่านักศึกษาและบัณฑิตที่มีพื้นความรู้แตกต่างกัน เมื่อเข้ารับการอบรมในโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์แล้ว จะมีผลสัมฤทธิ์แตกต่างกันหรือไม่

2. ควรจะได้มีการศึกษาระบบคอมพิวเตอร์เข้ามามีใช้ในการจัดกิจกรรมการอบรม โดยเฉพาะในกิจกรรมการจัดระบบและการวางแผนการสอน กิจกรรมการผลิตสื่อการสอน และกิจกรรมการออกข้อสอบ เพื่อให้การอบรมในโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

การฝึกหัดครู, กรม. กระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู พุทธศักราช 2531.

กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2531.

กรุณา ตติยรัตนกรรณ์ (ผู้รวบรวม). การประเมินโครงการ. ฝ่ายแผนงานและวิจัย

กรมการศึกษานอกโรงเรียน, 2524.

ไกรวิทย์ ประมวลพฤกษ์. "การประเมินโครงการ," เอกสารทางวิชาการอันดับ 1.

กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2523.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. การกำกับการงานและการประเมินผลโครงการ.

กรุงเทพฯ : สำนักงานกฤษฎามนตรี, 2530.

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, สำนักงาน. คู่มือการประเมินผลโครงการ

ป้องกันยาเสพติด. กรุงเทพฯ : บริษัทวิศิษฐ์ จำกัด, 2534.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ภาควิชาวิจัยการศึกษา. แนวคิดและแบบจำลองการประเมินโครงการ.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.

นิศา ชูโต. การประเมินโครงการ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ธรรมสารการพิมพ์, 2527.

ประชุม รอดประเสริฐ. "การประเมินผลโครงการ : ศาสตร์ความรู้ของผู้บริหาร,"

วัดผลการศึกษา. 9 (25) : 37 - 53 ; พฤษภาคม - สิงหาคม 2530.

ประติณันท์ อูปรมย์. การศึกษาเชิงประเมินระบบหลักสูตรจิตวิทยาการศึกษาในวิทยาลัยครู.

วิทยานิพนธ์ ค.ศ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521. อัดสำเนา.

พจน์ สะเพียรชัย. "การประเมินผลการศึกษา," ใน เอกสารการอบรมวิจัยปฏิบัติการครั้งที่ 6

เรื่องการประเมินผลหลักสูตรระหว่างวันที่ 12 - 15 พฤษภาคม 2525 ณ ศูนย์อบรม

ภาคใต้ ภูเก็ต. ม.ป.ท., 12 - 15 กรกฎาคม 2525. อัดสำเนา.

เยาวดี วิบูลย์ศรี. การประเมินโครงการ. ในรวมบทความทางการประเมินโครงการ,

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (บรรณาธิการ) กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย, 2528.

ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์

อักษรเจริญทัศน์, 2525.

- ลักขณา บรรพภาณุจน์. การประเมินผลโครงการอบรมครูประจำการที่ไม่มีวุฒิ. ปริญญาโท
ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523. อัดสำเนา.
- ลัดดา เสนาวงษ์. ความเป็นครู. ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ วิทยาลัยครูธนบุรี, 2532.
- วิจิตร ศรีส้าน. "นโยบายและความเป็นมาของโครงการเสริมประสบการณ์บัณฑิต," ใน
เอกสารประกอบการประชุมสัมมนาวิทยากรการอบรมเข้มขุวิชาประสบการณ์วิชาชีพ และ
โครงการเสริมประสบการณ์บัณฑิต. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช,
ม.ป.ป. อัดสำเนา.
- วีรพล สุวรรณรัตน์. การวางรูปแบบโครงการแบบ Logical Framework. กรุงเทพฯ :
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2520.
- สมพงษ์ แต่งตา และคนอื่น ๆ. รายงานการวิจัยเรื่อง การสำรวจความคิดเห็นของนักศึกษา
ที่มีต่อการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพของสาขาวิชาศึกษาศาสตร์.
นนทบุรี : สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2529.
- _____ . รายงานการวิจัยเรื่อง การสำรวจความเหมาะสม ปัญหา และข้อเสนอแนะในการ
จัดประชุมเชิงปฏิบัติการวิชาชีพของสาขาวิชาศึกษาศาสตร์. นนทบุรี : สาขาวิชา
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2530.
- สมหวัง พินียานุกุลณ์. (บรรณาธิการ). "หลักการและวิธีการประเมินโครงการประชุม,"
ความรู้เบื้องต้นสำหรับการประเมินโครงการ เล่ม 2. ฝ่ายประเมินผลการศึกษา
กองประเมินผลการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2527.
- _____ . รวบรวมบทความทางโครงการประเมินโครงการ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2528.
- สมหวัง พินียานุกุลณ์ และวรรณพร วิเชียรวงศ์. "การใช้แบบจำลองชิบประเมินผลโปรแกรม
การประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การประเมินผลการเรียนของนิสิต," การประเมิน
โครงการประชุม : หลักการและการประยุกต์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2524.

สุรพันธุ์ ยันต์ทอง. "การใช้รูปแบบจำลองซิปประเมินโครงการอบรมบุคลากรทางการศึกษา
ประจำการ," ใน เอกสารประกอบการประชุมทางวิชาการเรื่อง การวิจัยทางการ
ศึกษาและการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา เล่ม 2 ครั้งที่ 4 ระหว่างวันที่ 4 - 13
กันยายน 2528 ณ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. กรุงเทพฯ :

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528. อัดสำเนา.

สุโขทัยธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย. คู่มือนักศึกษา 2536. นนทบุรี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมมาธิราช, 2536.

_____. คู่มือวิทยาการการประชุมเชิงปฏิบัติการชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์.

นนทบุรี : สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2532.

_____. เอกสารการสอนชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ หน่วยที่ 1- 8.

นนทบุรี : สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2526.

อัมพร สุขเกษม. การประเมินโครงการสารคามพัฒนา. บริษัทพานิเพอร์ กศ.ค. กรุงเทพฯ :

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532. อัดสำเนา.

อุทัย บุญประเสริฐ. "การบริหารแผนและโครงการ : ระบบและกระบวนการติดตามควบคุม
กำกับและประเมินผล," โครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการวางแผนและการบริหาร

ประถมศึกษาในระดับจังหวัด. กรุงเทพฯ : บ.สัมพันธ์พาณิชย์, 2527.

Cronbach, Lee J. Essential of Psychological Testing. 4th ed.
New York : Harper and Row Publishers, 1984.

Stufflebeam, D.L. Educational Evaluation and Decision - Making.
Illinois : F.E. Peacock, 1971.

Worthen, Blaine R. and James R. Sanders. Educational Evaluation :
Theory and Practice. Washington : Charles Jones Publishing
Co., 1973.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

การประเมินโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

(สำหรับอาจารย์ วิทยากร และนักศึกษา)

คำแนะนำในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามชุดนี้^{นี้}ที่จะประเมินโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สภาวะแวดล้อม ประเมินความเหมาะสมของวัตถุประสงค์โปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์

ตอนที่ 2 ปัจจัยเบื้องต้น ประเมินความเหมาะสมของ วัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ วิทยากร และเจ้าหน้าที่ประสานงานการอบรม

ตอนที่ 3 กระบวนการ ประเมินความเหมาะสมการจัดกิจกรรมการอบรม การวัด และประเมินผลการประสานสัมพันธ์ระหว่าง สภาวะแวดล้อม ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ และผลผลิตของโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่กำหนดให้ตรงตามที่ท่านเห็นว่า มีความเหมาะสม และโปรดแสดงความคิดเห็นที่เป็นจริง เพราะคำตอบของท่านจะเป็นข้อมูลใช้สำหรับเป็นแนวทางในการปรับปรุง และพัฒนาโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ให้มีความหมายยิ่งขึ้น หากท่านมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม กรุณาเสนอแนะไว้ในตอนท้ายของแต่ละเรื่องที่ประเมิน

เกณฑ์การให้คะแนนความเหมาะสม มีดังนี้

- 5 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด
- 4 หมายถึง เหมาะสมมาก
- 3 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง
- 2 หมายถึง เหมาะสมน้อย
- 1 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

ตอนที่ 1 สภาวณเวดล้อม

วัตถุประสงค์

ข้อความ	ระดับความเหมาะสม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ท่านคิดว่าวัตถุประสงค์ของโปรแกรมการประชุม ปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ในข้อต่อไปนี้ เหมาะสมมากน้อยเพียงใด					
1. เพื่อให้นักศึกษาตระหนักในความสำเร็จของวิชาชีพ ศึกษาศาสตร์ในฐานะที่เป็นวิชาชีพชั้นสูง					
2. เพื่อให้ศึกษานำหลักการและทฤษฎีด้านการเรียน การสอนไปปฏิบัติจริง					
3. เพื่อให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์ที่ไม่สามารถจัด ให้ได้โดยมีประสิทธิภาพโดยสื่อการสอนในระบบ การสอนทางไกล					
4. เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการประกอบ อาชีพครู					
5. เพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้พบปะแลกเปลี่ยน ประสบการณ์วิชาชีพ					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ตอนที่ 2 ปัจจัยเบื้องต้น

ก. วัสดุอุปกรณ์

ข้อความ	ระดับความเหมาะสม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ท่านคิดว่าวัสดุอุปกรณ์ต่อไปนี้มีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด					
1. เอกสารประกอบกิจกรรมการจัดระบบและ การวางแผนการสอน					
2. เอกสารประกอบกิจกรรมสถานการณ์จำลอง					
3. เอกสารประกอบกิจกรรมการกำหนดเป้าหมายเพื่อ พัฒนาตน					
4. แผนการสอนแบบจุลภาค					
5. แบบประเมินการสอนแบบจุลภาค					
6. แบบประเมินผลการทดลองสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ ..					
7. วัสดุฝึกปฏิบัติการผลิตชุดการสอน					
8. ตัวอย่างคู่มือชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้					
9. อุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น เครื่องพิมพ์ดีด เครื่องอัดสำเนา เป็นต้น					
10. ภาพยนตร์ตัวอย่างการสอนโดยใช้ทักษะคำถาม การนำเข้าสู่บทเรียน การใช้บัตรคำและแผ่นภาพ ..					
11. ภาพยนตร์เรื่องวัสดุราคาเยา					
12. แผ่นใสประกอบคำบรรยายของวิทยากร					
ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม					
.....					
.....					

ข. อาคารสถานที่

ข้อความ	ระดับความเหมาะสม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ท่านคิดว่าในส่วนที่เกี่ยวกับอาคารสถานที่ในข้อต่อไปนี้มีความเหมาะสมเพียงใด					
1. ขนาดของห้องประชุมใหญ่					
2. ขนาดของห้องประชุมกลุ่มย่อย					
3. การรักษาพยาบาล					
4. อาหาร					
5. การอำนวยความสะดวก					
6. โทรศัพท์สาธารณะ					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ค. วิิทยาการบรรยายรวม

ข้อความ	ระดับความเหมาะสม				
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
ท่านคิดว่าวิิทยาการบรรยายรวมมีคุณลักษณะในข้อต่อไปนี้ มากน้อยเพียงใด					
1. ความรู้ความสามารถทางวิชาการ					
2. การใช้เทคนิคในการบรรยาย					
3. การใช้สื่อในการบรรยาย					
4. บุคลิกภาพ					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ง. วิทยาการประจำกลุ่ม

ข้อความ	ระดับความเหมาะสม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ท่านคิดว่าวิทยาการประจำกลุ่มย่อยมีคุณลักษณะในข้อต่อไปนี้ มากน้อยเพียงใด					
1. ความรู้ความสามารถทางวิชาการ					
2. ความสามารถในการแนะนำก่อนเริ่มปฏิบัติการ ..					
3. ความสามารถในการประเมินผลงานของนักศึกษา .. หลังเสร็จสิ้นกิจกรรม					
4. ความมีมนุษยสัมพันธ์					
5. อารมณ์ดี ยิ้มแย้มแจ่มใส และเข้าใจนักศึกษา					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

จ. เจ้าหน้าที่ประสานการอบรม

ข้อความ	ระดับความเหมาะสม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ท่านคิดว่า เจ้าหน้าที่ประสานงานการอบรมมีคุณลักษณะในข้อต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด					
1. ความมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี					
2. ความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน					
3. การปฏิบัติงานตรงต่อเวลา					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 3 กระบวนการ

ก. การจัดกิจกรรมการอบรม

ข้อความ	ขั้นตอนการดำเนินงานกิจกรรม					เนื้อหาของกิจกรรม					เวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรม					การนำไปประยุกต์ใช้ในการทำงาน				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
ท่านคิดว่าการจัดกิจกรรมการอบรมในข้อต่อไปนี้ความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด																				
1. สถานภาพวิชาชีพศึกษาศาสตร์																				
2. กลุ่มสัมพันธ์ 1 (ละลายน้ำแข็ง) ..																				
3. กลุ่มสัมพันธ์ 2 (ละลายเย็น)																				
4. การวางแผนร่วมกัน (ลำพากร) ..																				
5. การจัดระบบและการวางแผนการสอน																				
6. การออกข้อสอบและวิจารณ์ข้อสอบ																				
7. การผลิตชุดการสอนและวิธีผลิตสื่อ																				
8. การสอนจุลภาค.....																				
9. สถานการณ์จำลอง																				
10. การทดลองสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ ..																				
11. การกำหนดเป้าหมายเพื่อพัฒนาตน ..																				

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ข. การวัดและประเมินผล

ข้อความ	ระดับความเหมาะสม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ท่านคิดว่าการวัดและประเมินผลระหว่างการอบรมในข้อต่อไปนี้มีเหมาะสมมากน้อยเพียงใด.....					
1. พิจารณาจากความกระตือรือร้นและการมีส่วนร่วมในกิจกรรม					
2. พิจารณาจากการแสดงความคิดเห็นหรือการปฏิบัติที่เป็นประโยชน์ต่องานกลุ่ม					
4. พิจารณาจากผลงานที่ปรากฏออกมาเป็นรายบุคคล ..					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ค. การประสานสัมพันธ์

ข้อความ	ระดับความเหมาะสม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ท่านคิดว่าสภาวะแวดล้อม ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ และ ผลผลิตของโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพ ศึกษาศาสตร์ มีการประสานสัมพันธ์มากน้อยเพียงใด					
1. วัสดุอุปกรณ์พอเพียงต่อการจัดกิจกรรมการอบรม					
2. สื่อที่ใช้จัดกิจกรรมการอบรมทำให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์ ด้านเทคนิควิธีการสอนเพิ่มขึ้น					
3. วิทยากรมีส่วนช่วยให้นักศึกษานำหลักการและทฤษฎีด้าน การเรียนการสอนไปปฏิบัติจริงได้					
4. เนื้อหากิจกรรมการอบรมทำให้ผู้เข้ารับการอบรม ได้รับประสบการณ์ด้านเทคนิควิธีการสอนเพิ่มขึ้น					
5. ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมการอบรมทำให้นักศึกษา สามารถนำหลักการและทฤษฎีด้านการเรียน การสอนไปปฏิบัติจริงได้					
6. เนื้อหากิจกรรมการอบรมทำให้นักศึกษาสามารถนำ สามารถนำหลักการและทฤษฎีด้านการเรียนการสอนไป ปฏิบัติจริงได้					
7. เทคนิควิธีการสอนที่ได้รับจากการอบรมนักศึกษา สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการทำงานได้					

ข้อความ	ระดับความเหมาะสม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
8. การดำเนินกิจกรรมการอบรมเปิดโอกาสให้นักศึกษา ได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์วิชาชีพ					
9. การจัดกิจกรรมสถานภาพวิชาชีพศึกษาศาสตร์ทำให้ นักศึกษาเกิดความรู้สึกในวิชาชีพครูเพิ่มขึ้นเพิ่มขึ้น					
10. เนื้อหากิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ทำให้นักศึกษาสามารถนำไป ประยุกต์ใช้ในการทำงานได้					

แบบสอบถาม

การประเมินโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
(สำหรับบัณฑิต)

คำแนะนำในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามชุดนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการประเมินโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากท่านในการตอบแบบสอบถาม เพราะคำตอบของท่านมีประโยชน์เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความสามารถด้านเทคนิควิธีการสอน
- ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพครู
- ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

ตอนที่ 1 ความสามารถด้านเทคนิควิธีการสอน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในแต่ละช่องที่ตรงกับความเป็นจริงตามระดับความสามารถของท่าน

ท่านสามารถทำในสิ่งต่อไปนี้ได้มากน้อยเพียงใดภายหลังจากที่ท่านได้ผ่านการอบรมในโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์

ข้อความ	ระดับความสามารถ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. นำหลักกลุ่มสัมพันธ์มาประยุกต์ใช้ในการทำงานกับเพื่อนร่วมงาน					
2. นำหลักกลุ่มสัมพันธ์มาประยุกต์ใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน					
3. สร้างแบบจำลองระบบการสอนเพื่อลำดับความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อ และการประเมินผล					
4. เขียนข้อสอบคู่ขนานชนิดเลือกตอบโดยใช้วิธีการวัดเนื้อหาเดียวกัน					
5. เขียนข้อสอบคู่ขนานชนิดเลือกตอบโดยวิธีการวัดพฤติกรรมการเรียนรู้ในระดับเดียวกัน					
6. วิเคราะห์ข้อสอบที่สร้างขึ้นก่อนนำไปใช้จริงกับนักเรียน					
7. ใช้ทักษะการนำเข้าสู่บทเรียนเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจในบทเรียน					
8. ใช้ทักษะการใช้คำถามเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจในบทเรียน					

ข้อความ	ระดับความสามารถ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
9. ใช้ทักษะการใช้บัตรคำ และแผนภาพเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจในบทเรียน					
10. รู้จักวิเคราะห์ข้อบกพร่องการสอนของเพื่อนครูเพื่อนำมาปรับปรุงการสอนของตนเอง					
11. นำเทคนิควิธีการผลิตชุดการสอนมาประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม					
12. เขียนคู่มือประกอบชุดการสอนได้					
13. นำเทคนิควิธีการจัดการเรียนการสอนแบบศูนย์การเรียนมาประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม					
14. เขียนโครงการเพื่อเสนอแนวทางแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในโรงเรียน					

ตอนที่ 2 คุณลักษณะที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพครู

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในแต่ละช่องที่ตรงกับความเป็นจริงตามความคิดเห็นของท่าน

เมื่อท่านผ่านการอบรมในโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์แล้ว ท่านมีคุณลักษณะต่อไปนี้เพิ่มขึ้นเพียงใด

ข้อความ	ระดับการประเมิน				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ความศรัทธาในวิชาชีพครู					
2. ความรักในวิชาชีพครู					
3. ความมีมนุษยสัมพันธ์					
4. ความเชื่อมั่นในตนเอง					
5. ความสามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี					
6. ความตรงต่อเวลา					
7. ความสนใจศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

1. เทคนิควิธีการสอนอะไรที่ใช้ในการอบรม ที่ท่านเห็นว่า ควรได้รับการปรับปรุง
ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
.....
.....
2. เทคนิควิธีการสอนอะไรที่ท่านเห็นว่า มีประโยชน์ และสมควรนำมาบรรจุไว้
ในโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์
.....
.....
.....
3. คุณลักษณะที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพครูในเรื่องใดที่ท่านเห็นว่า ควรเน้นและ
ให้ความสำคัญมากที่สุด
.....
.....
.....
4. เรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการจัดโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพ
ศึกษาศาสตร์ ที่ท่านเห็นว่าควรที่จะให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
.....
.....
.....

ภาคผนวก ข

แบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์

การประเมินโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

(สำหรับนักศึกษา)

1. การเข้ารับการอบรมในโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์
ท่านได้รับความรู้และประสบการณ์อะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

2. ประสบการณ์ในเรื่องใดที่ท่านสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานของท่านได้มากที่สุด

.....

.....

.....

.....

3. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรต่อการใช้เทคนิคการบรรยายของวิทยากรบรรยายรวม

.....

.....

.....

.....

4. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรต่อการใช้สื่อประกอบการบรรยายของวิทยากรบรรยายรวม

.....

.....

.....

.....

5. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรต่อความสามารถในการแนะนำก่อนเริ่มปฏิบัติกิจกรรมของ
วิทยากรประจำกลุ่มย่อย

.....

.....

.....

.....

6. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรต่อความสามารถในการประเมินผลงานของนักศึกษาหลังจาก
เสร็จสิ้นแต่ละกิจกรรมของวิทยากรประจำกลุ่มย่อย

.....

.....

.....

.....

7. ท่านคิดว่าสื่อประกอบการอบรมอะไรที่ควรได้รับการปรับปรุง

.....

.....

.....

.....

8. ท่านคิดว่าเนื้อหาของกิจกรรมอะไรที่ควรได้รับการปรับปรุง

.....

.....

.....

.....

9. ท่านคิดว่าขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมอะไรที่ควรได้รับการปรับปรุง

.....

.....

.....

.....

10. เรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการจัดโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพ
ศึกษาศาสตร์ ที่ท่านเห็นว่าควรที่จะให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

แบบสัมภาษณ์

การประเมินโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

(สำหรับอาจารย์ และวิทยากร)

1. วัตถุประสงค์ของโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์

ต่อไปนี้ ข้อใดที่ท่านเห็นว่าควรปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้เหมาะสมยิ่งขึ้น พร้อมทั้งให้

ข้อเสนอแนะ

1.1 เพื่อให้นักศึกษาตระหนักในความสำคัญของวิชาชีพศึกษาศาสตร์ในฐานะที่เป็นวิชาชีพ
ชั้นสูง

1.2 เพื่อให้ศึกษานิเทศก์และทฤษฎีด้านการเรียนการสอนไปปฏิบัติจริง

1.3 เพื่อให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์ที่ไม่สามารถจัดให้ได้โดยมีประสิทธิภาพโดย
สื่อการสอนในระบบการสอนทางไกล

1.4 เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพครู

1.5 เพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้พบปะแลกเปลี่ยนประสบการณ์วิชาชีพ

.....
.....
.....
.....

2. ท่านคิดว่าสื่อประกอบการอบรมอะไรที่ควรได้รับการปรับปรุง

.....
.....
.....
.....

3. ท่านคิดว่าเอกสารและแบบฝึกหัดปฏิบัติประกอบการอบรมอะไรที่ควรได้รับการปรับปรุง

.....

.....

.....

.....

4. ท่านคิดว่าเนื้อหาของกิจกรรมอะไรที่ควรได้รับการปรับปรุง

.....

.....

.....

.....

5. ท่านคิดว่าขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมของกิจกรรมอะไรที่ควรได้รับการปรับปรุง

.....

.....

.....

.....

6. เรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการจัดโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพ
ศึกษาศาสตร์ ที่ท่านเห็นว่าควรที่จะให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ค

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

1. รองศาสตราจารย์ ดร.ทองอินทร์ งามศ์ไสโร
 คุณวุฒิ กศ.บ., M.A.,
 Ph.D. (Educational Administration)
 ตำแหน่ง ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

2. ศาสตราจารย์ ดร.ชัยยงค์ พรหมวงศ์
 คุณวุฒิ ค.บ.(เกียรตินิยม), ค.ม., M.S. in Ed, Ph.D. (Education
 Technology)
 ตำแหน่ง ศาสตราจารย์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

3. รองศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา คัมภีร์ภรณ์
 คุณวุฒิ กศ.บ (เกียรตินิยม), ค.ม.,
 Ph.D. (Educational Administration)
 ตำแหน่ง รองศาสตราจารย์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

4. รองศาสตราจารย์ธีรยุทธ์ เสนีวงศ์ ณ อยุธยา
 คุณวุฒิ วท.บ., ค.ม. (การประถมศึกษา)
 ตำแหน่ง รองศาสตราจารย์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

5. รองศาสตราจารย์ศรีสุดา จรรย์กุล
 คุณวุฒิ ค.บ., ค.ม. (มัธยมศึกษา การสอนภาษาไทย),
 Diploma in Applied Linguistics (RELC)
 ตำแหน่ง รองศาสตราจารย์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ภาคผนวก ง

หนังสือขออนุญาตทำปริญานิพนธ์และเก็บข้อมูล

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ
 ที่ วันที่ 9 พฤศจิกายน 2536
 เรื่อง ขออนุญาตทำปฏิญานิพนธ์และ เก็บข้อมูล

เรียน ท่านอธิการบดี (ผ่านรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการและประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์)

ด้วยดิฉันมีความประสงค์จะทำปฏิญานิพนธ์ เรื่อง "การประเมินโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการ
 ประสพการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช" และ เก็บข้อมูลในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการทำ-
 ปฏิญานิพนธ์ ซึ่งการทำปฏิญานิพนธ์ดังกล่าว เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขา
 ศึกษารุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และอนุญาตให้ทำปฏิญานิพนธ์และ เก็บข้อมูลในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ
 การทำปฏิญานิพนธ์ต่อไปด้วย จักเป็นพระคุณยิ่ง

นางสาว กิ่งขจร เนียมทรัพย์

อนุมิต
100

(นางสาว กิ่งขจร เนียมทรัพย์)
 นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการอุดมศึกษา
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

10 พ.ย. 2536

สำเนาเป็นต้นฉบับส่งต่ออธิการบดี 100
 หัวข้อ 100 มคอ. 36

10 พ.ย. 2536

อนุมิต
10 พ.ย. 2536

ภาคผนวก จ

หนังสือขอความกรุณาตอบแบบสอบถามและส่งกลับคืน

ที่ ทม 1301/ว 517

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

วันวาคม 2536

เรื่อง ขอความกรุณาตอบแบบสอบถามและส่งกลับคืน

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามการประเมินโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการ
ประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์

ด้วยนางสาวกัญญา เนียมท้วม คำนวณราชการของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช และเป็
นัตระดับปริญญาโท สาขาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร มีกำหนดประสงค์กับ
ข้อมูลและทำการวิจัย เรื่อง "การประเมินโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพ
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช" การตอบแบบสอบถามของท่านไม่มีผลกระทบต่อกำหนด
ประการใด นอกจากนี้จะเป็นประโยชน์ให้กับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชในการปรับปรุงชุดวิชาประ
การวิชาชีพศึกษาศาสตร์และหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิตของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น
จึงเรียนมาเพื่อโปรดกรุณาตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง และส่งกลับคืนให้ผู้วิจัยภายใน
วันที่ มกราคม 2537 ดังไปด้วย จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิสาร พันธนะ)

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ภาคผนวก จ

รายละเอียดของชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์

รายละเอียดของชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์

1. คำอธิบายชุดวิชา

20401 ประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์

ความหมายและวิธีจัดระบบวิชาชีพศึกษาศาสตร์ การจัดระบบการทำงานในการสอน เตรียมการสอน การกำหนดการสอน (โครงการสอน) แผนการสอน บันทึกการสอน การศึกษา รายการนี้ การสอนแบบต่าง ๆ กิจกรรมเสริมบทเรียน (เน้นการฝึกปฏิบัติด้วยการเข้าโครงการสอนแบบจุลภาคและสถานการณ์จำลอง) การจัดระบบงานในส่วนที่เกี่ยวกับงานวิชาการ งานธุรการ งานปกครอง และงานบริการ กฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพศึกษาศาสตร์กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ (เน้นการปฏิบัติ) โครงสร้างมนุษยสัมพันธ์ ความเคลื่อนไหวทางการศึกษา และการจัดระบบเพื่อแก้ปัญหาทางการศึกษา

2. วัตถุประสงค์ชุดวิชา

- 2.1 เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถด้านการสอนและนำเทคนิคการสอนต่าง ๆ ไปใช้
- 2.2 เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานในหน้าที่อื่นนอกเหนือการสอน
- 2.3 เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถในด้านมนุษยสัมพันธ์และกลุ่มสัมพันธ์
- 2.4 เพื่อพัฒนาทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพศึกษาศาสตร์

3. รายชื่อหน่วยการสอน

- หน่วยที่ 1 สถานะวิชาชีพศึกษาศาสตร์
- หน่วยที่ 2 ครูกับการพัฒนาตน
- หน่วยที่ 3 กลุ่มสัมพันธ์
- หน่วยที่ 4 การจัดระบบและวางแผนการสอน

- หน่วยที่ 5 การศึกษาสภาพการเรียนรู้การสอน
- หน่วยที่ 6 การผลิตและการใช้สื่อการสอน
- หน่วยที่ 7 การประเมินผลการเรียน
- หน่วยที่ 8 การฝึกทักษะการสอนจุลภาค
- หน่วยที่ 9 การจัดกิจกรรมการเรียน
- หน่วยที่ 10 การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร
- หน่วยที่ 11 สถานการณ์จำลอง ปัญหาการสอน
- หน่วยที่ 12 ระบบงานวิชาการ
- หน่วยที่ 13 ระบบงานสนับสนุนงานวิชาการ
- หน่วยที่ 14 กฎหมายและระเบียบเกี่ยวกับวิชาชีพศึกษาศาสตร์
- หน่วยที่ 15 วิธีการจัดระบบเพื่อแก้ปัญหาทางการศึกษา

วิธีการศึกษาชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์

ชุดวิชานี้จัดการศึกษาเป็น 2 ส่วน คือ

1. ศึกษาจากเอกสารการสอน
2. เข้ารับการอบรมในโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพ

ศึกษาศาสตร์

เพื่อให้การศึกษาคู่วิชานี้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ นักศึกษาควรปฏิบัติดังนี้

1. การศึกษาจากเอกสารการสอน

- 1.1 การเตรียมตัวเพื่อการศึกษาด้วยตนเอง

ระบบการสอนทางไกลที่มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชใช้อยู่ในขณะนี้ เป็นระบบการศึกษาที่แตกต่างไปจากมหาวิทยาลัยอื่นโดยทั่วไป กล่าวคือ นักศึกษาไม่ต้องเข้าชั้นเรียนตามปกติ แต่สามารถได้ศึกษาด้วยตนเองได้จากสื่อประสมต่าง ๆ ที่มหาวิทยาลัยจัดส่งให้ เช่น เอกสารการสอน แบบฝึกปฏิบัติ เทปเสียงประกอบชุดวิชา รายการวิทยุกระจายเสียง รายการวิทยุ โทรทัศน์ ตลอดจนเข้ารับสอนเสริมตามศูนย์การศึกษาที่มหาวิทยาลัยจัดตั้งขึ้น อย่างไรก็ตาม การศึกษาด้วยระบบการสอนทางไกล ความสำเร็จทางการศึกษานั้นอยู่กับตัว

นักศึกษาเองเป็นส่วนใหญ่ มหาวิทยาลัยเป็นเพียงผู้จัดประสบการณ์ให้ในรูปแบบต่าง ๆ และให้คำแนะนำในการศึกษาเท่านั้น นักศึกษาที่หวังในความสำเร็จของการศึกษา จึงต้องมีวินัยและควบคุมตนเองได้อีกทั้งต้องยึดมั่นในการปฏิบัติตามคำแนะนำ ดังต่อไปนี้

1.1.1 การกำหนดตารางการศึกษาจากเอกสารการสอน นักศึกษาควรใช้เวลาศึกษาเอกสารการสอน และทำกิจกรรมในแบบฝึกปฏิบัติ หน่วยละ 6 ชั่วโมง ซึ่งหน่วยหนึ่ง ๆ จะแบ่งออกเป็น 3 - 6 ตอน นักศึกษาควรจัดเวลาไว้วันละ 1 - 2 ชั่วโมง สำหรับการศึกษา 1 ตอน (หน่วยที่มี 3 ตอน ใช้เวลาตอนละ 2 ชั่วโมง และหน่วยที่มี 6 ตอน ใช้เวลาตอนละ 1 ชั่วโมง)

1.1.2 เตรียมตารางรับฟังรายการวิทยุกระจายเสียง และรับชมรายการโทรทัศน์ โดยตรวจเวลาการออกอากาศจากตารางการออกอากาศที่มหาวิทยาลัยส่งมาให้ นักศึกษา

1.2 การประเมินผลตนเองก่อนและหลังเรียน

ก่อนเริ่มศึกษาเอกสารสอนแต่ละหน่วย นักศึกษาควรตรวจสอบความรู้เดิมของนักศึกษาเกี่ยวกับเรื่องที่จะศึกษา ด้วยการทำแบบประเมินผลตนเองก่อนเรียนที่อยู่ตอนต้นของแต่ละหน่วย เมื่อทำแบบประเมินผลตนเองก่อนเรียนแล้ว ให้ตรวจสอบคำตอบจากเฉลยที่ให้ไว้ ราวคะแนนการประเมินผลตนเองไว้ด้านบนของกระดาษคำตอบและเมื่อศึกษาแต่ละหน่วยเสร็จ ให้ประเมินผลตนเองหลังเรียนที่อยู่ตอนท้ายของแต่ละหน่วยโดยตรวจสอบคำตอบจากเฉลยพร้อมทั้งรวมคะแนนไว้ด้านบนของกระดาษคำตอบ แล้วเปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนกับคะแนนหลังเรียน ถ้าคะแนนหลังเรียนสูงกว่าคะแนนก่อนเรียนก็แสดงว่า นักศึกษามีความเข้าใจในเรื่องที่ศึกษาดี จึงทำให้ผลการศึกษาก้าวหน้า นักศึกษาก็สามารถศึกษาหน่วยต่อไปได้ แต่ถ้านักศึกษได้คะแนนหลังเรียนน้อยกว่าคะแนนก่อนเรียน แสดงว่า นักศึกษาไม่เข้าใจเนื้อหาสาระที่เรียนดีพอ นักศึกษาควรจะได้ศึกษาวิธีการของตนเองแล้วปรับปรุงแก้ไขเสียใหม่ เพื่อกลับไปศึกษาหน่วยนั้นอีกครั้งหนึ่งจนกว่าผลการเรียนจะก้าวหน้า

1.3 การรับฟังรายการวิทยุกระจายเสียงและรับชมรายการวิทยุโทรทัศน์

รายการสอนทางวิทยุกระจายเสียง และรายการวิทยุโทรทัศน์ เป็นสื่อเสริมที่จะช่วยเพิ่มพูนประสบการณ์การเรียนรู้ของนักศึกษา นักศึกษาควรติดตามฟังรายการวิทยุกระจายเสียงและรับชมรายการโทรทัศน์ โดยดูจากตารางการออกอากาศที่มหาวิทยาลัยส่งให้ และจดวัน

เวลาและสถานที่ออกอากาศไว้ การรับฟังรายการวิทยุกระจายเสียงและรับชมรายการวิทยุโทรทัศน์ นักศึกษาควรปฏิบัติตามคำแนะนำของรายการ และจัดบันทึกสาระสำคัญไว้ด้วยทุกครั้ง

2. การเข้ารับการอบรมในโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์

นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนชุดวิชานี้ จะต้องเข้าร่วมโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการ ๗ ประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ อาจารย์พิทยพัฒน์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช จังหวัดนนทบุรี เป็นเวลา 5 คืน 6 วัน มหาวิทยาลัยจะแจ้งวัน และเวลาให้นักศึกษาทราบล่วงหน้า ผู้ที่ไม่เข้ารับการอบรมในโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการดังกล่าวถือว่าไม่ผ่านชุดวิชานี้ การเข้ารับการอบรมในโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ นักศึกษาควรเตรียมตัวและปฏิบัติดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสารการสอนที่ส่งให้ศึกษาล่วงหน้าให้เข้าใจ และทำกิจกรรมตามที่กำหนดไว้ทุกกิจกรรม

2.2 เตรียมแผนการสอนระดับบทเรียน 1 แผน สำหรับสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ใช้เวลา 3 - 4 คาบ (60 - 80 นาที) หรือชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ใช้เวลา 1 คาบ 60 นาที โดยเลือกเนื้อหาเรื่องใดเรื่องหนึ่ง วิชาใดก็ได้ตามความสนใจและความถนัดของนักศึกษาเอง โดยที่นักศึกษาจะต้องเตรียมแผนการสอนดังกล่าวล่วงหน้า แล้วส่งสำเนาให้ประธานคณะกรรมการกลุ่มผลิตชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ 1 ชุด และอีก 1 ชุดนำเข้าประชุมเชิงปฏิบัติการ

2.3 เข้าประชุมและฝึกปฏิบัติตามตารางการประชุมโดยเคร่งครัด

3. การประเมินผล

ชุดวิชามีลักษณะเป็นชุดเชิงปฏิบัติการ การประเมินผลการศึกษาจึงประเมินในขณะที่นักศึกษาเข้าประชุมเชิงปฏิบัติการ โดยประเมินจาก

3.1 กิจกรรมและแผนการสอนที่มอบหมายให้นักศึกษาทำส่ง

3.2 การฝึกปฏิบัติกิจกรรมของนักศึกษาในระหว่างการประชุมเชิงปฏิบัติการ

3.3 การมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

คณะกรรมการกลุ่มผลิตชุดวิชา

ประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นางสาวกิ่งขจร เี่ยมมทรัพย์

เกิดวันที่ 19 เดือนเมษายน พุทธศักราช 2501

สถานที่เกิด กรุงเทพมหานคร

สถานที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 76/157 หมู่บ้านนิชดา ตำบลปากเกร็ด
อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน พนักงานพัสดุ ระดับ 5

สถานที่ทำงานปัจจุบัน กองพัสดุ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2525 บธ.บ. (การบริหารทั่วไป)

จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง

พ.ศ. 2527 บธ.บ. (การจัดการทั่วไป)

จากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2536 กศ.ม. (วิชาเอกการอุดมศึกษา)

จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ประเมินโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ผู้วิจัยศึกษาโดยใช้รูปแบบการประเมินแบบ (CIPP Model) เป็นแนวทางในการประเมิน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ อาจารย์ วิทยากร นักศึกษา และบัณฑิต สำหรับอาจารย์ วิทยากร และนักศึกษา ผู้วิจัยศึกษาจากจำนวนประชากรทั้งหมด จำนวน 122 คน สำหรับบัณฑิต ผู้วิจัยทำการสุ่มอย่างมีระบบ (Systematic Random Sampling) โดยกำหนดอัตราในการสุ่มร้อยละ 1 ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นบัณฑิต จำนวน 108 คน รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 230 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูล ได้วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามด้วยวิธีการทางสถิติโดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิด ผู้วิจัยใช้วิธีการจัดหมวดหมู่ข้อเสนอแนะจากกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม แล้วนำไปประกอบการอภิปรายผลในแต่ละเรื่อง สำหรับการวิเคราะห์แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยใช้วิธีการจัดหมวดหมู่ของคำสัมภาษณ์ แล้วนำไปประกอบการอภิปรายผลในแต่ละเรื่อง

ผลการวิจัยพบว่า

ด้านสภาวะแวดล้อม ประเมินวัตถุประสงค์ของโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช โดยส่วนรวมพบว่า วัตถุประสงค์ของโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ มีความเหมาะสมมากที่สุดถึงเหมาะสมมากที่สุด

ด้านปัจจัยเบื้องต้น ประเมินวัตถุประสงค์ อาคารสถานที่ วิทยากร และเจ้าหน้าที่ประสานงานการอบรม โดยส่วนรวมพบว่า วัตถุประสงค์ และอาคารสถานที่ มีความเหมาะสมมากที่สุด วิทยากรบรรยายรวม มีคุณลักษณะที่เหมาะสมปานกลางถึงเหมาะสมมากที่สุด สำหรับวิทยากรประจำกลุ่มย่อย มีคุณลักษณะที่เหมาะสมมากที่สุดถึงเหมาะสมมากที่สุด และเจ้าหน้าที่ประสานงานการอบรม มีคุณลักษณะที่เหมาะสม

ด้านกระบวนการ ประเมินความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมการอบรม การวัดและประเมินผล โดยส่วนรวมพบว่า การจัดกิจกรรมการอบรม การวัดและประเมินผลมีความเหมาะสมมากถึงเหมาะสมมากที่สุด

ด้านผลผลิต ประเมินความสามารถด้านเทคนิควิธีการสอน และคุณลักษณะที่จำเป็นต่อ
การประกอบอาชีพครูของบัณฑิต โดยส่วนรวมพบว่า บัณฑิตที่ผ่านการอบรมในโปรแกรมการประชุม
เชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช มีความสามารถ
ด้านเทคนิควิธีการสอน และมีคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพมากที่สุด

การประเมินโปรแกรมการประชุมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

บทคัดย่อ
ของ
กิ่งขจร เนียมทรัพย์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการอุดมศึกษา
มีนาคม 2537

AN EVALUATION OF THE PROFESSIONAL EXPERIENCES PROGRAM IN EDUCATION
AT SUKHOTHAI THAMMATHIRAT OPEN UNIVERSITY

AN ABSTRACT

BY

KINGKACHON NEAMTRUP

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Higher Education
at Srinakharinwirot University

February 1994

The purpose of this research was to evaluate the program of the professional experiences in educational at Sukhothai Thammathirat Open University. Program Evaluation use the CIPP Model.

The samples consisted of instructors, lecturers, students and graduates, totalling 230 in number out of which 122 were instructors, lecturers and students. And 108 were graduates. The data were collected through questionnaires and interviews. Data analysis was conducted on the closed - ended questionnaires by calculating the means ($\bar{X}$) and the standard deviation (S.D.). For the questionnaires, the researcher classified all the recommendation given by the samples and presented them on the discuss for each title. Data from the interviews were analysed through classification of the interviews and like wise presented on the discuss for each title.

According to the finding

Context

The objectives of the program as well as a high suitability level.

Input

The materials, buildings, lecturers and staff had an average to high suitability level.

Process

As for the methods of activities and evaluation the quality were to be highly suitable.

Product

The graduates, there were found to be highly suitable.